

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Školství a projekty financované EU (případová studie
MAS Šumavsko)**

Bc. Jana Langová

© 2020 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jana Langová

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Školství a projekty financované EU (případová studie MAS Šumavsko)

Název anglicky

Education and EU funded projects (case study of LAG Šumavsko)

Cíle práce

Cílem práce je zjištění a posouzení vlivu projektů spolufinancovaných z fondů Evropské unie na rozvoj v oblasti školství v rámci území Místní akční skupiny Šumavsko: Konkrétně se bude jednat o zjišťování názorů představitelů jednotlivých základních škol a dále pak v případě jedné vybrané školy také o názory žáků, resp. jejich rodičů. Výzkumem bude zjišťováno, v čem jsou projekty přínosné, kde jsou jejich nedostatky a jaké faktory ovlivňují úspěšnost či neúspěšnost jejich realizace.

Metodika

První část práce bude věnována podrobné literární rešerši se zaměřením na problematiku fondů EU v oblasti regionálního rozvoje ve sféře školství. Bude také přiblížen endogenní model rozvoje, který je realizován přístupem LEADER uplatňovaným MAS Šumavsko. Nebudou také opomenuty teorie propojující regionální rozvoj se vzděláváním. V praktické části bude na základě dostupných dat nejdříve zhodnocena míra zapojení jednotlivých škol s projekty spolufinancovanými z fondů EU. V dotazníku pro jednotlivé školy bude také zkoumána úroveň spolupráce jednotlivých škol s MAS Šumavsko. Na základě druhého dotazníkového šetření bude poté provedena analýza, jež si klade za cíl zjistit přínosy a případně problémy, které projekty přinesly žákům a jejich rodičům, a to pouze na jediné vybrané škole v dané sledované oblasti. V práci bude také detailizována struktura poskytnuté finanční podpory, ověřen přínos z realizovaných projektů a případně stanoveny zjištěné souvislosti zkoumaného dopadu těchto projektů s aktivitou MAS Šumavsko na základě provedeného výzkumu.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

regionální rozvoj, místní akční skupina, školství, fondy EU

Doporučené zdroje informací

- BERNARD, J. Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva. Praha: Sociologický ústav Akademie věd ČR, 2010.
- BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. Teorie regionálního rozvoje (nástin, kritika, klasifikace). Praha: Karolinum, 2002.
- HUSÁK, J., HUDEČKOVÁ, H. Conditions for development of rural community education in the Czech Republic. Journal of Efficiency and Responsibility in Education and Science 10 (3): 64-70. 2017.
- MAS ŠUMAVSKO, Z. S. Strategie komunitně vedeného místního rozvoje 2014 – 2020 „Živé a šťastné Šumavsko“ (aktuální platnost strategie od května 2018)
- RAY, C. The EU LEADER Programme: Rural Development Laboratory. Sociologia Ruralis 40 (2). 2000.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 9. 5. 2019

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 10. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 21. 02. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Školství a projekty financované EU (případová studie MAS Šumavsko)“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 6. 4. 2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu profesoru PhDr. Michalu Lošťákovi, Ph.D. za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěl k vypracování této diplomové práce. Dále děkuji paní ředitelce základní školy v Prachaticích Mgr. Miroslavě Kunešové za odborný dohled a velmi přínosné konzultace ke školství a vzdělávání na základních školách.

Školství a projekty financované EU (případová studie MAS Šumavsko)

Souhrn

Předmětem diplomové práce je zhodnocení přínosnosti projektů spolufinancovaných Evropskou unií realizovaných v oblasti školství v rámci území Místní akční skupiny Šumavsko a dále zhodnocení samotné Místní akční skupiny Šumavsko, obojí z pohledu základních škol ze sledovaného území a u jedné vybrané základní školy také z hlediska rodičů žáků. První teoretická část práce prezentuje výchozí teoretické poznatky týkající se problematiky fondů Evropské unie v oblasti regionálního rozvoje ve sféře školství, dále je přiblížen endogenní model rozvoje, který je realizován přístupem LEADER uplatňovaným Místní akční skupinou Šumavsko, a teorie propojující regionální rozvoj se vzděláváním. V druhé praktické části jsou prezentovány výsledky dvou provedených dotazníkových šetření a v závěru jsou dány návrhy na zlepšení činnosti Místní akční skupiny Šumavsko v oblasti dalšího rozvoje vzdělávání na daném území. Nejzásadněji přitom vyznělo nízké povědomí o možnosti zapojit se do tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a z toho vyplývající nízké zapojení rodičů do rozvoje místní lokality. V důsledku toho lze naplňování endogenního modelu rozvoje ve zkoumané lokalitě rozporovat. V ostatních zkoumaných oblastech rozvoje vzdělávání je ovšem tento zdola-nahoru přístup splňován Místní akční skupinou Šumavsko velmi přesvědčivě.

Klíčová slova: regionální rozvoj, místní akční skupina, školství, fondy EU

Education and EU funded projects (case study of LAG Šumavsko)

Summary

The subject of this master's thesis is an evaluation of benefits of the projects co-funded by the European Union, which are implemented in the field of education within LAG Šumavsko territory. It's also evaluated LAG Šumavsko itself from the perspective of elementary schools and, in the case of one selected school, also from the perspective of parents. The first, theoretical part of the thesis presents the initial theoretical knowledge concerning the issue of European Union funds in the area of regional development in the sphere of education. The endogenous model of development, which is implemented by the LEADER approach implemented by the LAG Šumavsko, and theories linking regional development with education are discussed. The second, practical part presents the results of two surveys and gives suggestions for improvement of LAG Šumavsko activity in the area of next education development. Most importantly, there was a low awareness of the possibility of being involved in the development of a community-led local development strategy and the resulting low involvement of parents in the development of the local area. As a result, the fulfillment of the endogenous model of development in the researched locality can be disputed. However, in the other areas of education development examined, otherwise this bottom-up approach is fulfilled by the LAG Šumavsko very convincingly.

Keywords: regional development, LAG, education, EU funds

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	13
3.1 Teorie propojující regionální rozvoj se vzděláváním.....	13
3.1.1 Celoživotní učení	15
3.1.2 Endogenní model rozvoje	16
3.1.3 Komunitní vzdělávání.....	20
3.2 Rozvoj regionálního školství v ČR	22
3.2.1 Funkce školy	23
3.2.2 Psychosociální klima školy a zapojování rodičů do vzdělávání.....	26
3.2.3 Fondy EU	28
3.2.4 Přístup LEADER	29
4 Vlastní práce	34
4.1 MAS Šumavsko	34
4.2 Technika sběru dat	42
4.2.1 Výzkumné otázky prvního dotazníku	43
4.2.2 Výzkumné otázky druhého dotazníku	43
4.3 Určení vzorku respondentů	44
5 Výsledky a diskuse	44
5.1 Výsledky prvního dotazníkového šetření.....	44
5.1.1 Vyhodnocení první výzkumné otázky	44
5.1.2 Vyhodnocení druhé výzkumné otázky	54
5.1.3 Vyhodnocení třetí výzkumné otázky	64
5.2 Výsledky druhého dotazníkového šetření	73
5.2.1 Vyhodnocení první výzkumné otázky	73
5.2.2 Vyhodnocení druhé výzkumné otázky	75
5.2.3 Vyhodnocení třetí výzkumné otázky	87
5.2.4 Vyhodnocení čtvrté výzkumné otázky	89
5.2.5 Vyhodnocení páté výzkumné otázky	93
5.2.6 Vyhodnocení šesté výzkumné otázky.....	94
6 Závěr.....	95
7 Seznam použitých zdrojů	99
8 Přílohy	102

Seznam obrázků

- Obrázek 1 Organigram kanceláře MAS Šumavsko (str. 35)
Obrázek 2 Organizační schéma MAS Šumavsko (str. 35)
Obrázek 3 Schéma podávání a výběru projektů v rámci MAS Šumavsko (str. 40)

Seznam tabulek a grafů

- Tabulka 1.1 Hodnocení náročnosti vybraných aktivit projektového řízení (str. 65)
Graf 1.1 Hodnocení náročnosti vybraných aktivit projektového řízení (str. 65)
Tabulka 1.2 Důležitost předpokladů úspěšné realizace projektu (str. 67)
Graf 1.2 Důležitost předpokladů úspěšné realizace projektu (str. 67)
Tabulka 1.3 Význam různých faktorů pro dlouhodobý dopad projektu (str. 69)
Graf 1.3 Význam různých faktorů pro dlouhodobý dopad projektu (str. 69)
Tabulka 1.4 Očekávání přínosnosti projektů (str. 52)
Graf 1.4 Očekávání přínosnosti projektů (str. 52)
Tabulka 1.5 Význam faktorů odrazujících od vstupu do projektu (str. 71)
Graf 1.5 Význam faktorů odrazujících od vstupu do projektu (str. 71)
Tabulka 1.6 Hodnocení dosavadní spokojenosti s projekty (str. 72)
Tabulka 1.7 Spokojenost se spoluprací s MAS Šumavsko (str. 63)
Tabulka 1.8 Vývoj spolupráce s MAS Šumavsko (str. 55)
Tabulka 1.9 Rychlost reakce MAS Šumavsko na dotaz či požadavek (str. 54)
Tabulka 1.10 Vnímání přínosu MAS Šumavsko (str. 63)
Tabulka 1.11 Hodnocení činnosti MAS Šumavsko (str. 56)
Graf 1.11 Hodnocení činnosti MAS Šumavsko (str. 56)
Tabulka 1.12 Zájem o metodickou pomoc od MAS Šumavsko (str. 58)
Graf 1.12 Zájem o metodickou pomoc od MAS Šumavsko (str. 58)
Tabulka 1.13 Prostor pro zapojení škol do vytváření MAP rozvoje vzdělávání (str. 59)
Tabulka 1.14 Spokojenost se zpracováním připomínek (str. 60)
Tabulka 1.15 Výměna zkušeností oproti běžným projektům (str. 61)
Tabulka 1.16 Prostor pro spolupráci oproti běžným projektům (str. 61)
Tabulka 1.17 Nabídka dalšího vzdělávání v rámci MAS Šumavsko (str. 62)
Tabulka 1.18 Zájem o budoucí spolupráci s MAS Šumavsko (str. 63)
Tabulka 1.19 Vliv modernizace školy na zlepšení vzdělávání (str. 45)
Graf 1.19 Vliv modernizace školy na zlepšení vzdělávání (str. 45)
Tabulka 1.20 Vliv modernizace výukových metod na zlepšení vzdělávání (str. 47)
Graf 1.20 Vliv modernizace výukových metod na zlepšení vzdělávání (str. 47)
Tabulka 1.21 Vliv mimočítankové četby na rozvoj čtenářské gramotnosti (str. 49)
Tabulka 1.22 Zdroj financování výukových sešitů (str. 50)
Tabulka 1.23 Aktivita žáků v interaktivních hodinách (str. 49)
Tabulka 1.24 Zdroj financování programů pro interaktivní výuku (str. 50)
Tabulka 1.25 Zdroj financování školních exkurzí (str. 51)

- Tabulka 2.1 Využití zájmových kroužků (str. 74)
- Tabulka 2.2 Důvod nevyužití zájmových kroužků (str. 74)
- Tabulka 2.3 Působení školy na čtenářskou aktivitu dětí (str. 76)
- Graf 2.3 Působení školy na čtenářskou aktivitu dětí (str. 76)
- Tabulka 2.4 Členství ve čtenářském klubu školní knihovny (str. 74)
- Tabulka 2.5 Zájem dítěte o výuku s interaktivními prvky (str. 78)
- Tabulka 2.6 Využití interaktivních zařízení dítětem ve volném čase (str. 78)
- Tabulka 2.7 Vztah dítěte k technicky zaměřeným aktivitám ve škole (str. 79)
- Tabulka 2.8 Vliv školy na vztah dítěte k životnímu prostředí (str. 80)
- Graf 2.8 Vliv školy na vztah dítěte k životnímu prostředí (str. 80)
- Tabulka 2.9 Využití doučování ve škole (str. 81)
- Tabulka 2.10 Zlepšení doučovaného dítěte (str. 81)
- Tabulka 2.11 Účast na zážitkových aktivitách pořádaných školou (str. 82)
- Tabulka 2.12 Vliv zážitkových aktivit na dítě (str. 83)
- Graf 2.12 Vliv zážitkových aktivit na dítě (str. 83)
- Tabulka 2.13 Přizvání rodiče ke spolupráci na projektu (str. 84)
- Tabulka 2.14 Vliv spolupráce na projektu na vztah rodičů ke škole (str. 85)
- Graf 2.14 Vliv spolupráce na projektu na vztah rodičů ke škole (str. 85)
- Tabulka 2.15 Podpora účasti dětí na projektu od rodičů (str. 94)
- Tabulka 2.16 Povědomí rodičů o existenci MAS Šumavsko (str. 89)
- Tabulka 2.17 Zdroj informací rodičů o existenci MAS Šumavsko (str. 90)
- Tabulka 2.18 Spolupráce rodičů s MAS Šumavsko (str. 91)
- Tabulka 2.19 Zájem rodičů o celoživotní vzdělávání (str. 88)
- Tabulka 2.20 Témata vzdělávání, o které mají rodiče zájem (str. 88)
- Tabulka 2.21 Informovanost rodičů o možnosti účastnit se na tvorbě Strategie (str. 93)
- Tabulka 2.22 Povědomí o přínosech MAS Šumavsko (str. 92)

1 Úvod

Tématem diplomové práce jsou projekty spolufinancované Evropskou unií (dále jen „projekty“) realizované ve sféře školství v rámci území Místní akční skupiny (dále jen „MAS“) Šumavsko.

MAS pracují na základě přístupu LEADER, který spočívá v komunitně vedeném místním rozvoji využívající přístup zdola-nahoru, kdy o rozvoji dané oblasti, prostřednictvím realizace projektů, spolurozhodují místní obyvatelé. MAS jsou subjekty vytvořené a také kontrolované místními organizacemi a svými integrovanými strategiemi rozvoje, které se zaměřují na velmi cílené řešení lokálních problémů, zvyšují účinnost finanční pomoci plynoucí z Evropské unie, což lze považovat z celospolečenského hlediska jako velmi přínosné.

Právě ono větší zacílení projektů, kdy jsou do plánování rozvoje lokality zapojeni místní obyvatelé, tj. osoby, kterých se rozvojové aktivity přímo dotýkají a ovlivňují jejich život v dané lokalitě, mě v rámci studia regionálního rozvoje ve vztahu k evropským fondům velmi zaujalo. Vzhledem ke svému kladnému vztahu k Šumavě a vůbec k celé oblasti jižních Čech jsem si pro výzkum pro svou diplomovou práci vybrala MAS Šumavsko.

MAS Šumavsko existuje již od roku 2004 a za dobu svého působení podpořila řadu rozvojových projektů a rozšířila své území až na současných 54 obcí. Narůstající počet zapojených obcí poukazuje na vzrůstající zájem o aktivity MAS Šumavsko. Jak je to ale se spokojeností místních obyvatel? Jsou pro ně projekty přínosné?

V diplomové práci bude provedeno dotazníkové šetření za účelem ověření přínosnosti projektů z pohledu základních škol působících na území MAS Šumavsko s tím, že u jedné vybrané základní školy budou zjišťovány i názory rodičů studujících žáků.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je zjištění a posouzení vlivu projektů (spolufinancovaných z fondů Evropské unie) na rozvoj v oblasti školství v rámci území MAS Šumavsko: Konkrétně se bude jednat o zjišťování názorů na projekty u představitelů jednotlivých základních škol a dále v případě jedné vybrané školy také o názory žáků, resp. jejich rodičů. Výzkumem bude zjišťováno, v čem jsou projekty přínosné, kde jsou jejich nedostatky a jaké faktory ovlivňují úspěšnost či neúspěšnost jejich realizace.

2.2 Metodika

První část práce bude věnována podrobné literární rešerši (kopírující metodu studia dokumentů) se zaměřením na problematiku fondů Evropské unie (dále jen “EU“) v oblasti regionálního rozvoje ve sféře školství. Bude také přiblížen endogenní model rozvoje, který je realizován přístupem LEADER uplatňovaným MAS Šumavsko. Nebudou také opomenuty teorie propojující regionální rozvoj se vzděláváním. V praktické části bude na základě dostupných dat nejdříve zhodnocena míra zapojení jednotlivých škol do projektů (spolufinancovaných EU). V dotazníku pro jednotlivé školy bude také zkoumána úroveň spolupráce jednotlivých škol s MAS Šumavsko. Na základě druhého dotazníkového šetření bude poté provedena analýza, jež si klade za cíl zjistit přínosy a případně problémy, které projekty přinesly žákům a jejich rodičům, a to pouze na jediné vybrané škole v dané sledované oblasti. V práci bude také ověřen přínos z realizovaných projektů a případně stanoveny zjištěné souvislosti zkoumaného dopadu těchto projektů s aktivitou MAS Šumavsko na základě provedeného výzkumu. Detailní postup výzkumu je uveden v kapitole 4.2 Technika sběru dat.

3 Teoretická východiska

3.1 Teorie propojující regionální rozvoj se vzděláváním

V České republice (dále jen „ČR“) se problematika regionálního rozvoje a regionální politiky dostává do popředí od druhé poloviny 90. let 20. století (Blažek a Uhlíř 2002). Rostoucí zájem o tuto oblast vědění lze spatřovat v dramatickém nárůstu nezaměstnanosti, projevující se v jednotlivých regionech v různé míře, což s sebou přináší výrazné meziregionální rozdíly, a dále v potřebě koordinace rozvoje příslušného územního celku na základě povinného zpracování příslušných rozvojových strategií ze strany subjektů regionálního rozvoje (města, obce, kraje atd.) jakožto základní podmínky pro získání potřebných prostředků na realizaci rozvojových projektů plynoucích z nejrůznějších zdrojů a fondů (tamtéž). Vedle výše zmíněných vnitřních příčin vznikajících na území ČR stojí na druhé straně tlak EU na vytvoření moderní a efektivní regionální politiky v kandidátských zemích (tamtéž).

Ve stejném časovém období, kdy v ČR pojetí regionálního rozvoje prochází významnými změnami, podle Blažka a Uhlíře (2002, s. 10) v souvislosti s vývojem teorií na jedné straně a s kumulací zkušeností ve sféře regionální politiky na straně druhé, zároveň dochází k výraznému úsilí postihnout proměnu moderní společnosti prostřednictvím tzv. konceptu společnosti vědění upozorňující na rostoucí význam vědění potřebného k tomu, abychom mohli jednat (Průcha 2009, s. 35). Toto vědění Průcha rozděluje na: „explicitní (či kodifikované), které lze snadno vyjádřit i předávat, a implicitní (či tacitní), které má opačné vlastnosti“ (tamtéž). Veselý toto mnohdy obtížně osvojitelné vědění dává pro jeho lepší porozumění do souvislosti s informací, kterou podle něj díky technologickým pokrokům lze přenášet snadněji a stále rychleji i levněji (cf. Veselý 2004 podle Průcha 2009, s. 34). Zajímavostí vědění, na kterou Průcha (2009, s. 35) dále poukazuje, je: „Používáním se neopotrebovává a můžeme ho předávat, aniž bychom se ho zároveň museli vzdát“.

Společnost vědění je někdy také nazýváno jako společnost založená na znalostech a dle Průchy (2009, s. 36) má nepopíratelný vliv na vzdělávací politiku.

A zde lze nalézt první souvislost mezi zmiňovanou politikou vzdělávací a regionálního rozvoje, neboť právě znalosti Blažek a Uhlíř (2002, s. 158) považují za: „nejstrategičtější ‚surovinu‘ a učení za rozhodující proces z hlediska trvale udržitelné konkurenceschopnosti“. Přičemž vytváření a udržování konkurenceschopnosti lze považovat za jeden z hlavních cílů regionální politiky. „Současné přístupy regionálního rozvoje jsou orientovány na zkoumání determinantů a nástrojů zvyšování či růstu regionální konkurenceschopnosti, která v globálním prostředí vede ke zvyšování blahobytu v regionech“ (Skokan 2004, s. 62).

Dalším styčným bodem jsou cíle obou zmiňovaných politik. Průcha (2009, s. 34) uvádí, že východiskem i cílem je pro teorii společnosti vědění, o níž se opírá vzdělávací politika: „člověk, kvalita jeho života a rozvoj všech stránek jeho potenciálu“. Skokan (2004, s. 15) o regionální politice píše, že za rozhodující je pokládán ekonomický rozvoj založený na rozvoji podnikání s podporou regionální infrastruktury, jejíž součástí jsou také vzdělávací zařízení regionu, a dále rozvoj sociální a environmentální, jejichž hlavním ohniskem zájmu je blahobyt lidí.

Propojování regionální politiky s dalšími státními politikami je znatelné i v následující citaci autorů Blažka a Uhlíře (2002, s. 169): „ve sféře podpory regionálního rozvoje dochází v současnosti v rámci regionální politiky vyspělých států k několika dalším změnám. Významným trendem je provozování regionální politiky s dalšími podpůrnými státními politikami, například se sociální politikou a s průmyslovou politikou.“ Analogicky tedy lze uvažovat, že regionální politika může profitovat mj. i ze vzdělávací politiky, která do obce vnáší, udržuje, ale také zvyšuje kvalitu vzdělanosti a tím zároveň pozvedává úroveň života místních lidí.

Co se týče nalezení vztahu mezi vzděláváním a teoriemi regionálního rozvoje, kterých je nemalý počet, nejvýrazněji se toto propojení nachází v těch institucionálních, jelikož významným praktickým doporučením pro koncepci regionální politiky vycházejících právě z těchto teorií je podle Blažka a Uhlíře (2002, s. 164): „vysoká míra investic do vzdělávání a výzkumu“. Snahou veřejného sektoru by pak mělo být zkvalitňovat životní podmínky v místě po všech stránkách (Blažek a Uhlíř 2002, s. 165), přičemž někteří autoři mezi tyto aktivity zahrnují i zvyšování možnosti zapojení co nejširšího okruhu společnosti do procesu

vzdělávání a rozhodování o věcech veřejných (cf. Putnam 1993 podle Blažek a Uhlíř 2002, s. 165).

Jednou z teorií institucionálního směřování je např. teorie učících se regionů, jejíž hlavní přínos vidí Blažek a Uhlíř (2002, s. 159) v systematické analýze procesů, díky nimž se v regionech udržuje schopnost vytváření nových poznatků a vědomostí. Tato teorie obdobně jako koncept společnosti vědění zdůrazňuje důležitost rozlišovat kodifikovatelné vědomosti, které je možno standardizovat a naučit se pomocí instrukcí a návodu, od vědomostí nekodifikovatelných, které lze získat pouze vlastní zkušeností a spoluúčastí na dané činnosti (tamtéž). Poslední jmenované, nekodifikovatelné vědomosti, jsou pak zdrojem konkurenční výhody, protože jsou vázány na specifický regionální kontext a institucionální charakteristiky území (tamtéž). Proto lze předpokládat, že v oblasti regionálního rozvoje na ně bude kladen větší důraz.

3.1.1 Celoživotní učení

Jeden ze základních rysů společnosti vědění je rozvoj celoživotního učení, které: „podporuje konkurenceschopnost jednotlivců i ekonomik, přispívá k sociální soudržnosti společností, pomáhá praxi aktivního občanství a vytváří předpoklady pro individuální životní spokojenost“ (Průcha 2009, s. 36). Učení je v době, která s sebou nese rychlé tempo změn, zásadním procesem umožňujícím nejen zvládat každodenní úkoly, ale také co nejefektivněji využívat možnosti dnešní doby, a to po celý lidský život (tamtéž). Je proto důležité nabízet příležitosti k učení ve všech obdobích života, nacházet nové efektivnější způsoby učení, k čemuž výrazně přispívá mj. i využití a rozvoj informačních a komunikačních technologií, a zároveň by mělo celoživotní učení probíhat na nejrůznějších úrovních, jako jsou komunity, organizace, města, regiony, ekonomiky ad. (tamtéž).

Dále je potřeba se zmínit o tendenci směřující ke kladení většího důrazu vedle formálního vzdělávání také na neformální (bez standardizovaných výstupů v podobě vysvědčení, certifikátů atd.) a informální (neplánované a většinou neuvědomované) (Průcha 2009, s. 36).

Na základě nestejného přístupu k vědění se ve společnosti vědění vytváří anebo prohlubují sociální nerovnosti (Průcha 2009, s. 37). Praxe celoživotního učení se může podílet jak na vzniku, tak na překonávání sociálních nerovností (tamtéž). Lze tedy konstatovat, že celoživotní učení je jedním z rozvojových faktorů, kterými se regionální rozvoj zabývá.

3.1.2 Endogenní model rozvoje

V rámci regionálního rozvoje jsou rozlišovány dva odlišné přístupy. První z nich je nazýváno jako exogenní, jenž klade v teoriích větší důraz na vnější faktory působící na rozvoj regionů. Tím druhým je endogenní přístup, který naopak upřednostňuje vnitřní potenciály konkrétních lokalit a je nazýván také jako přístup: bottom-up nebo zdola-nahoru. Podle autorů Majerové, Kosteleckého a Sýkory (2011, s. 111) endogenní přístup začíná v oblasti regionálního rozvoje převažovat přibližně od osmdesátých let 20. století, protože: „zkušenosti z praxe regionálního rozvoje ukázaly, že pouhá exogenní opatření nemohou vznikat, existovat a pokračovat bez endogenní vůle a iniciativy“. Navíc dle Kučerové (2016, s. 27) využíváním endogenního potenciálu v regionálním rozvoji dochází v obci k vytváření vyšší míry sociální soudržnosti, a to s dopadem na místní hodnoty vázané k venkovskému prostředí. Politika soudržnosti je přitom jedním z důležitých pilířů regionální politiky EU (Úřad vlády ČR 2019).

Dle Potůčka (2002, s. 7) institucemi rozvíjející sociální soudržnost jsou na prvním místě rodina, škola (tj. objekt zájmu této práce) a sousedství nebo jiné prostorově definované komunity, ale také podpora participace na rozhodování o veřejných i soukromých otázkách, občanská organizace, sociální stát, náboženství nebo kultura. Sociální soudržnost příznivě ovlivňuje kvalitu života jednotlivců i podmínky života celých kolektivit (tamtéž). Maier (2012, s. 147) dále v rámci sociální soudržnosti rozlišuje dva rozměry. Tím prvním je rozměr horizontální, který je vyjádřen tzv. sociálním kapitálem, jehož základními složkami jsou dle Majerové, Kosteleckého a Sýkory (2011, s. 14) za prvé vztahy a kontakty mezi aktéry sociálních skupin nebo sítí a za druhé důvěra k ostatním členům skupiny či sítě, k celé komunitě nebo společnosti a k jejím institucím. Druhý vertikální rozměr je představovaný sounáležitostí státu a občanů zahrnující občanská práva a rovnost.

Myšlenka sociálního kapitálu vstoupila do popředí v osmdesátých letech 20. století s tím, že v Evropě byl tento koncept spojován zejména s francouzským sociologem Pierrem Bourdieuem (Giddens 2013, s. 748) a lze ho charakterizovat jako souhrn sociálních kontaktů, které může jedinec využít ke svému hmotnému i nehmotnému prospěchu (Jandourek 2012, s. 120). Dle Majerové, Kosteleckého a Sýkory (2011, s.13) sociální kapitál integruje jednotlivce do sociálních skupin a umožňuje jim v různé míře využívat zdroje, jimiž disponují i další aktéři ve skupině. Sociální síť je utvářena interakcemi mezi jednotlivými aktéry, a to uvnitř jedné nebo i napříč více sociálními skupinami (tamtéž). „Sociální kapitál je vytvářený, udržovaný a rozvíjený sociálními interakcemi (formálními i neformálními) v rámci sociálních sítí, skupin, komunit či celých společností, tj. přenosem a sdílením zdrojů, informací, znalostí mezi členy těchto sociálních sítí a skupin“ (tamtéž, s. 12). A právě přenos znalostí a informací je stěžejním tématem vzdělávání, které Giddens (2013, s. 761) definuje jako: „společenskou instituci, která umožňuje a podporuje nabytí dovedností, znalostí a rozšiřování obzorů jednotlivců“. „Sociální kapitál hraje významnou roli v jednotlivých oblastech společenského rozvoje, například ve školství, zdravotnictví nebo soudnictví“ (Majerová, Kostelecký, Sýkora 2011, s. 14), má tedy významný vliv na rozvoj regionů (tamtéž, s. 27).

V souvislosti s pojmem sociálního kapitálu se Giddens (2013, s. 765) zmiňuje také o kulturní reprodukci spočívající v přenosu kulturních hodnot, norem a zkušeností mezi generacemi. A v rámci tohoto teoretického konceptu staví Bourdieu vedle sociálního kapitálu dále také kulturní, symbolický a ekonomický kapitál s tím, že všechny zmíněné kapitály jsou mezi sebou směnitelné (tamtéž, s. 771). Kulturní kapitál je čerpán v rodině a vzděláváním, které obvykle vede k získání certifikátů a diplomů, jež jsou formou symbolického kapitálu, jelikož ten se týká prestiže, postavení a dalších forem společenského ocenění (tamtéž). Vedle toho lze kulturní kapitál právě ve formě dokladů o vzdělání na trhu práce směnit s ekonomickým kapitálem zahrnujícím hmotné statky a finanční kapitál (tamtéž). Z toho plyne, jak bohatým zdrojem kulturního kapitálu, zásadního pro získání dalších výše jmenovaných kapitálů, může vzdělání být. Přičemž všechny tyto kapitály spoluvytváří vnitřní potenciál obce využívaný v rámci endogenního přístupu k regionálnímu rozvoji. Navíc k symbolickému kapitálu bývá připojován

také intelektuální kapitál, který dle autorů Hudečkové, Lošťáka a Ševčíkové (2015, s. 165) představuje bohatství spočívající ve vědění a znalostech existujících ve všech lidech daného regionu, tj. v jejich zdraví, motivaci, socializaci i sociálních vazbách spočívajících především v umění spolupráce a koordinace společných aktivit.

Endogenní strategie navíc vychází z poznání, že regionální aktéři jsou sami nejlépe schopni stanovit strategické cíle a kontrolovat rozvojový proces a zároveň místní a regionální aktéři jsou považováni za hnací sílu regionálního rozvoje (Ježek 2014, s. 41). Mezi významné faktory endogenního rozvoje se řadí aktivizace vnitřních rozvojových potenciálů, které jsou v jednotlivých obcích různě rozvinuté a které spočívají především v jejich sociálním a přírodním prostředí (Bernard 2010, s. 11). Další důležitý rozvojový faktor jsou pak sítě regionálních aktérů ze soukromého, veřejného i neziskového sektoru, které mezi sebou zprostředkovávají významné informace umožňující vzájemnou kooperaci (Majerová, Kostecký, Sýkora 2011, s. 27).

Regionální rozvoj ovlivňuje více aktérů ze tří základních úrovní: národní, krajské a lokální, které jsou rozčleněny do tří sektorů: veřejného, podnikatelského a neziskového (Bínek 2009, s. 41). Aktéry rozvoje venkova lze v nejširším slova smyslu chápat jako veškeré formalizované instituce či jednotlivce, kteří nějakým způsobem svými aktivitami vstupují do dění na venkově či jsou součástí venkova (tamtéž, s. 38).

Na místní úrovni, na kterou je s ohledem na endogenní rozvoj kladen největší důraz, se jeví jako nejzásadnějším veřejným aktérem samospráva obcí, jejichž výkon rolí lze považovat za jeden z významných rozvojových faktorů daného území (Bernard 2010, s. 11). Obce totiž disponují vlastním rozpočtem, s nímž hospodaří v samostatné působnosti, a všestranný místní rozvoj je jejich hlavní náplní (tamtéž). V režii místní samosprávy je mj. také udržení a rozvoj základních a mateřských škol (tamtéž, s. 107) zásadních z hlediska udržení dobré demografické struktury obce. Ovšem ačkoliv formálně zastupitelstva rozhodují ve věcech samostatné působnosti autonomně, velká část jejich rozvojových rozhodnutí je vázána na existující dotační programy a tím dochází k oslabení vlivu lokálních samospráv ve prospěch vlivu

vyšších úrovní veřejné správy (tamtéž, s. 108). Schopnost obce získat dotace je následně dalším důležitým rozvojovým faktorem (tamtéž, s. 92).

Ovšem vzhledem k roztržitosti veřejné správy ve venkovském prostoru způsobené nadměrným počtem převážně malých obcí, k jejichž hlavnímu znevýhodnění patří nedostatek disponibilních finančních prostředků a špatná dostupnost informací, je její koordinační role výrazně narušena (Bínek 2009, s. 49). Z tohoto důvodu mají obce tendenci se sdružovat do nejrůznějších spolků a svazů, protože věří, že jedině ve vzájemné spolupráci lze dosáhnout významnějšího pokroku a tzv. synergického efektu (tamtéž).

Jednou takovou organizací je také MAS, jež využívá výše zmiňovaný bottom-up přístup prostřednictvím vytváření partnerství v rámci širokého spektra místních subjektů, kdy jde o vyvážený a reprezentativní výběr partnerů z veřejného i soukromého sektoru působících na daném území (Bínek 2009, s. 50). O významu MAS jako nadlokální instituce sdružující obyvatele jednotlivých vesnic a obcí, která napomáhá rozvíjet vzájemnou spolupráci prostřednictvím společných aktivit se zmiňuje i Bernard (2010, s. 26). MAS dle jeho názoru supluje chybějící nadlokální veřejné instituce (tamtéž).

Sdružovat se ovšem mohou i obyvatelé sami v rámci různorodých zájmových sdružení, které také mohou mít na rozvoj venkova vliv, a to především v oblasti společensko-kulturní (Bínek 2009, s. 53). Jejich přítomnost a fungování se odvíjí od malé skupiny jednotlivců zabývajících se danou činností, kteří otevrou určitou oblast širší veřejnosti (tamtéž). Přičemž tvorba sítí spolupráce a účast občanů na místním rozvoji jsou rozhodujícími faktory pro úspěšné zavádění endogenního přístupu k rozvoji venkova (cf. Falk and Kilpatrick 2000 podle Husák a Hudečková 2017, s. 2).

Ve vztahu k endogennímu přístupu dále z provedené případové studie Bernarda vyplývá, že rozvojoví aktéři působící v malých obcích vnímají z hlediska rozvoje jako nejdůležitější zkvalitňování služeb a prostředí v obci a tím i zvyšování rezidenční atraktivity a zlepšení demografické struktury (Bernard 2010, s. 106). Bernard hovoří o vnitřní kapacitě obce, která je úzce spojena se sociálním prostředím

obce, jako je demografická struktura, ekonomické možnosti, příležitosti pro participaci na životě komunity, lokální identita, sociální integrace obyvatel nebo kvalita činnosti samosprávy (tamtéž).

3.1.3 Komunitní vzdělávání

Na koncept společnosti vědění a místního rozvoje se zřetelem na endogenní přístup navazuje koncept komunitního vzdělávání. Jako východiska pro další úvahy slouží studie autorů Husáka a Hudečkové (2017) zkoumajících podmínky pro rozvoj vzdělávání venkovského společenství v ČR. V této studii jsou nastíněny tři odlišné pohledy definující komunitní vzdělávání:

- 1) Hlavním posláním komunitního vzdělávání je poskytovat příležitosti jednak pro celoživotní vzdělávání, ale také pro participaci na rozvoji komunity, a to pro všechny dospělé, pracující třídu, studenty menšin, ženy s malými dětmi a také pro členy venkovských komunit, kteří jsou znevýhodněni z důvodu snížené dostupnosti jiných vzdělávacích zařízení či možností (cf. Styková 2012 podle Husák a Hudečková 2017, s. 2).
- 2) Prioritním cílem vzdělávání ve venkovských komunitách je především rozvoj nových mj. také komunikačních dovedností a dále rozvoj spolupráce se vzdělávací institucí ve venkovské komunitě – např. co se týká místních orgánů, MAS, celých rodin a různých místních sdružení a organizací (cf. Biriescu and Babaita 2014 podle Husák a Hudečková 2017, s. 2).
- 3) Komunitní vzdělávání rozšiřuje klasické vzdělávání, zejména z pohledu jeho socializační funkce, sociálních aspektů, sociopolitických aspektů a časové dimenze (cf. Coleman 1987 podle Husák a Hudečková 2017, s. 2).

Komunitní vzdělávání ve venkovských oblastech ČR je realizováno prostřednictvím Venkovských komunitních škol (dále jen „VKŠ“). V ČR je tento typ definován jako „vzdělávací zařízení, které se nachází v obci s méně než 5 000 obyvateli, s předepsanou právní formou (nevládní organizace, příspěvková organizace, vedlejší ekonomická činnost místní školy), která nabízí celoživotní vzdělávání dospělým obyvatelům obce a pravidelně se podílí na aktivitách komunitního rozvoje a komunitním životě, hospodaří s vlastním rozpočtem za současného respektování

principů finanční soběstačnosti a udržitelnosti“ (cf. Hudečková a Husák 2015, s. 34 podle Husák a Hudečková 2017, s. 2). V současné době je na území ČR evidováno 40 VKŠ sdružených do Národní sítě VKŠ, celostátní nezávislé neziskové asociace založené dne 26. listopadu 2005 za účelem podpory rozvoje komunitního školství za využití přístupu zdola, jehož základním článkem je vzdělávání dospělých (Národní síť VKŠ 2016). Toto sdružení si klade za cíl svým členům především zprostředkovávat dobrou praxi úspěšných komunitních škol a zároveň je zastupovat v rámci národních a evropských rozvojových a vzdělávacích struktur.

Koncept komunitního vzdělávání se šíří od šedesátých let 20. století, což je důvodem jeho nekonzistentní konceptualizace a různých aplikací v různých státech (Husák a Hudečková 2017, s. 2). Existuje ale aplikovatelný společný základ – zapojení lidí mimo školu a úzké vazby mezi školou a místní komunitou (cf. Heers et al. 2011 podle Husák a Hudečková 2017, s. 2). Sanders (cf. Sanders 2003 podle Husák a Hudečková 2017, s. 2) zdůrazňuje spolupráci místních škol s rodiči školních dětí, s místními podnikateli, s místními sdruženími a také s univerzitami.

Následuje shrnutí výsledků studie Husáka a Hudečkové (2017) shrnující desetileté působení zmíněné Národní sítě VKŠ:

Mezi pozitivní faktory úspěchu VKŠ patří:

- rostoucí poptávka po kurzech a dalších aktivitách VKŠ,
- pravidelné využívání osobní a letákové podpory (kromě online propagačních nástrojů),
- aktivní spolupráce s Národní sítí VKŠ (Husák a Hudečková 2017, s. 8).

Naopak slabiny vývoje VKŠ byly shledány následující:

- klesající počet realizovaných kurzů,
- on-line komunikace jako jediný nástroj podpory aktivit VKŠ,
- neproduktivní spolupráce s místními zastupitelstvy obcí (tamtéž).

Při posuzování hlavních podmínek ovlivňujících úspěšný rozvoj komunitního vzdělávání a VKŠ v ČR převažují endogenní subjektivní podmínky, jako je:

- vícezdrojové financování,
- začlenění VKŠ a komunitního vzdělávání do strategie rozvoje měst,
- spolupráce a zapojení rodičů do komunitních vzdělávacích aktivit,

nad endogenními objektivními podmínkami, kdy se jedná především o:

- dostatečný počet lidí, kteří se chtějí vzdělávat prostřednictvím VKŠ (tamtéž).

Závěrečnou a neméně důležitou podmínkou pro rozvoj VKŠ je dále zájem a zapojení místních pedagogických pracovníků v rámci komunitního vzdělávání. Z provedené studie Husáka a Hudečkové (2017) totiž vyplývá, že udržitelnost VKŠ je založena na pracovní době, protože většina pedagogů není ochotna pracovat déle, než je jejich oficiální doba. Ke spolupráci jsou nakloněni především ředitelé místních škol a jen hrstka ostatních pedagogických pracovníků (tamtéž).

3.2 Rozvoj regionálního školství v ČR

Škola je jedním z pilířů společnosti, který by měl vytvářet podmínky pro: „rozvoj kompetencí potřebných k celoživotnímu učení, odpovědnému jednání v měnící se společnosti, k plnohodnotnému životu a osobnímu rozvoji“ (Průcha 2009, s. 113). Základní dokument vzdělávací politiky vytvořený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) pod názvem Národní program rozvoje vzdělávání v ČR: Bílá kniha (dále jen „Bílá kniha“) zdůrazňuje rovinu osobního rozvoje, začleňování do života společnosti a formování občana i přípravu na pracovní život (MŠMT 2001). Závazné cíle pro všechny stupně a typy školního vzdělávání formuluje Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání č. 561/2004 Sb. (dále jen „Školský zákon“), který umožňuje školám poprvé v historii českého školství vytvořit si vlastní Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a zohlednit tak místní potřeby a soustředit se na naplňování cílů a funkcí s ohledem na potřeby svých žáků (Průcha 2009, s. 114). Následující text se bude blíže věnovat právě rozvoji základního školství, resp. regionálního školství zahrnujícího kromě základního (primárního) také předškolní, sekundární a neuniverzitní terciální vzdělávání (Průcha 2009, s. 545).

3.2.1 Funkce školy

K proměnám společnosti, které výrazně ovlivňují změny společenských potřeb, požadavků na vzdělávání a funkce školy, lze zařadit zejména: nárůst nových poznatků, rozvoj techniky, informačních a komunikačních technologií, zostrující se ekonomická soutěž, narůstání sociálních rozdílů, proměny tradičního modelu rodiny, ekologická ohrožení a další (Průcha 2009, s. 114). Funkce školy, chápané jako naplňování potřeb společnosti a formulované odborníky jako vize a obecné cíle školy v rámci vzdělávací politiky, jsou v současné společnosti tyto (tamtéž, s. 114-115):

- 1) Etická funkce – je klíčová pro utváření identity žáků, představuje systém hodnot školy s cílem představit žákům rozmanitost a multikulturnost okolního světa v jeho mnoha podobách a vlastnostech.
- 2) Ochranná funkce – by měla žákům ve škole zajistit bezpečí, ubránit je před škodlivými vlivy, a to nejen sociopatologickými (užívání drog, šikana apod.), ale také před manipulací především plynoucí z reklam a dále před informacemi, které mohou jejich bezpečí a zdraví ohrozit. Na druhé straně by ve škole měla být vytvářena a podporována vzájemná důvěra a žáci by se měli učit, jak využívat média jako podstatný zdroj informací, dále jak informace zpracovávat a hodnotit.
- 3) Metodologicko-koordinační funkce – představuje řízení procesů učení, systemizace poznatků a včleňování sociální zkušenosti do procesu učení. Škola má podstatný význam pro utváření základů celoživotního učení a měla by brát na zřetel nejrůznější možnosti zdrojů, odkud lze získávat informace, tj. např. ze zkušeností z běžného života, mimoškolních nebo volnočasových aktivit žáků.
- 4) Socializační a personalizační funkce – tkví v předávání vzorců chování a občanského jednání z jedné generace na druhou a v utváření výbavy pro život jedince ve společnosti. Učí žáky učit se, organizovat svou práci a kriticky uvažovat. Socializační funkce, navazující na působení rodiny, zahrnuje výchovné a vzdělávací procesy ve vzájemné propojenosti.

- 5) Kvalifikační funkce – souvisí s rozvíjením pracovních návyků, znalostí a dovedností potřebných pro pracovní činnosti a uplatnění na trhu práce. Kvalifikační funkci má plnit již základní škola a nelze jí proto zaměňovat s profesně specializační funkcí, kterou plní odborné vzdělávání.
- 6) Integrovační funkce – zdůrazňuje potřebu udržení soudržnosti společnosti, kultivuje tolerantní vztah k odlišnostem, a to jak ve škole, tak i v širším společenství, vytváří návyky a dovednosti potřebné pro integraci jednotlivců do společenství a zvládání nečekaných, sociálně obtížných situací.
- 7) Selektivní (třídící) funkce – byla naplňována dříve v tradiční škole a některým žákům usnadňovala, jiným znesnadňovala vzdělávací dráhu a životní kariéru. Současný přístup, podporující včleňování do společnosti, umožňuje všem, tedy i žákům znevýhodněným, snadnější integraci do běžných škol a přípravu na začlenění do společnosti.
- 8) Diagnostická funkce – slouží k zachycování zvláštností, schopností, motivací, zájmů a způsobů prožívání žáka. Ke stanovení diagnózy žáka by mělo sloužit průběžné slovní hodnocení vyučujícími, spolupráce s rodiči a s pedagogicko-psychologickou poradnou a dále také spolupráce mezi školami navazujících stupňů. Pokud má žák problémy v učení, škola by měla hledat jejich původ a cíleně tak podpořit jeho sebevědomí a školní úspěšnost.
- 9) Kulturační funkce – je důležitá pro zachování národní identity a kultury a dále pro rozvoj národní vzdělanosti. Představuje seznamování žáků s národní kulturou, ale také s její mezinárodní a multikulturní dimenzí, tj. připravuje žáky na život v otevřeném evropském prostoru.
- 10) Ekologická funkce – Škola je nejen profesionálně vybaveným zařízením pro vzdělávání, ale také místem, kde žáci nacházejí příjemné prostředí k životu a vstřícnou atmosféru, podporující jejich zdravý fyzický a duševní vývoj.

11) Ekonomická funkce – Efektivita a kvalita školy se zjišťuje nejen z výsledků žáků, ale také z charakteristik fungování školy (její organizace, vztahy a probíhající procesy). Zjišťují se mj. dopady školy na společnost. Posilování ekonomické funkce školy spočívá v rozvoji jejích evaluačních systémů.

12) Politická funkce – Škola je odpovědná za realizaci principů vzdělávací politiky státu, zajišťuje plnění práva na přístup ke vzdělání všem bez rozdílů sociálních, etnických, jazykových, kulturních a zdravotních, odpovídá za dodržování norem stanovených státem a orgány veřejné správy.

V souladu se Školským zákonem a Bílou knihou je na národní úrovni vypracován Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2015–2020 (dále jen „Dlouhodobý záměr“), který představuje implementační dokument Strategie vzdělávací politiky ČR do 2020 (MŠMT 2014) vycházející ze strategie Evropa 2020¹. Dlouhodobý záměr stanovuje hlavní cíle regionálního vzdělávání, mezi které patří mj. zkvalitnění druhého stupně základního vzdělávání (jak po stránce zvýšení kvality výuky, tak po stránce zajištění materiálního vybavení škol), přiměřený rozvoj sítě škol a školských zařízení vzhledem k dlouhodobé uplatnitelnosti absolventů ve společnosti a na trhu práce nebo kariérní systém a standard profese učitele (MŠMT 2014). Dále Dlouhodobý záměr určuje rámec dlouhodobých záměrů krajů, tzv. Krajských akčních plánů vzdělávání (dále jen „KAP“), jenž má povinnost vypracovat každý kraj ČR a který musí být ve shodě s dlouhodobými potřebami a prioritami kraje a škol v území a také s ohledem na záměry vzdělávání ČR s tím, že by dále měl umožnit plánovat, koordinovat a sledovat tematické intervence v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, Operačního programu Praha – pól růstu ČR a Integrovaného regionálního operačního programu (MŠMT 2015).

¹ Strategie Evropa 2020 předpokládá rozvoj tří priorit: Inteligentní růst: rozvíjení ekonomiky založené na znalostech a inovacích. Udržitelný růst: podpora konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiky méně náročné na zdroje. Růst podporující začlenění: podpora ekonomiky s vysokou zaměstnaností s důrazem na sociální a územní soudržnost. Konkrétním cílem v oblasti vzdělávání je snížení podílu dětí, které předčasně ukončí školní docházku, ze současných 15 % na 10 % (Evropská komise 2010).

Metodický pokyn pro KAP stanovuje sedm povinných a čtyři nepovinná témata intervencí, která by měla směřovat ke zkvalitnění řízení škol a zvýšení kvality vzdělávání, což by mělo být zároveň podpořeno spoluprací v území (MŠMT 2015).

Obligatoční témata:

- 1) Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě
- 2) Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a enviromentální)
- 3) Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli
- 4) Rozvoj kariérového poradenství a prevence předčasných odchodů ze vzdělávání
- 5) Rozvoj škol jako center celoživotního učení
- 6) Podpora inkluze
- 7) Infrastruktura SŠ a VOŠ

Nepovinná témata:

- 1) Rozvoj výuky cizích jazyků
- 2) Digitální kompetence
- 3) Čtenářská a matematická gramotnost
- 4) Ostatní témata důležitá pro školy/kraj – způsob jejich podpory musí být v souladu s národními prioritami vzdělávací politiky ČR, viz výše.

Realizace cílů stanovených v Dlouhodobém záměru je finančně zabezpečena jednak státním rozpočtem ČR, konkrétně z kapitoly MŠMT, řada opatření je ovšem spolufinancována z prostředků EU s tím, že každé téma může mít investiční a neinvestiční část (MŠMT 2014).

3.2.2 Psychosociální klima školy a zapojování rodičů do vzdělávání

Klima školy je odrazem objektivní reality, tj. prostředí, v subjektivním vnímání, prožívání, posuzování a hodnocení školního dění jeho stálými aktéry, kterými jsou především žáci, učitelé, ředitelé a jeho zástupci (Průcha 2009, s. 292). Na rozdíl od atmosféry, která působí krátkodobě a je situačně podmíněná, se klima vytváří dlouhodobě (tamtéž). Obojí ovšem spojuje jejich závislost na prostředí představované velkou skupinou faktorů, jež člověka v průběhu jeho života obklopují, mají pro něho význam a hodnotu, a s nimiž je v interakci (tamtéž). A součástí tohoto prostředí je také škola se svými materiálními, estetickými,

ekologickými, demografickými, sociálními a kulturními aspekty, ale také se svými funkcemi, o kterých bylo pojednáno v přechodí kapitole.

Psychosociálních klimat školy může být více druhů:

- školní klima,
- organizační klima,
- komunikační klima,
- klima učitelského sboru,
- vyučovací klima,
- klima třídy atd. (tamtéž).

Klima školy ovšem zprostředkovaně vnímají i další aktéři, kteří jsou se školou v kontaktu. Jedná se především o rodiče žáků, kteří vedle dítěte a učitele tvoří třetí nezbytný vrchol pomyslného trojúhelníku vztahů v edukačním procesu (Průcha 2009, s. 319). Za nejpodstatnější je přitom považováno zapojení rodičů do vzdělávání malých dětí na předškolní a primární úrovni (tamtéž, s. 320). Dobré vztahy mezi školou a rodiči jsou proto důležité a žádoucí (tamtéž, s. 321). Nicméně je potřeba brát na zřetel, že rodiče netvoří žádné homogenní seskupení, ale jsou naopak na základě socioekonomických, kulturních nebo etnických hledisek stratifikováni, a odlišují se proto také ve svých zájmech a potřebách (tamtéž).

Mezi rodinné charakteristiky, které mohou mít vliv na rozvoj dítěte, se řadí:

- socioekonomický status rodin,
- jejich kulturní a sociální kapitál,
- rodičovské hodnoty,
- rodinné interakce,
- vztahy rodiny se školou,
- sociální sítě, které rodina vytváří atd. (Průcha 2009, s. 321).

Jedním z cílů rozvoje regionálního školství lze pak považovat zajištění a udržení pozitivního psychosociálního klimatu školy, které splňuje očekávání dotčených aktérů vzdělávání:

- 1) očekávání žáků: dobré sociální vztahy mezi všemi stálými aktéry školy; jistota, že žáci budou akceptováni; podpora rozvoje jejich osobnosti; požadavky odpovídající individuálním schopnostem žáků; větší míra samostatnosti a vlastní odpovědnosti žáků při aktivitách ve škole; objevné učení, které přináší radost; participace žáků na tvorbě života ve škole; naděje, že jejich zvýšené úsilí bude oceněno a že budou zažívat úspěch; spravedlivý přístup ke všem; srozumitelné a dobře organizované vyučování;
- 2) očekávání rodičů: kvalifikovanost, kompetentnost a vstřícnost učitelů; individuální podpora každému žákovi; cílevědomá práce školy v kognitivní i afektivní oblasti; spravedlivý přístup k dětem včetně jejich objektivního hodnocení; adekvátní motivace žáků k učení; přehlednost a srozumitelnost rozhodnutí (např. organizačních a výchovných);
- 3) očekávání učitelů: prožívání citového souladu a sounáležitosti s ostatními učiteli; potěšení ze spolupráce s žáky, rodiči a ostatními učiteli; spokojenost s daným stavem věcí a s bezkonfliktní atmosférou; úspěch v oboru a možnost seberealizace v práci; radost z pochvaly a uznání; spravedlivé ohodnocení (Průcha 2009, s. 293).

3.2.3 Fondy EU

V této kapitole budou představeny možnosti spolufinancování rozvoje regionálního školství ve venkovských oblastech ČR z fondů EU. V programovém období 2007-2013 (Úřad vlády ČR 2008) mohly základní školy čerpat především v rámci prvního cíle regionální politiky EU Konvergence², a to z následujících dvou strukturálních fondů.

² Regionální politika v cíli 1. Konvergence podporuje regiony v členských státech, které nedosahují 75 % průměru úrovně HDP EU na osobu, regiony se sociálními problémy a poškozeným životním prostředím (Úřad vlády ČR nedatováno).

- 1) Evropského fondu regionálního rozvoje (dále jen „ERDF“) určeného na investice mj. do vzdělávací infrastruktury v rámci kterého bylo možné čerpat finanční prostředky prostřednictvím sedmi Regionálních operačních programů (dále jen „ROP“).
- 2) Evropského sociálního fondu (dále jen „ESF“) prostřednictvím kterého byly realizovány cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti ve formě neinvestičních akcí. Základní školy mohly čerpat z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (dále jen „OP LZZ“) a Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále jen „OP VK“), zejména z oblasti podpory 1.4 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách³.

V programovém období 2014-2020 (Úřad vlády ČR 2014) je možné čerpat finanční prostředky na rozvoj základních škol opět v rámci prvního cíle regionální politiky EU, kterým je v tomto období Investice pro růst a konkurenceschopnost, a to ze stejných fondů jako v předchozím programovacím období, tj. ERDF a ESF nově zařazených do skupiny Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESIF“).

- 3) ERDF prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu (dále jen „IROP“).
- 4) ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost (dále jen „OPZ“) a Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání (dále jen „OP VVV“).

3.2.4 Přístup LEADER

Přístup LEADER⁴ spočívá v komunitně vedeném místním rozvoji (označovaném také pod zkratkou CLLD⁵) a vychází z přesvědčení, že jedině místní společenství dobře znají silné a slabé stránky daného regionu a jsou schopna sama dobře řešit své vlastní problémy (Národní síť MAS 2012, s. 3).

³ viz článek MŠMT 2014: *EU peníze základním školám*

⁴ LEADER vychází z francouzského „Liaison entre actions de développement de l'économie rurale“, což lze do češtiny přeložit jako „Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku“.

⁵ Zkratka CLLD vychází z anglického pojmu *Community-Led Local Development*.

Sedm klíčových rysů přístupu LEADER je blíže charakterizováno Základní příručkou přístupu LEADER⁶, viz text níže.

1) Strategie místního rozvoje podle jednotlivých oblastí neboli místní přístup:

Zvolená oblast, na níž bude aplikována Strategie místního rozvoje (dále jen „Strategie“), musí být dostatečně ucelená a nabízet dostatečné množství lidských, finančních a hospodářských zdrojů potřebných k udržitelnosti dané Strategie s tím, že se nemusí zeměpisně shodovat s již stanoveným územním uspořádáním samosprávy. Touto oblastí je společensky soudržné území se společnými tradicemi, místní identitou, pocitem sounáležitosti, potřebami a očekáváními.

2) Přístup zdola-nahoru:

O obsahu Strategie včetně priorit, které mají být v oblasti sledovány, a kritérií výběru vhodných projektů k realizaci na místní úrovni, spolurozhodují místní účastníci, tj. místní obyvatelé, různé zájmové skupiny a reprezentativní veřejné a soukromé instituce daného území, sdružení do místního partnerství nazývaného jako MAS (Místní akční skupina).

3) Partnerství veřejného a soukromého sektoru:

Úkolem MAS je stanovit a provádět Strategii, již určují směr i obsah, zároveň rozhodovat o projektech, které mají být financovány. MAS soustřeďuje a kombinuje lidské a finanční zdroje, které jsou v daném území k dispozici z veřejného, soukromého, občanského i neziskového sektoru, dále sdružuje místní účastníky do společných projektů, cestou konzultací a diskusí přispívá k nalezení řešení a tím předchází případným neshodám. Skutečné platby jsou namísto prostřednictvím MAS často uskutečňovány platební agenturou zaměřenou na veřejné financování. Dále se od MAS očekává, že bude otevřena novátorským myšlenkám, schopna chopit se příležitostí nabízených kombinací místních zdrojů a také propojit a integrovat oddělené odvětvové přístupy.

⁶ Sedm základních principů metody LEADER stanovuje *Nařízení rady EU č. 1698/2005, Článek 61*, který dále vysvětluje dokument *Fact Sheet: Přístup LEADER – základní příručka* (Evropská komise 2006).

4) Usnadnění inovací:

Vývoj inovací ve venkovských oblastech v důsledku nízké hustoty a poměrně nízké úrovně lidských a fyzických zdrojů probíhá jen velmi obtížně. Inovaci může v daných venkovských podmínkách představovat především přenos a přijetí inovací vyvinutých jinde, dále modernizace tradičních forem know-how nebo nalézání nových řešení přetrvávajících problémů venkova, které se v rámci jiných politických zákroků nepodařilo vyřešit uspokojivým a udržitelným způsobem, což může přinést nové reakce na konkrétní problémy venkovských oblastí. Zavedení přístupu LEADER s jeho sedmi rysy může představovat inovaci při tvorbě politik samo o sobě. Například přístup zdola-nahoru může stimulovat myšlenky na nové projekty, kterým se může dostat podpory MAS, protože MAS není vázána pevně danou sadou opatření jako např. operační programy v rámci jednotlivých evropských fondů.

5) Integrované a víceodvětvové akce:

Akce a projekty obsažené ve Strategii by měly být navzájem propojené a koordinované jako sourodý celek zahrnujících více odvětví i nejrůznější subjekty z hospodářských, sociálních, enviromentálních a kulturních oblastí.

6) Vytváření sítí:

Sítě vytvářejí spojení mezi lidmi, projekty a venkovskými oblastmi a mohou pomoci překonat izolaci, se kterou se musí vyrovnávat některé venkovské oblasti. Navíc navazováním kontaktů mezi jednotlivými skupinami LEADER může docházet k podnícení tvorby projektů spolupráce. Prostřednictvím vytvořených sítí dochází k výměně inovací, výsledků, osvědčených postupů a zkušeností z realizace místního rozvoje venkova nejen mezi skupinami LEADER a venkovskými oblastmi, ale také mezi státními správami a organizacemi podílejícími se na rozvoji venkova v rámci EU, a to bez ohledu na to, zda jsou či nejsou přímými příjemci podpory v rámci iniciativy LEADER.

Rozlišují se institucionální sítě, jako je Evropská síť pro rozvoj venkova⁷ nebo Celostátní síť pro venkov⁸, od méně formálních druhů sítí vzniklých na vnitrostátní, regionální, místní ale také na evropské⁹ úrovni. V rámci institucionálních sítí je spoluúčast povinná pro všechny skupiny LEADER, které přijímají finanční podporu EU, ale je vítána účast i jiných skupin zásobujících sítí svými vědomostmi a zkušenostmi.

7) Spolupráce:

Spolupráce zahrnuje účast MAS na společném projektu s jinou skupinou LEADER nebo se skupinou, která uplatňuje podobný přístup s tím, že v rámci LEADER jsou možné dva typy spolupráce: jednak spolupráce mezi územími, tj. spolupráce mezi různými venkovskými oblastmi v rámci daného členského státu, a za druhé nadnárodní spolupráce spočívají ve spolupráci mezi skupinami ze dvou nebo více členských států. Je důležité ovšem doplnit, že projekt spolupráce není jen pouhou výměnou zkušeností, k čemuž slouží sítě vytvořené napříč celou EU, ale musí zahrnovat konkrétní společný projekt, pokud možno pod společným rámcem. Spolupráce tak může přispět k posílení místních činností skupin LEADER tím, že může pomoci dosáhnout kritického množství zdrojů nutného pro životaschopnost konkrétního projektu nebo podnítit doplňkové akce založené na vytvoření společných iniciativ pro rozvoj konkrétní oblasti založených na sdíleném např. kulturním dědictví nebo zaměření na konkrétní produkt, službu a směřování místního rozvoje v dalších oblastech, tedy i ve sféře školství.

Přístup LEADER byl jako „Iniciativa Společenství“¹⁰ zaveden v roce 1991 na tříleté období a v roce 1995 byl rozšířen na pětiletou verzi: LEADER II (Ray 2000, s. 2). Od roku 2000 byla zavedena třetí verze pod názvem LEADER+, v rámci které byly od roku 2003 uplatňovány principy přístupu LEADER také v České republice,

⁷ Spravovaná a financovaná Evropskou komisí, která určuje jejich roli (Evropská komise 2006).

⁸ Která má být založena každým členským státem EU (Evropská komise 2006).

⁹ Např. Evropská asociace LEADER pro rozvoj venkova „ELARD“ (Evropská komise 2006).

¹⁰ Iniciativy Společenství – zvláštní programy zřízené Evropskou komisí k řešení specifických problémů dotýkajících se celého území EU, které doplňovaly jiné programy Evropského společenství nebo usnadňovaly jejich realizaci (MMR 2018).

a sice v Programu obnovy venkova realizovaného Ministerstvem pro místní rozvoj ČR (dále jen „MMR“) (Národní síť MAS 2012, s. 6). Od roku 2004 existoval v ČR samostatný národní program LEADER ČR, který byl administrovaný Ministerstvem zemědělství ČR, a v roce 2005 byl přístup LEADER také součástí Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (tamtéž). V období 2007-2013 se stala metoda LEADER plnohodnotnou součástí Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova jako osa IV. Programu rozvoje venkova ČR (dále jen „PRV“) (tamtéž). Pro aktuálně probíhající programové období 2014-2020 byl Národní sítí MAS ČR¹¹ zpracován Národní strategický plán LEADER 2014+¹² navrhuující široké uplatnění přístupu LEADER ve všech operačních programech realizujících cíle ve venkovském prostoru (Národní síť MAS 2012, s. 4). Aby mohla být v programovém období 2014-2020 realizace MAS navržená Strategie CLLD finančně podpořena z evropských fondů, musí projít schvalovacím procesem, aby byl ověřen soulad s příslušnými programy ESIF (MMR 2018, s. 7). Tento schvalovací proces je administrován MMR s tím, že věcné posouzení Strategie zajišťují řídicí orgány jednotlivých programů, pod které konkrétní podporované opatření spadá (tamtéž).

Strategie má vždy čtyři části a první z nich, úvodní část, představuje místní partnerství – MAS (Národní síť MAS 2012, s. 12). Dále navazuje část analytická vymezující území MAS s uvedením popisu stávajícího potenciálu a potřeb rozvoje území v různých oblastech včetně návaznosti na jiné relevantní strategické dokumenty a tuto část uzavírá přehledná SWOT analýza, tj. návrh konkrétního využití silných stránek a příležitostí a zároveň eliminaci slabých stránek a ohrožení. Na analytickou část navazuje strategická část, ve které jsou na základě veřejných diskusí, sběru podnětů a vyhodnocení potenciálu území stanoveny priority Strategie a popsán způsob jejich dosahování pomocí tzv. Programových rámců a Individuálních projektů. Závěrečná implementační část popisuje organizační

¹¹ Národní síť MAS je neziskovou organizací sdružující MAS pracující formou komunitně vedeného místního rozvoje metodou LEADER ve prospěch venkova na území ČR, která oficiálně vznikla v roce 2007, jako neformální sdružení ovšem pracovala již od roku 2005 (Národní síť MAS 2015, s. 2).

¹² Národní strategický plán LEADER 2014+ vychází ze Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR, odsouhlaseného vládou ČR dne 11. ledna 2000, který vymezuje klíčová témata a problémy pro směřování země k prosperitě a vyšší kvalitě života pro současné i budoucí generace (Národní síť MAS 2011, s. 2).

strukturu, rozdělení odpovědností, hospodaření organizace, standardizované procesy, způsob výběru projektů a kontroly jejich realizace.

Výše zmíněný Programový rámec představuje již konkrétní problémy řešitelné buď v rámci daného dotačního fondu (ESF, ERDF apod.), nebo z jiných finančních zdrojů (vnitřních apod.) a stanovují podmínky specifické pro daný fond (Národní síť MAS 2012, s. 13). Programové rámce se dále člení na Projektová opatření, Grantová schémata a Integrované projekty, v rámci kterých MAS vyhlašuje otevřené výzvy k předložení žádostí o dotace konečnými příjemci, přičemž se vždy jedná o soubor tematicky podobných projektů, prostřednictvím kterých je Programový rámec, a tedy i Strategie naplňována (tamtéž). Dle stanovených hodnotících kritérií výběrová komise MAS posuzuje a schvaluje jednotlivé projekty k realizaci.

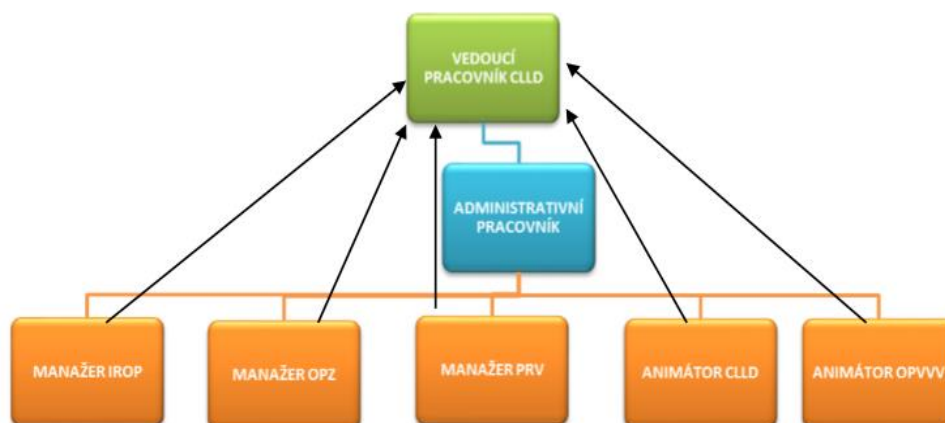
Dalším ze způsobů naplňování Strategie je Individuální projekt, který připravuje, předkládá ke schválení a realizuje MAS nebo její členové v rámci otevřených výzev mimo Programové rámce MAS (Národní síť MAS 2012, s. 13).

4 Vlastní práce

4.1 MAS Šumavsko

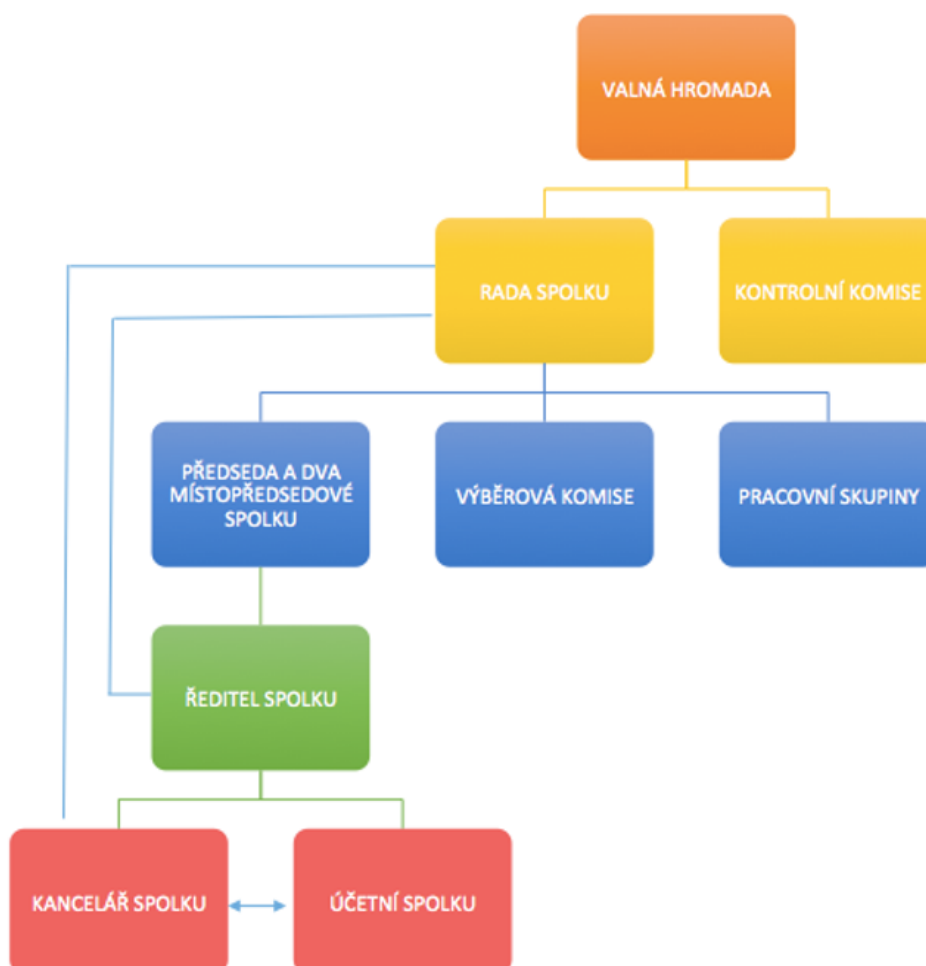
V celé této kapitole bylo čerpáno výhradně ze Strategie Živé a šťastné Šumavsko (MAS Šumavsko 2018). MAS Šumavsko byla založena 21. dubna 2004 pod názvem CHANCE IN NATURE – LOCAL ACTION GROUP o. s., od 30. 12. 2014 změnila jméno na MAS Šumavsko, ale také právní formu, kdy se z původního občanského sdružení stal zapsaný spolek se sídlem Archiváře Teplého 102 v Malenicích. MAS Šumavsko zahrnuje část okresu Prachatice a část okresu Strakonice s celkovým počtem 54 obcí. V současné době má MAS Šumavsko 34 členů a orgány spolku jsou valná hromada, rada spolku, výběrová komise, kontrolní komise, pracovní skupiny, statutární orgán, který představuje předseda a dva místopředsedové, administrativní jednotku tvoří ředitel a kancelář (MAS Šumavsko 2018). Na následující stránce je zobrazen organigram kanceláře (Obrázek 1) a organizační schéma MAS Šumavsko (Obrázek 2).

Obrázek 1:

Zdroj: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje 2014-2020 Živé a šťastné Šumavsko, strana 260.

Obrázek 2:

Zdroj: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje 2014-2020 Živé a šťastné Šumavsko, strana 259.

MAS Šumavsko má v územní působnosti (MAS Šumavsko 2018):

46 obcí: Bohumilice, Bohunice, Borová Lada, Bošice, Budkov, Buk, Bušanovice, Čepřovice, Čkyně, Drslavice, Dvory, Horní Vltavice, Hoštice, Chlumany, Chroboly, Kubova Huť, Kvilda, Kratušín, Lažiště, Lčovice, Lenora, Lipovice, Litochovice, Malenice, Milejovice, Nebahovy, Nicov, Nové Hutě, Pěčnov, Předslavice, Radhostice, Stachy, Stožec, Svatá Maří, Šumavské Hoštice, Tvrzice, Újezdec, Vacov, Vrbice, Záblatí, Zábrdí, Zálezly, Zbytiny, Zdíkov, Žárovná, Žernovice,

3 městyse: Dub, Strážný, Strunkovice nad Blanicí,

5 měst: Husinec, Prachatice, Vimperk, Vlachovo Březí a Volary.

Cílem spolku je maximální využití potenciálu daného jihočeského území a zajištění trvale udržitelného rozvoje tohoto území s ohledem na ekologické principy (MAS Šumavsko 2018).

V letech 2005-2007 prostřednictvím přístupu LEADER+ realizovala MAS Strategii s názvem Inovace a ekologické principy – cesta ke kvalitnímu životu s cílem: Spoluprací na vývoji moderních technologií, efektivní aplikací výsledků výzkumu a vývoje a zavádění technologií do všech oblastí života venkovského regionu přispět k dlouhodobě udržitelnému trvalému rozvoji oblasti s minimální ekologickou zátěží, maximálním využitím ekonomického potenciálu oblasti a využitím tradičních produkcí. Podpořeno bylo v rámci 3 výzev celkem 28 projektů o celkovém objemu alokovaných prostředků 12,68 mil. Kč (MAS Šumavsko 2018).

V období 2007-2013 MAS rozvíjela své území prostřednictvím Strategie s názvem Pro partnerství udržitelné a inovativní, jehož realizace byla podpořena z Programu rozvoje venkova formou dohody o poskytnutí dotace s registračním číslem žádosti 07/002/41100/231/000036 rozdělené do tří priorit: inovace jako hlavní motor trvale udržitelného rozvoje, partnerství k trvale udržitelné kvalitě života na venkově, marketing jako nástroj k upevnění pozice principu LEADER do rozvoje venkovské oblasti. Podpořeno bylo 128 projektů v celkové částce 36,9 mil. Kč (MAS Šumavsko 2018).

V rámci období 2014-2020 nese Strategie název Živé a šťastné Šumavsko. Strategická vize zní: Ekonomicky i sociálně stabilní region se sebevědomými, vzdělanými a spokojenými obyvateli udržitelně využívající dostupné zdroje a rozvíjející nové příležitosti a přirozeně vytvářející živý a šťastný venkovský region Šumavska (MAS Šumavsko 2018). Strategie Živé a šťastné Šumavsko (MAS Šumavsko 2018) zahrnuje 7 témat rozvoje území:

1) Komunity, život a tradice na venkově:

V rámci tohoto tématu je mj. podporováno komunitní vzdělávání a výchova, jejichž cílem je další vzdělávání místních obyvatel, jako je ekologická výchova, vzdělávání v oblasti společenských věd a udržitelného rozvoje. Toto neformální vzdělávání je třeba podporovat u dětí i dospělých.

2) Podpora podnikání, zemědělství a zaměstnanosti:

V oblasti podnikání jsou mj. podporovány jazykové kurzy pro podnikatele, aby mohl být podpořen export z území MAS, a to především do blízkého Německa. V oblasti zemědělství je v oblasti školství hlavním cílem propojení školy v přírodě s agroturistikou, která je důležitým doplňkem ve vzdělávání žáků z hlediska prohloubení vztahu k přírodě, zvířatům a ke krajině.

3) Životní prostředí:

Toto téma zahrnuje podporu zájmu žáků o řemeslnou výrobu spojenou se dřevem a kamenem a s tím spojenou podporu vzniku nových řemeslných dílen ve školách. Jedná se ale také o podporu vzniku naučných stezek na území MAS spolu s pořádáním různých soutěží a tím zvýšení atraktivity lesů a přilákání zájmu široké veřejnosti o dané území Šumavy a Pošumaví.

4) Vzdělávání:

Hlavním cílem tématu vzdělávání je udržení a rozvoj venkovských škol, zvyšování kvality výuky, a to jak formální i neformální včetně zájmové, a zároveň rozvíjení nabídky dalšího vzdělávání místních obyvatel, jelikož škola má na tyto kurzy dostatečné prostory i pedagogické kapacity. Součástí rozvoje škol je také modernizace a obnova školních budov, včetně odborných učeben,

dílen a laboratoří, ale také doprovodné infrastruktury jako např. školních jídelen, družin a sportovišť, spolu s podporou bezbariérovosti.

5) Sociální oblast:

Tato oblast zahrnuje realizaci vzdělávacích aktivit pro veřejnost, např. dluhová problematika nebo kyberšikana, včetně zajištění informovanosti o sociálních a doprovodných službách. Dále se jedná o podporu mimoškolních aktivit pro děti a mládež s preventivním efektem nebo je také podporována individuální péče o děti např. zajištěním doprovodu dětí na kroužky a jiné zájmové činnosti.

6) Cestovní ruch:

Jedná se o podporu pořádání kulturních akcí, řemeslné výroby a pořádání workshopů, dále také o podporu vybudování doprovodné infrastruktury, která návštěvníkovi i stálému obyvateli zpříjemní pobyt v regionu.

7) Spolupráce:

Další rozvoj spolupráce s vytvořením pevné partnerské sítě se zapojením všech zájmových skupin z území. Zahrnuje rozvoj místní i přeshraniční spolupráce.

Z hlediska podrobnějšího zaměření na oblast vzdělávání aktuálně platná Strategie Živé a šťastné Šumavsko (MAS Šumavsko 2018) zmiňuje jako jednu ze silných stránek daného území rovnoměrnost rozmístění škol a dostupnost základního vzdělávání ve venkovských oblastech s tím, že na území MAS se nachází celkem 24 základních škol s průměrným počtem 15 žáků na třídu, což svědčí o nižší kapacitní vytíženosti škol. Nicméně z dotazníkového šetření MAS uváděného ve Strategii Živé a šťastné Šumavsko (MAS Šumavsko 2018) vyplývá potřeba udržet základní školy i v malých obcích, a to především s ohledem na velkou délku dojezdovosti, a zkvalitňovat výuku také v těchto oblastech. Z místního šetření dále plyne nutnost modernizace či vybudování nových učeben se zaměřením na technické vzdělávání, cizí jazyky, IT oblast a environmentální výuku, ale také školních jídelen, kterou disponují všechny základní školy na území MAS. Všechny základní školy na území MAS mají také školní družinu, důležitou pro sladění pracovního a rodinného života rodičů žáků, jejichž časová dostupnost je dostačující. Největší nedostatek z hlediska zaopatření žáků ovšem nastává v době prázdnin,

kdy nabídka ze strany školních klubů a neziskových organizací v podobě příměstských táborů výrazně propadá pod poptávkou (MAS Šumavsko 2018).

Ve Strategii Živé a šťastné Šumavsko (MAS Šumavsko 2018) je dále zdůrazněna důležitost spolupráce všech škol nacházejících se na území MAS, ve které MAS vidí potenciál rozvoje v podobě možnosti nalézání nových cest, jak udržet optimálně dimenzovanou síť škol, zvyšovat kvalitu jejich vybavenosti i úroveň vzdělávání. Při vzájemné spolupráci může také docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra dané lokality, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu. Spolupráce v oblasti vzdělávání ale znamená také zapojit do vzdělávání dětí, žáků i dospělých dále neziskové organizace, spolky, obce a jiné komunity, tzn. všechny činné a aktivní organizace, které by měly zájem o další vzdělávání dospělých nebo poskytování různých akcí pro děti a žáky (MAS Šumavsko 2018).

V rámci naplňování cílů schválené Strategie Živé a šťastné Šumavsko (MAS Šumavsko 2018) jsou podporovány všechny subjekty daného území MAS, které svou činností napomáhají dosažení cílů Strategie. Z návrhů operačních programů, které vytváří ČR jako členská země EU, MAS Šumavsko zpracovává programové rámce pro IROP, PRV a OPZ, v rámci kterých schvalují jednotlivé projekty k realizaci. Co se týká OP VVV, MAS Šumavsko příjemcům finančního příspěvku z tohoto operačního programu pouze poskytuje poradenství a podporu při tvorbě žádosti, ale projekt žadatelé z území MAS předkládají Řídícímu orgánu, kterým je MŠMT (MAS Šumavsko 2018).

Základním školám MAS dále poskytuje metodickou pomoc při zpracování zpráv o realizaci a udržitelnosti projektu včetně vypořádání připomínek, dále při zadávání dat do monitorovacího systému, zajištění správnosti předávaných výstupů, při kontrole na místě, ukončování projektu nebo přípravě závěrečné zprávy o realizaci projektu, a to buď formou pořádání školení pro žadatele nebo osobní či emailovou konzultací (MAS Šumavsko 2018).

Obrázek 3 Schéma podávání a výběru projektů v rámci MAS Šumavsko:

Zdroj: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje 2014-2020 Živé a šťastné Šumavsko, strana 261.

Mezi další aktivity MAS Šumavska mimo administraci projektů a metodickou pomoc školským zařízením při realizaci projektů v rámci OP VVV se řadí další animační aktivity zahrnující další činnosti MAS v rámci CLLD. Jedná se především o propagaci a informování o Strategii a o koordinaci aktivit místních aktérů usnadňujících výměnu informací mezi zúčastněnými stranami a směřujících tak k naplňování Strategie. Pro aktivní komunikaci MAS využívá svých webových stránek a Facebook, kde veškeré podklady pravidelně aktualizuje a doplňuje. MAS také organizuje různá setkávání, a to se všemi zúčastněnými místního rozvoje,

např. se starosty, se spolky a neziskovými organizacemi nebo s veřejností. A dále MAS pořádá konference, festivaly, workshopy, semináře, exkurze, výstavy, zajišťuje přenos příkladů dobré práce a také vytváří publikace, brožury a letáky a organizují příměstské tábory (MAS Šumavsko 2018).

Veškeré své činnosti v rámci naplňování Strategie MAS průběžně monitoruje a evaluuje. Monitorování je nezbytnou podmínkou pro provádění evaluací, protože je jedním ze zdrojů informací a dat pro evaluace (MAS Šumavsko 2018).

V rámci Strategie Živé a šťastné Šumavsko (MAS Šumavsko 2018) je v oblasti vzdělávání vytvářen společný strategický dokument, realizovaný jako projekt v rámci OP VVV, Místní akční plán rozvoje vzdělávání (dále jen „MAP“), na jehož vzniku se podílí zástupci mateřských škol, základní škol a základních uměleckých škol, zástupci zřizovatelů škol, zástupci neformálního i zájmového vzdělávání a dále také zástupci rodičů. Informace o průběhu projektu a procesu akčního plánování je průběžně zveřejňováno s využitím především internetu, medií, tištěných letáků, osobních jednání, emailové korespondence, prostřednictvím členů Řídícího výboru a pracovní skupiny. Součástí MAP je Roční akční plán, který obsahuje do aktivit rozpracované některé priority a cíle stanovené ve strategickém rámci MAP, které by měly být v příslušném ročním období realizovány nebo dále rozpracovány. Roční akční plán zahrnuje aktivity v oblasti infrastruktury (investiční záměry) a dále aktivity škol a aktivity spolupráce organizací napříč vzdělávacím spektrem (neinvestiční záměry) a může být v průběhu své platnosti dále rozpracován a doplňován (MAS Šumavsko 2018).

MAP zahrnuje tři hlavní priority (MAS Šumavsko 2018):

- 1) zajištění dostupnosti a zvýšení kvality předškolního vzdělávání,
- 2) zajištění dostupnosti a zvýšení kvality základního vzdělávání,
- 3) zajištění dostupnosti a zvýšení kvality zájmového, neformálního a základního uměleckého a celoživotního vzdělávání.

4.2 Technika sběru dat

V diplomové práci bylo zvoleno pro výzkum přínosnosti projektů v oblasti školství dotazníkové šetření. Na základě vypracovaného přehledu projektů realizovaných základními školami ze sledovaného území MAS Šumavsko (přiloženého k diplomové práci jako Příloha 1)¹³ byly sestaveny dva standardizované dotazníky. U prvního byli respondenty ředitelky a ředitelé základních škol působících na území MAS Šumavsko. Druhý dotazník vyplňovali rodiče žáků jedné vybrané základní školy v Husinci. V dotazníku byly využity jednak uzavřené otázky, některé otázky polootevřené, kdy byla mezi danými možnostmi odpovědi uvedena také možnost odpovědět jinak. Také byl využit formát baterie, kdy jedna otázka obsahovala řadu tematicky podobných podotázek. Všechny tři výše uvedené formáty otázek byly v průběhu dotazníků střídány, aby za komplexnějšími a na vyplnění náročnějšími otázkami byly uvedeny méně náročné otázky, aby byla pozornost dotazovaných udržena až do úplného závěru.

Oba dotazníky byly vytvořeny na internetu a jejich znění je součástí diplomové práce jako Příloha 2 a Příloha 3. Respondenti vyplňovali dotazník online na odkazu, který jim byl zaslán emailem. Pro vyplnění prvního dotazníku byly využity emailové kontakty ředitelky a ředitelů uvedených na internetových stránkách základních škol. Respondenti druhého dotazníku byli osloveni ředitelkou vybrané základní školy v Husinci. Dotazníky byly anonymní a byly nastaveny tak, že dotazník mohl být respondentem odeslán až po vyplnění všech povinných otázek, kterých byla v dotazníkovém šetření většina. Oba dotazníky v úvodu zahrnovaly úvodní text oslovující respondenty, vysvětlující zdůvodnění a účel výzkumu a prohlášení o anonymitě dotazování, také informaci o tom, kdo výzkum dělá a jak bude naloženo s daty a v závěru poděkování za vyplnění dotazníku.

¹³ Pro vypracování přehledu projektů realizovaných základními školami ze sledovaného území MAS Šumavsko uvedeného v diplomové práci jako Příloha 1 bylo čerpáno jednak z internetových stránek všech 24 zkoumaných základních škol a dále z veřejného portálu Databáze výstupů projektů OP VK (MŠMT 2014).

4.2.1 Výzkumné otázky prvního dotazníku

V prvním dotazníku byla na základě zjišťování názorů představitelů základních škol na území MAS Šumavsko zkoumána přínosnost projektů a jejich případné nedostatky. Dále byly zjišťovány faktory ovlivňující úspěšnost realizace projektů, úroveň spolupráce základní školy s MAS Šumavsko a celková spokojenost základních škol s výsledky a dopady projektů na rozvoj jejich školy.

V prvním dotazníku byly stanoveny následující tři výzkumné otázky týkající se hodnocení přínosnosti projektů z pohledu představitelů základních škol:

- 1) Jak přínosné jsou projekty pro rozvoj základních škol?
- 2) Jak jsou základní školy spokojeny se spoluprací s MAS Šumavsko?
- 3) Jak jsou základní školy celkově spokojeny s projekty?

Součástí třetí výzkumné otázky je také zhodnocení faktorů ovlivňujících úspěšnost realizace projektů, ale také úspěšnost výsledného dlouhodobého dopadu projektů na rozvoj vzdělávání na základních školách. Obojí z pohledu představitelů základních škol na sledovaném území.

4.2.2 Výzkumné otázky druhého dotazníku

V druhém dotazníku byly zjišťovány názory rodičů jedné vybrané základní školy v Husinci na přínosnost projektů a dále na aktivity MAS Šumavsko.

V druhém dotazníku bylo určeno šest výzkumných otázek:

- 1) Jak je využíváno neformální vzdělávání v podobě účasti žáků sledované školy na zájmových kroužcích?
- 2) Jak přispívají projekty k rozvoji jednotlivých kapitolů žáka, případně jeho rodičů, tj. především lidského, kulturního a sociálního?
- 3) Jaký je zájem rodičů o celoživotní vzdělávání?
- 4) Do jaké míry znají rodiče MAS Šumavsko?
- 5) Jaké je povědomí rodičů o možnosti účastnit se na tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje realizovaného MAS Šumavsko, jejíž cílem je zvyšování kvality života v dané lokalitě?
- 6) Podpořili by rodiče další účast svého dítěte v projektech?

4.3 Určení vzorku respondentů

Pro první dotazníkové šetření byli osloveni ředitelé a ředitelky všech základních škol, které se nachází na území MAS Šumavsko, tj. v celkovém počtu 24.

Pro druhý dotazník byli ředitelkou vybrané základní školy v Husinci na Prachaticku osloveni rodiče 157 žáků.

5 Výsledky a diskuse

Výsledky odpovědí z obou dotazníků jsou v diplomové práci zobrazeny v tabulkách a grafech očíslovaných takovým způsobem, kdy první číslice představuje první nebo druhý dotazník a za tečkou uvedená číslice odpovídá číslování otázky konkrétního dotazníku (viz Příloha 2 a Příloha 3).

5.1 Výsledky prvního dotazníkového šetření

V této kapitole budou představeny výsledky získané z prvního dotazníkového šetření s cílem odpovědět na položené výzkumné otázky. Dotazník vyplnilo 19 respondentů, představitelů základních škol ve sledované oblasti MAS Šumavsko.

5.1.1 Vyhodnocení první výzkumné otázky

Nejdříve bude vyhodnocena první výzkumná otázka, která zní:

Jak přínosné jsou projekty pro rozvoj základních škol?

Co se týká přínosnosti projektů, ta byla hodnocena respondenty především ve třetí části dotazníku. Dotazovaní ředitelé a ředitelky základních škol z celého území MAS Šumavsko se nejdříve vyjadřovali k modernizaci výukových a volnočasových prostor školy stejně jako k modernizaci výukových metod, které bývají často řazeny mezi dílčí aktivity projektů. Výzkumem bylo zjišťováno, na jaké oblasti rozvoje vzdělávání projektem uskutečněná modernizace školy působí. Výsledky zobrazují tabulky a grafy k otázkám 1.19 a 1.20 na následujících stránkách.

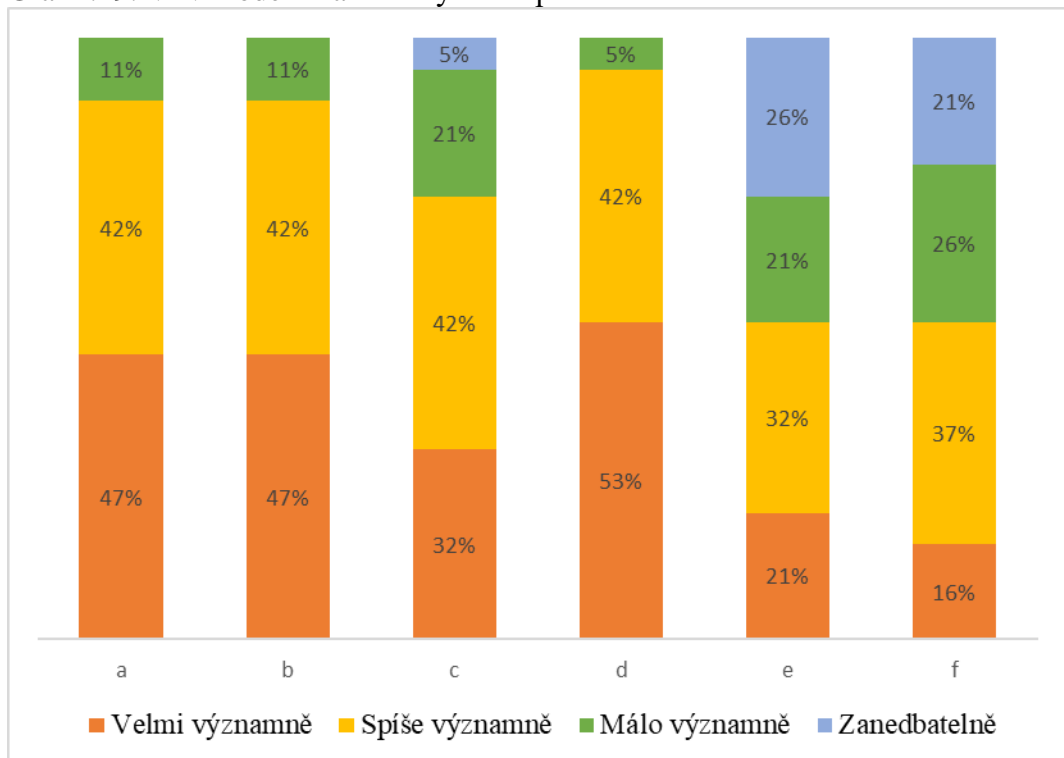
Otázka 1.19: V jaké míře přináší modernizace školy (výukových a volnočasových prostor) zlepšení v následujících oblastech rozvoje vzdělávání ve Vaší škole?

- a) usnadnění výuky pedagogům
- b) rozvoj digitální gramotnosti
- c) vytvoření pozitivního psychosociálního školního klimatu
- d) zatraktivnění výuky přinášející větší aktivitu žáků
- e) zvýšení zájmu o celoživotní vzdělávání dospělých na Vaší škole
- f) umožnění sdružování místních občanů v rámci nejrůznějších zájmových spolků obce ve Vaší škole (sportovní, kulturní, vzdělávací atd. účel)

Tabulka 1.19: Vliv modernizace školy na zlepšení vzdělávání

	a	b	c	d	e	f
Velmi významně	9	9	6	10	4	3
Spíše významně	8	8	8	8	6	7
Málo významně	2	2	4	1	4	5
Zanedbatelně			1		5	4
Celkem	19	19	19	19	19	19

Graf 1.19: Vliv modernizace školy na zlepšení vzdělávání

Z grafu 1.19 lze vyčíst, že modernizace výukových a volnočasových prostor školy působí dle dotazovaných především na zatraktivnění výuky přinášející větší aktivitu žáků, dále přispívá k usnadnění výuky pedagogům a také k rozvoji digitální gramotnosti. O něco méně pak ovlivňuje vytváření pozitivního psychosociálního školního klimatu. Naopak u zbývajících dvou oblastí rozvoje, tj. zvýšení zájmu o celoživotní vzdělávání dospělých ve škole a umožnění sdružování místních občanů v rámci nejrůznějších zájmových spolků obce ve škole, vyšly výsledky nerozhodně. Vždy 10 respondentů hlasovalo, že modernizace výukových a volnočasových prostor školy na rozvoj dané oblasti rozvoje vzdělání působí velmi či spíše významně, naproti tomu 9 odpovědí znělo, že jen málo významně či zanedbatelně.

Je patrné, že představitelé základních škol vnímají vliv modernizace školních prostor výrazně přínosně na rozvoj digitální gramotnosti žáků, a tím i na zatraktivnění výuky přinášející větší aktivitu žáků v hodině, ale i také na větší usnadnění výuky pedagogům, kterým se v modernizovaných učebnách a za pomoci moderních výukových pomůcek lépe přednáší studijní látka. Co se týká působení na zvýšení zájmu o celoživotní vzdělávání dospělých žijících v dané lokalitě, uskutečňovaných v prostorách základních škol, není tato přínosnost plynoucí z realizace projektů z hlediska respondentů tolik výrazná. To by mohlo být způsobeno tím, že zatímco s žáky jsou pedagogičtí pracovníci v neustálém každodenním kontaktu v průběhu vyučování a mohou tak dlouhodobě a kontinuálně hodnotit vliv modernizace prostor školy, a to okamžitě po provedené změně, na jejich aktivitu a zájem o učivo. Odezva dospělých účastníků volnočasového vzdělávání na modernizaci školních prostor a vybavení naopak bývá pouze nárazová, občasná či náhodná, a sice podle otevření či obsazenosti daného vyučovacího kurzu, tedy i v závislosti na aktivitě vedení dané školy. Pokud představitelé základních škol nevyvíjí v tomto směru aktivitu nebo mají zkušenost, že o kurzy není ze strany veřejnosti příliš velký zájem, pak nemají ani příležitost ke kontinuálnímu a průběžnému vyhodnocování vlivu modernizace školních volnočasových prostor na zvyšování zájmu o celoživotní vzdělávání. Důvodem je, že kurzy nemusí být naplněny či vůbec otevřeny a zájemci o vzdělávání tedy nemusí mít možnost, ani dostatečný prostor dávat vedení školy zpětnou vazbu.

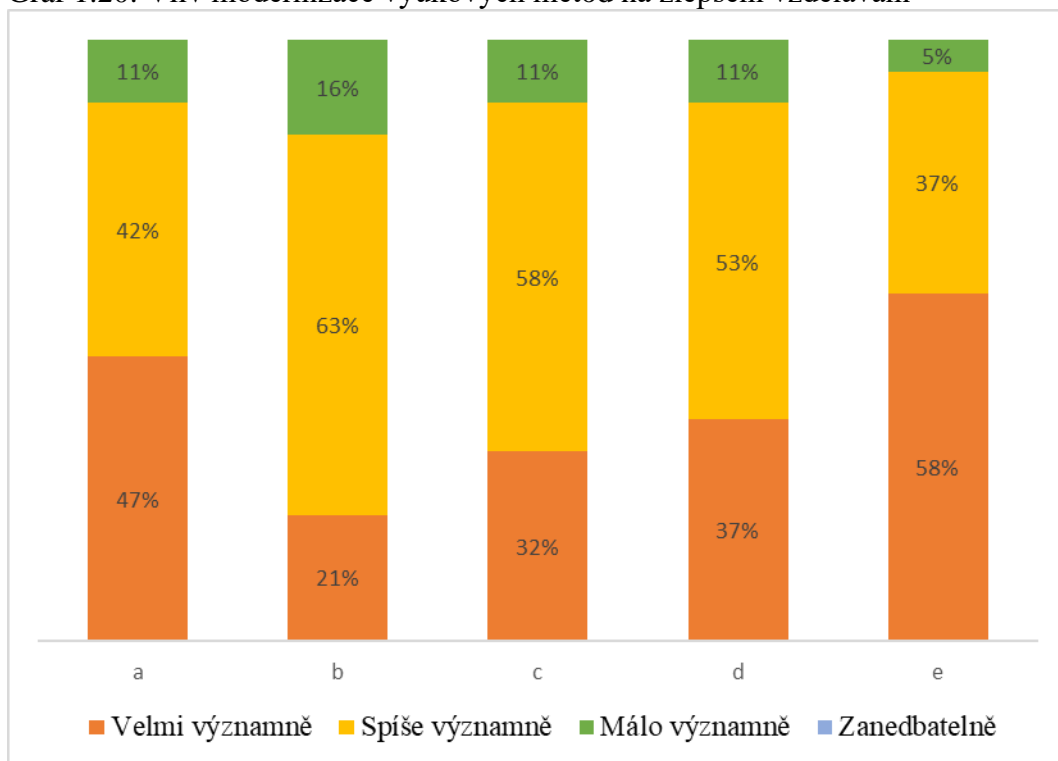
Otázka 1.20: V jaké míře přináší modernizace výukových metod zlepšení v následujících oblastech rozvoje vzdělávání ve Vaší škole?

- a) propojování formálního, neformálního a informálního vzdělávání přispívající k větší efektivitě výuky
- b) lepší překonávání sociálních nerovností ve třídě
- c) větší využitelnost teoretických znalostí v podobě zvýšení praktických dovedností žáků
- d) zlepšení vzájemné komunikace žáků s učiteli i se spolužáky v rámci výuky
- e) rozvoj čtenářské, matematické i dalších gramotností

Tabulka 1.20: Vliv modernizace výukových metod na zlepšení vzdělávání

	a	b	c	d	e
Velmi významně	9	4	6	7	11
Spíše významně	8	12	11	10	7
Málo významně	2	3	2	2	1
Zanedbatelně					
Celkem	19	19	19	19	19

Graf 1.20: Vliv modernizace výukových metod na zlepšení vzdělávání

U otázky 1.20 je z odpovědí patrné, že školy hodnotí vliv modernizace výukových metod na rozvoj všech dotazovaných oblastí velmi příznivě s tím, že nejprínosněji tato modernizace působí na rozvoj čtenářské, matematické i dalších gramotností.

Naopak nejméně příznivě vidí respondenti vliv modernizace výukových metod uskutečněných pomocí realizace projektů na zlepšení v překonávání sociálních nerovností ve třídě. Jak již bylo řečeno v teoretické části diplomové práce, vzdělávání se může podílet jak na vzniku, tak i na překonávání sociálních nerovností, přičemž sociální status dítěte je komplexním údajem zahrnujícím v sobě více provázaných charakteristik rodiny, z které pochází. Mezi tyto charakteristiky patří socioekonomický status rodiny, jejich kulturní a sociální kapitál, rodičovské hodnoty, rodinné interakce, vztah rodiny se školou, sociální sítě, které rodina vytváří atd. Z tohoto důvodu lze opravdu jen velmi obtížně odlišné sociální zázemí každého žáka narovnávat pouze samotnou modernizací výuky. Jak již bylo řečeno, sociální nerovnost je mnohem komplexnější záležitostí a modernizace výuky může přinést jen určité drobné překonání sociální nerovnosti třeba tím, že se dítě ve škole dostane k modernějším výukovým pomůckám, které doma nemá. Nebo dítě z rodiny s nižším lidským kapitálem, ve které není jeho studium příliš aktivně podporováno, má s modernějšími a efektivnějšími výukovými metodami obdobnou šanci na studijní i následně pracovní úspěchy jako žáci, kteří jsou rodiči podporováni více.

Co se týká propojování formálního, neformálního a informálního vzdělávání, na něž je dle Průchy (viz Průcha 2009, s. 36) kladen stále větší důraz, a to z hlediska přispívání k větší efektivitě výuky, to je podle téměř poloviny respondentů (47 %) zlepšováno vlivem modernizace výukových metod velmi významně. Dalších 42 % dotazovaných hodnotí tento vliv na zlepšení spíše významně. Takovou modernizací neformální výuky je např. navázání spolupráce školy s dalšími organizacemi v dané lokalitě (jako je např. knihovna), které pro žáky základních škol v rámci projektů vytváří a realizují vzdělávací programy a tzv. projektové, tematicky zaměřené dny. V případě Prachaticka se jedná především o Centrum ekologické výchovy Dřípatka zaměřeného na vzdělávání v environmentální oblasti. Z hlediska rozvoje praktických dovedností např. o Muzeum české loutky a cirkusu, ve kterém žáci realizují nejrůznější pracovní činnosti, např. vytváří loutky. Dále se jedná o obecně prospěšnou společnost Portus podporující rozvoj žáků v oblasti prevence sociálně patologických jevů a rizikového chování, jako je užívání drog, šikana apod.

Součástí modernizace prostor školy a výuky je mj. také využívání a rozvoj mimočítankové četby, kdy z projektů bývají nakupovány knižní tituly, čímž je rozšiřována školní knihovna, a v návaznosti dochází také k pořizování či vytváření výukových sešitů s úkoly pro práci s těmito nakoupenými knihami.

Otázka 1.21: Jaký vliv má mimočítanková četba (např. v rámci školního čtenářského klubu) na rozvoj čtenářské gramotnosti?

Tabulka 1.21: Vliv mimočítankové četby na rozvoj čtenářské gramotnosti

	n	%
Velmi významný	11	58
Spíše významný	5	26
Málo významný	3	16
Zanedbatelný		
Celkem	19	100

Dále se z projektů často pořizuje vybavení učeben a nakupují vzdělávací programy, obojí potřebné pro rozvoj interaktivní výuky.

Otázka 1.23: Jaká je aktivita žáků v interaktivních hodinách?

Tabulka 1.23: Aktivita žáků v interaktivních hodinách

	n	%
Vysoká	4	21
Spíše vysoká	15	79
Spíše nízká		
Nízká		
Celkem	19	100

Dle tabulek k otázkám 1.21 a 1.23 respondenti vnímají rozvoj obou těchto oblastí vzdělávání, a to z hlediska působení na rozvoj čtenářské gramotnosti a zvýšení aktivity žáků v hodinách, prostřednictvím realizace projektů velmi příznivě.

Přesto i zde lze nalézt část respondentů, kteří si přínosností mimočítankové četby na rozvoj čtenářské gramotnosti zase až tak jistí nejsou. Jedná se o 16 % dotázaných. Je možné, že někteří vybraní ředitelé a ředitelky základních škol mají dobré zkušenosti a ověřené příznivé výsledky u žáků především s čítankovou četbou, tedy s učebnicemi rozvíjejícími čtenářskou gramotnost, které jsou akreditovány MŠMT. Čítanky v sobě zahrnují celou komplexní oblast rozvoje čtení. Střídá se v ní poezie s prózou, témata všech ročních období a úryvky z mnoha beletrických knih.

Na rozdíl od mimočítankové četby, kdy musí pedagog provést důkladnou přípravu na vyučování, čítanky jsou pedagogům více nápomocny a zahrnují již strukturu vyučovacích hodin, ve které jsou všechny oblasti a témata rozvoje čtení rovnoměrně zastoupeny. Z pohledu některých představitelů základních škol ve sledované oblasti je tedy patrná lepší zkušenost s četbou z akreditovaných učebnic čtení než z doplňkové mimočítankové četby v podobě knih či časopisů.

Nicméně právě projekty přináší ve svých přínosech pomoc pedagogům tím, že jsou v rámci projektových aktivit utvářeny nápomocné pracovní sešity s úkoly k mimočítankové četbě, která čítankami stručně představené téma může více rozvinout. Zároveň může být tato doplňková mimočítanková četba přizpůsobena přáním dětí, čímž může dojít ke zvýšení jejich zájmu o četbu a tím rozvinutí jejich čtenářských dovedností. Podpůrné výukové materiály vzniklé prostřednictvím projektů i na jiných základních školách je navíc možné ve sdíleném prostoru na internetu stáhnout a využívat ve výuce na libovolné základní škole.

Z dotazníku ovšem vyplynulo, že nakupování výše zmiňovaných výukových čtenářských sešitů s úkoly (viz níže výsledky odpovědí na otázku 1.22) a vzdělávacích programů pro interaktivní výuku (viz níže výsledky odpovědí na otázku 1.24) probíhá u většiny (68 %) dotázaných základních škol převážně mimo projekt.

Otázka 1.22: Výukové sešity s úkoly jako doplněk k mimočítankové četbě Vaše škola nakupuje

Tabulka 1.22: Zdroj financování výukových sešitů

	n	%
Převážně mimo projekt	13	68
Převážně v rámci projektu	6	32
Celkem	19	100

Otázka 1.24: Programy pro interaktivní výuku Vaše škola nakupuje

Tabulka 1.24: Zdroj financování programů pro interaktivní výuku

	n	%
Převážně mimo projekt	13	68
Převážně v rámci projektu	6	32
Celkem	19	100

Zde je tedy prostor pro kladení většího důrazu při tvorbě zaměření projektů u základních škol, ale také při vytváření oblastí podpory u poskytovatelů dotace, a to včetně MAS Šumavsko, na nákup výukových sešitů jako doplňku k mimoškolnímu čtení a dále také na nákup programů pro interaktivní výuku. Z dotazníkového šetření je totiž patrné nedostatečné pokrytí potřeb pro vybavení školy z dosud realizovaných projektů.

Naproti tomu školní exkurze jsou u 68 % dotázaných základních škol zajišťovány v rámci projektů (viz níže výsledky odpovědí na otázku 1.25).

Otázka 1.25: Školní exkurze v rámci nejrůznějších tematických oblastí (např. environmentální) Vaše škola realizuje

Tabulka 1.25: Zdroj financování školních exkurzí

	n	%
Převážně mimo projekt	6	32
Převážně v rámci projektu	13	68
Celkem	19	100

Těmito školními exkurzemi bývají již zmiňované vzdělávací programy (na nejrůznější témata, především z environmentální ale i z dalších oblastí) realizované pro žáky v rámci neformálního vzdělávání dalšími organizacemi z dané lokality. Z odpovědí je patrné, že školní exkurze jsou hrazeny především z projektů. Lze tedy konstatovat, že základní školy na rozvoj neformálního vzdělávání svých žáků projekty využívají ve výrazné míře.

Pro zodpovězení první výzkumné otázky poslouží dále také vyhodnocení odpovědí na jednu z otázek první části dotazníku. Jedná se o otázku 1.4, kterou byly zjišťovány respondenty upřednostňované oblasti rozvoje základní školy. Výsledky jsou uvedeny na následující stránce v tabulce a grafu 1.4.

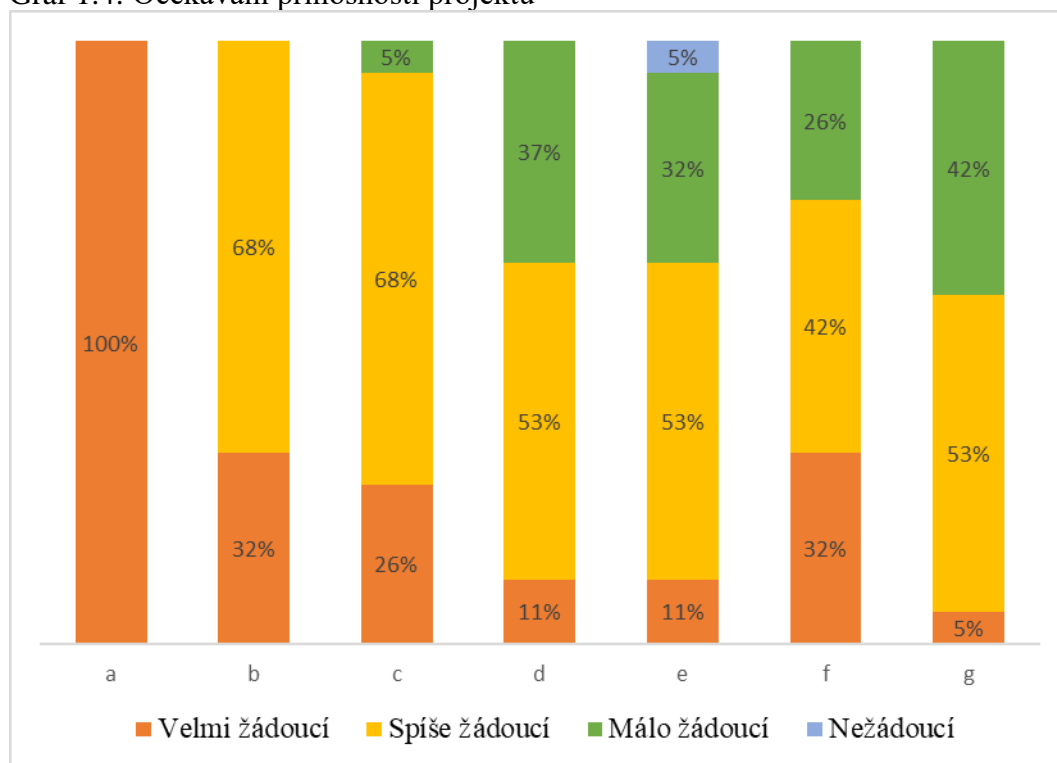
Otázka 1.4: Jak byste zhodnotil/a Vaše očekávání přínosnosti projektů?

- a) modernizace zastarávajícího materiálně technického vybavení
- b) rozvoj výukových metod
- c) odborné proškolení pedagogů
- d) vytvoření prostoru pro sdílení zkušeností s ostatními školami
- e) možnost přeshraniční spolupráce
- f) navázání či prohloubení regionální spolupráce s místními organizacemi
- g) rozšíření výuky o celoživotní vzdělávání dospělých

Tabulka 1.4: Očekávání přínosnosti projektů

	a	b	c	d	e	f	g
Velmi žádoucí	19	6	5	2	2	6	1
Spíše žádoucí		13	13	10	10	8	10
Málo žádoucí			1	7	6	5	8
Nežádoucí					1		
Celkem	19	19	19	19	19	19	19

Graf 1.4: Očekávání přínosnosti projektů

Nejvíce žádoucí přínosností projektů je dle respondentů modernizace zastarávajícího materiálně technického vybavení a rozvoj výukových metod. Na druhém místě je hodnoceno odborné proškolení pedagogů. Zbývající oblasti jsou také hodnoceny

podle většiny respondentů příznivě, nicméně pro některé dotazované méně než u výše jmenovaných tří oblastí.

Téměř polovina respondentů (42 %) hodnotí málo přínosně v rámci realizace projektů rozšíření výuky o celoživotní vzdělávání dospělých. Obdobně je také hodnoceno vytvoření prostoru pro sdílení zkušeností s ostatními školami a dále navázání či prohloubení regionální spolupráce s místními organizacemi. Je zřejmé, že představitelé základních škol oceňují primárně zlepšení podmínek pro vzdělávání svých žáků, a to prostřednictvím modernizace vybavení, výukových metod a odborného proškolení pedagogů. Teprve na druhém místě se zajímají o rozvoj celoživotního vzdělávání dospělých žijících ve sledované lokalitě, a to včetně např. rodičů žáků školy, nebo o vytváření prostoru pro sdílení zkušeností a navázání či prohloubení regionální spolupráce s místními organizacemi. Rozvoj této školami méně oceňované oblasti vzdělávání by proto měla vzít do rukou MAS Šumavsko, jejíž posláním je mimo jiné vytváření sítě spolupráce nejen mezi školami z daného území, ale také se zapojením všech činných a aktivních organizací, které mají zájem o poskytování dalšího vzdělávání dospělým nebo o pořádání různých akcí pro děti a žáky.

Také přeshraniční spolupráce je hodnocena školami z výrazné části jako málo žádoucí v rámci realizace projektů s tím, že u této jediné aktivity jeden z respondentů využil dokonce hodnocení jako zcela nežádoucí. Některé školy ovšem ve svých projektech (viz přehled projektů v Příloze 1) mají zahrnuty krátkodobé vzdělávací pobyty v zahraničí, a to nejen pro žáky, ale také formou stáží pro pedagogy školy. Přeshraniční spolupráce je tedy další oblastí, která by mohla být více rozvíjena za pomoci MAS Šumavsko v rámci např. některého z projektů spolupráce používajících přístup LEADER sloužícího k výměně inovací, výsledků, osvědčených postupů a zkušeností z realizace místního rozvoje venkova v oblasti vzdělávání na evropské úrovni, a to za využití sítě spolupráce jako je např. Evropská síť pro rozvoj venkova. Z odpovědí představitelů základních škol totiž vyplývá, že s touto aktivitou příliš dobrých zkušeností nemají, což by bylo dobré zlepšit. Sdílení zkušeností napříč hranicemi států může totiž základním školám přinést další rozšíření prostoru pro sdílení poznatků v oblasti rozvoje vzdělávání nejen žáků.

Shrnutí hodnocení první výzkumné otázky v rámci prvního dotazníkového šetření:

Pro třetí část dotazníku byly na základě vypracovaného přehledu projektů (Příloha 1) vytipovány často se opakující projektové aktivity, které bývají základními školami realizovány. Byli dotázáni ředitelé a ředitelky, jak přínosné, z hlediska rozvoje vzdělávání v základní škole, vnímají výsledky z realizovaných projektů. Často realizovanými projektovými aktivitami je mj. modernizace prostoru školy a výukových metod, a to včetně např. rozšíření a zkvalitnění mimočítankové četby nebo vytvoření a uzpůsobení učeben pro interaktivní výuku. Většina respondentů v dotazníku vytipované projektové aktivity hodnotí pro rozvoj vzdělávání v základní škole významně.

5.1.2 Vyhodnocení druhé výzkumné otázky

Nyní bude vyhodnocena druhá výzkumná otázka:

Jak jsou základní školy spokojeny se spoluprací s MAS Šumavsko?

Na spolupráci s MAS Šumavsko byla zaměřena druhá část dotazníku. Nejdříve byla respondenty hodnocena spokojenost s komunikací s MAS Šumavsko. Jak rychle reaguje MAS Šumavsko na dotaz základních škol, vyplývá z tabulky k otázce 1.9.

Otázka 1.9: MAS Šumavsko reaguje na Váš dotaz či požadavek

Tabulka 1.9: Rychlost reakce MAS Šumavsko na dotaz či požadavek

	n	%
S menší prodlevou, ale vždy	19	100
S větší prodlevou, ale vždy		
S menší prodlevou, ale jen někdy		
S větší prodlevou, ale jen někdy		
Vůbec nereaguje		
Celkem	19	100

Všichni respondenti se shodli, že MAS Šumavsko reaguje na dotaz či požadavek základní školy s menší prodlevou, ale vždy.

Co se týká spokojenosti s dosavadním vývojem komunikace, ta je zhodnocena v tabulce k otázce 1.8, viz níže na následující stránce.

Otázka 1.8: Od zahájení spolupráce se komunikace ze strany MAS Šumavsko

Tabulka 1.8: Vývoj spolupráce s MAS Šumavsko

	n	%
Velmi zlepšila	7	37
Spíše zlepšila	5	26
Nezměnila	7	37
Spíše zhoršila		
Velmi zhoršila		
Celkem	19	100

Z tabulky vyplývá, že více než polovina dotazovaných (63 %) hodnotí rozvoj komunikace ze strany MAS Šumavsko pozitivně. Zbývajících 37 % respondentů nespatřují změnu ani k lepšímu, ani k horšímu.

Celkově jsou tedy školy s komunikací s MAS Šumavsko spokojeny, protože dostávají odpovědi na své dotazy pouze s malou prodlevou a jejich vzájemná komunikace se dle názoru většiny dotázaných vyvíjí pozitivně, tj. čím dál více se zlepšuje. Problém nastává především v případě fluktuace zaměstnanců MAS Šumavsko, kdy nově příchozí spolupracovníci, komunikující se základními školami, se musí nejdříve v dosavadní rozjeté spolupráci zorientovat a mnohdy tento systém spolupráce upravují a nastavují pro školy nová pravidla a pokyny. Školy tak mohou být touto personální změnou, uskutečněnou na straně MAS Šumavsko, negativně ovlivněny. V určitých případech ale může mít uskutečněná změna na vzájemnou spolupráci se základními školami naopak zlepšující vliv. Lze tedy konstatovat, že komunikace základních škol s MAS Šumavsko se v průběhu času vlivem různých okolností vyvíjí oběma směry, pozitivním, ale i negativním. Záleží na více vstupujících faktorech, především pak na personálním řízení obou organizací.

V další části dotazníku respondenti hodnotili jednak přínosnost jednotlivých činností MAS Šumavsko (viz níže na následující stránce výsledky odpovědí na otázku 1.11), a to včetně zájmu školy o jejich metodickou pomoc, zhodnocení spolupráce na strategických dokumentech rozvoje vzdělávání, spokojenosti s výměnou zkušeností, s navázáním spolupráce na místní úrovni a s nabídkou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, a dále základní školy hodnotily celkovou přínosnost MAS Šumavsko na řešení problémů. Výsledky dotazování jsou zobrazeny v tabulkách a grafech na následujících stránkách.

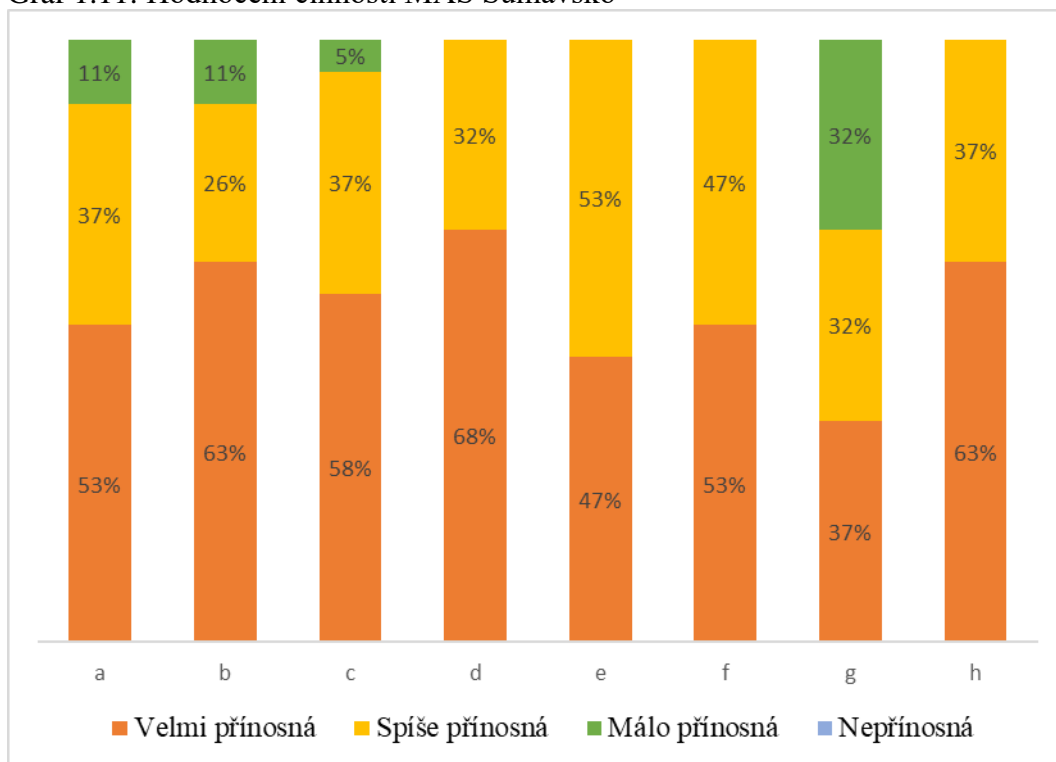
Otázka 1.11: Jak byste ohodnotil/a následující činnosti MAS Šumavsko?

- umožnění účastnit se na tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a spolupodílet se tak na směřování rozvoje vzdělávání na území MAS Šumavsko
- umožnění zapojit se do individuálního projektu administrovaného MAS Šumavsko (tj. škola se nechává řídit MAS a pouze plní zadané aktivity)
- poradenství a podpora při tvorbě žádosti o finanční podporu z OP VVV, kterou školy předkládají MŠMT
- metodická pomoc školám při administraci dílčích projektů schvalovaných MAS Šumavsko
- zajištění přenosu dobré praxe formou workshopů, konferencí, seminářů, exkurzí apod.
- organizování vzájemného setkávání s dalšími účastníky rozvoje regionálního vzdělávání na území MAS Šumavsko
- možnost navázání přeshraniční spolupráce
- informování o vypsaných výzvách k předkládání projektů

Tabulka 1.11: Hodnocení činnosti MAS Šumavsko

	a	b	c	d	e	f	g	h
Velmi přínosná	10	12	11	13	9	10	7	12
Spíše přínosná	7	5	7	6	10	9	6	7
Málo přínosná	2	2	1				6	
Nepřínosná								
Celkem	19	19	19	19	19	19	19	19

Graf 1.11: Hodnocení činnosti MAS Šumavsko

Dle grafu 1.11 výrazná většina všech dotázaných základních škol považuje všechny v dotazníku uvedené aktivity MAS Šumavsko za přínosné. Nejvíce ředitelé a ředitelky oceňují metodickou pomoc školám při administraci dílčích projektů schvalovaných MAS Šumavsko, dále zajištění přenosu dobré praxe formou workshopů, konferencí, seminářů, exkurzí apod. a také organizování vzájemného setkávání s dalšími účastníky rozvoje regionálního vzdělávání na území MAS Šumavsko a informování o vypsaných výzvách k předkládání projektů. Přínosnost výše uvedených čtyř činností MAS Šumavsko totiž v dotazníku uvedli zcela všichni dotazovaní. Důvodem, proč jsou tyto čtyři aktivity základními školami nejvíce oceňovány, by mohla být náročnost administrace projektů, kdy školy potřebují a využívají MAS Šumavsko poskytovanou metodickou pomoc. Obdobně náročná se dle odpovědí jeví i samotná realizace aktivit, kdy školy oceňují sdílení zkušeností s ostatními školami a také vzájemné setkávání s dalšími účastníky rozvoje vzdělávání na území MAS Šumavsko, kteří jim mohou poskytnout tolik potřebnou odbornou podporu v oblasti rozvoje a zefektivňování výuky žáků. Například v oblasti čím dál více podporovaného a do klasické výuky v rámci projektů čím dál více zapojovaného neformálního vzdělávání, v podobě tzv. projektových dnů (viz výše). V neposlední řadě je patrná i náročnost orientace ve vypsaných výzvách k předkládání projektů. Zde je podpora ze strany MAS Šumavska respondenty výrazně příznivě přijímána a hodnocena jako velmi přínosná. Naopak nejhůře je hodnocena možnost navázání přeshraniční spolupráce ve spolupráci s MAS Šumavsko. Je tedy patrné, že v práci již dříve popsány ne příliš dobré zkušenosti základních škol s přeshraniční spoluprací v rámci projektů, vychází částečně také z nedostatečné podpory ze strany MAS Šumavsko. Je tomu tak proto, že respondenti ze všech činností nabízených MAS Šumavsko hodnotí nejméně přínosně právě možnost navázání přeshraniční spolupráce. Zároveň by na základě výsledků dotazníkového šetření měla MAS Šumavsko také více zapracovat na zkvalitnění spolupráce v podobě aktivnějšího zapojování představitelů základních škol do rozvoje vzdělávání na území MAS Šumavsko, tj. na tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje, a to takovým způsobem, aby byla školami daná spolupráce vnímána více přínosně než doposud. Část respondentů nespatřuje přínosnost také v možnosti zapojit se do individuálního projektu administrovaného

MAS Šumavsko, kdy se škola nechává řídit MAS a pouze plní zadané projektové aktivity, ale také v úrovni poskytování poradenství a podpory ze strany MAS Šumavsko při tvorbě žádosti o finanční podporu z OP VVV, kterou školy předkládají MŠMT. Také zde je tedy prostor pro zlepšení činnosti MAS Šumavsko.

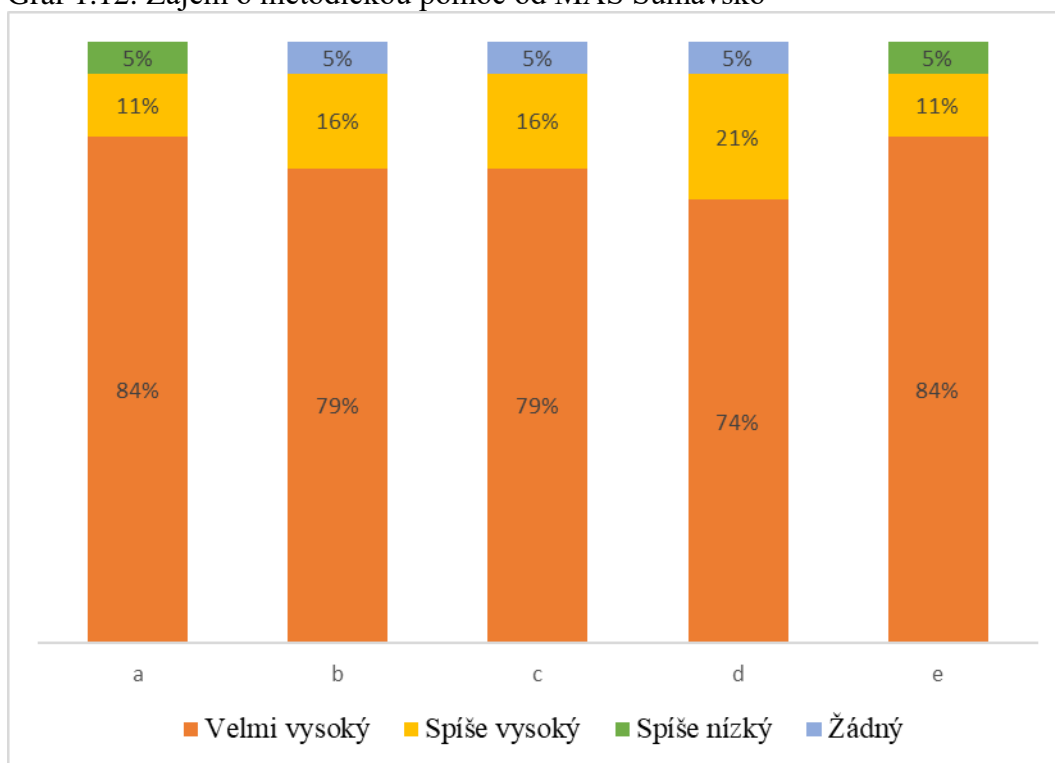
Otázka 1.12: Jak velký zájem by měla Vaše škola o následující druhy metodické pomoci nabízené MAS Šumavsko?

- a) zpracování zpráv o realizaci a udržitelnosti projektu včetně vypořádání připomínek
- b) zadávání dat do monitorovacího systému
- c) zajištění správnosti předávaných výstupů projektu
- d) pomoc při kontrole na místě
- e) příprava závěrečné zprávy o realizaci projektu v rámci ukončování projektu

Tabulka 1.12: Zájem o metodickou pomoc od MAS Šumavsko

	a	b	c	d	e
Velmi vysoký	16	15	15	14	16
Spíše vysoký	2	3	3	4	2
Spíše nízký	1				1
Žádný		1	1	1	
Celkem	19	19	19	19	19

Graf 1.12: Zájem o metodickou pomoc od MAS Šumavsko

Tabulka a graf k otázce 1.12 na předchozí stránce znázorňuje zájem základních škol o metodickou pomoc poskytovanou MAS Šumavsko. O metodickou pomoc mají základní školy výrazný zájem. U všech druhů metodické pomoci, kterou nabízí MAS Šumavsko, je 18 odpovědí oceňující danou nápomocnou činnost ku 1 odpovědi s nízkým až žádným zájmem. Tento výsledek dotazování koresponduje s předchozí domněnkou o náročnosti administrace, ale také i samotné realizace projektů, a to v případě, kdy škola projektové aktivity plní vlastními silami.

Co se týče hodnocení spolupráce školy s MAS Šumavsko na strategických dokumentech rozvoje vzdělávání, zde představitelé sledovaných základních škol hodnotili, zda jim MAS Šumavsko vytváří dostatečný prostor pro spolupráci na vytváření Místního akčního plánu vzdělávání (viz níže výsledky odpovědí na otázku 1.13) a dále se respondenti vyjadřovali, zda jsou se zpracováním svých připomínek do strategických dokumentů ze strany MAS Šumavsko spokojeni (viz výsledky odpovědí na otázku 1.14 uvedené na následující stránce).

Otázka 1.13: Jaký vytváří MAS Šumavsko prostor pro zapojení škol do vytváření víceletého společného strategického dokumentu: Místní akční plán (MAP) rozvoje vzdělávání?

Tabulka 1.13: Prostor pro zapojení škol do vytváření MAP rozvoje vzdělávání

	n	%
Velmi dostatečný	12	63
Spíše dostatečný	7	37
Spíše nedostatečný		
Velmi nedostatečný		
Celkem	19	100

Z odpovědí k otázce 1.13 je patrné, že všichni představitelé základních škol vnímají prostor pro jejich zapojení do vytváření Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání za dostatečný, z toho dokonce 63 % velmi dostatečný.

Otázka 1.14: Jak jste spokojen/a se zapracováním Vašich připomínek do strategických dokumentů rozvoje vzdělávání ze strany MAS Šumavsko?

Tabulka 1.14: Spokojenost se zapracováním připomínek

	n	%
Velmi spokojen/a	11	58
Spíše spokojen/a	8	42
Spíše nespokojen/a		
Velmi nespokojen/a		
Celkem	19	100

Obdobný výsledek vyšel u hodnocení spokojenosti se zapracováním připomínek školy do strategických dokumentů rozvoje vzdělávání, kdy všichni respondenti hlasovali, že jsou spokojeni, z toho 58 % velmi spokojeni. Znamená to, že MAS Šumavsko přijímá návrhy a připomínky jednotlivých a do spolupráce aktivně zapojených základních škol jako opodstatněné a argumentačně dobře podložené. MAS Šumavsko se názory a zkušenostmi škol při tvorbě Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání do výrazné míry řídí. Dokazuje to také, že jsou školy v rámci společného vytváření a uplatňování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Šumavsko bráni jako partneři, kteří mohou do rozvoje dané lokality zasahovat. Tím jsou zároveň naplňovány základní rysy přístupu LEADER, kterými jsou přístup zdola-nahoru a partnerství veřejného a soukromého sektoru.

Následující dvě tabulky uvedené na další stránce hodnotí, na jaké úrovni MAS Šumavsko zprostředkovává výměnu zkušeností mezi ostatními vzdělávacími organizacemi v regionu a jakým způsobem umožňuje navázání spolupráce s místními organizacemi. Obojí vždy v porovnání s běžnými projekty nerealizovanými ve spolupráci s MAS Šumavsko (viz níže výsledky odpovědí na otázky 1.15 a 1.16).

Otázka 1.15: V jaké míře projekty realizované ve spolupráci s MAS Šumavsko umožňují výměnu zkušeností mezi ostatními vzdělávacími organizacemi v regionu oproti běžným projektům?

Tabulka 1.15: Výměna zkušeností oproti běžným projektům

	n	%
Více	11	58
Stejně	8	42
Méně		
Celkem	19	100

58 % respondentů, tj. většina dotázaných se domnívá, že MAS Šumavsko umožňuje intenzivnější výměnu zkušeností než běžné projekty. Zbývajících 42 % se domnívá, že stejně a nikdo není názoru, že by MAS Šumavsko podporovala výměnu zkušeností v menší míře než běžné projekty. Výsledek, kdy zhruba polovina respondentů vnímá projekty MAS Šumavsko umožňující intenzivnější výměnu zkušeností než běžné projekty a polovina dotázaných jako stejnou, je z hlediska hodnocení MAS Šumavsko pozitivní. MAS Šumavsko tím naplňuje další ze zásadních charakteristik přístupu LEADER, a sice podporuje vytváření sítí spolupráce umožňujících sdílení zkušeností, výsledků a osvědčených postupů v rámci rozvoje vzdělávání jako jedné z oblastí komunitně vedeného místního rozvoje.

Otázka 1.16: V jaké míře projekty realizované ve spolupráci s MAS Šumavsko poskytují prostor k navázání spolupráce s místními organizacemi pro budoucí společné aktivity v rámci regionu oproti běžným projektům?

Tabulka 1.16: Prostor pro spolupráci oproti běžným projektům

	n	%
Více	12	63
Stejně	7	37
Méně		
Celkem	19	100

Obdobně i u tabulky 1.16 je většina dotázaných škol (63 %) názoru, že MAS Šumavsko umožňuje intenzivnější navázání spolupráce s místními organizacemi v porovnání s ostatními běžnými projekty, které školy realizují mimo spolupráci s MAS Šumavsko. Zbývajících 37 % respondentů potom vnímají navazování spolupráce na stejné úrovni jako v běžných projektech a nikdo není názoru, že by MAS Šumavsko navazování spolupráce podporovala méně než běžné projekty.

Také u této otázky vychází hodnocení MAS Šumavsko pozitivně. V tomto případě MAS Šumavsko naplňuje přístup LEADER v podobě uplatňování pravidla podporujícího integraci akcí a projektů do sourodého celku, který zahrnuje do spolupráce nejrůznější subjekty z hospodářských, sociálních, environmentálních i kulturních oblastí.

Dále bylo zjišťováno, jak jsou základní školy spokojené s nabídkou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ze strany MAS Šumavsko (viz níže výsledky odpovědí na otázku 1.17).

Otázka 1.17: Jaká je nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci spolupráce s MAS Šumavsko?

Tabulka 1.17: Nabídka dalšího vzdělávání v rámci MAS Šumavsko

	n	%
Velmi dostatečná	5	26
Spíše dostatečná	13	68
Spíše nedostatečná	1	5
Velmi nedostatečná		
Celkem	19	100

Většina, konkrétně 18 z 19 dotázaných, se domnívá, že nabídka je dostatečná. Pouze jeden respondent se vyjádřil, že je s nabídkou spíše nespokojený a oceňoval by její rozšíření. Opět je tedy patrné kladné hodnocení MAS Šumavsko, tentokrát z hlediska pestrosti nabídky dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky dotázaných základních škol. MAS Šumavsko tudíž přispívá ke zvyšování lidského kapitálu pedagogů, zásadního pro další zlepšování úrovně vzdělávání ve sledované lokalitě.

V závěru hodnocení výsledků druhé části dotazníku je uvedena ještě tabulka znázorňující názory představitelů dotázaných škol na celkovou přínosnost MAS Šumavska na řešení problémů (viz níže výsledky odpovědí na otázku 1.10), navazuje hodnocení celkové spokojenosti škol s aktivitou a působením MAS Šumavsko (viz níže výsledky odpovědí na otázku 1.7) a zájmu základní školy spolupracovat s MAS Šumavsko i nadále (viz níže výsledky odpovědí na otázku 1.18).

Otázka 1.10: Jak vnímáte přínos MAS Šumavsko na řešení Vašich problémů či nejasností?

Tabulka 1.10: Vnímání přínosu MAS Šumavsko

	n	%
Velmi přínosná	15	79
Spíše přínosná	4	21
Málo přínosná		
Nepřínosná		
Celkem	19	100

Všichni dotazovaní považují MAS Šumavsko za přínosnou k řešení svých problémů a nejasností v oblasti rozvoje vzdělávání na základní škole. Z toho 79 % respondentů je dokonce velmi spokojeno a 21 % spíše spokojených. Ke kladnému hodnocení z hlediska spolehlivé komunikace (viz výše) se nyní přidává také pozitivní hodnocení kvality poskytované podpory ze strany MAS Šumavsko.

Otázka 1.7: Dosud jste byl/a se spoluprací s MAS Šumavsko

Tabulka 1.7: Spokojenost se spoluprací s MAS Šumavsko

	n	%
Velmi spokojen/a	15	79
Spíše spokojen/a	4	21
Spíše nespokojen/a		
Velmi nespokojen/a		
Celkem	19	100

Je zajímavé, že výsledky této tabulky vyšly stejně jako data v předchozí tabulce, tj. všichni dotázaní jsou s dosavadní spoluprací s MAS Šumavsko spokojeni, z toho 79 % respondentů je dokonce velmi spokojeno a 21 % spíše spokojených. Je zde patrné opět kladné hodnocení MAS Šumavsko ze strany dotázaných základních škol. Tentokrát školy příznivě zhodnotily celkovou úroveň spolupráce, čímž lze poukázat na to, že MAS Šumavsko základním školám příznivě rozvíjí jejich sociální kapitál.

Otázka 1.18: Bude mít Vaše škola zájem spolupracovat s MAS Šumavsko i nadále?

Tabulka 1.18: Zájem o budoucí spolupráci s MAS Šumavsko

	n	%
Ano	19	100
Ne		
Celkem	19	100

Pokud jde o zájem základních škol o pokračování ve spolupráci s MAS Šumavsko (viz výsledky odpovědí uvedených v tabulce 1.18 na předchozí stránce), zde je výsledek jednoznačný. Všichni dotázaní mají o následnou spolupráci zájem.

Shrnutí hodnocení druhé výzkumné otázky v rámci prvního dotazníkového šetření:

Vývoj komunikace s MAS Šumavsko hodnotí většina sledovaných základních škol příznivě. Většina respondentů považuje všechny v dotazníku uvedené aktivity MAS Šumavsko za přínosné, přičemž až na jednu dokonce za velmi přínosné. Byla zkoumána jedna konkrétní oblast pomoci ze strany MAS Šumavsko, a sice metodická, o kterou projevuje většina dotázaných škol velmi výrazný zájem. Co se týká spolupráce školy s MAS Šumavsko na strategických dokumentech rozvoje vzdělávání, je respondenty hodnocen příznivě prostor pro zapojení základní školy do vytváření Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání i zapracování připomínek do strategických dokumentů ze strany MAS Šumavsko. V obou případech se jedná dokonce o velmi dobré hodnocení ze strany dotazovaných škol. Dále lze shrnout, že MAS Šumavsko dle výsledků dotazníkového šetření poskytuje základním školám ve svých projektech větší výměnu zkušeností mezi dalšími vzdělávacími organizacemi v regionu a intenzivněji se spolupodílí na navazování spolupráce škol s místními organizacemi oproti běžným projektům, ve kterých se MAS Šumavsko nevyskytuje. Základní školy také příznivě hodnotí nabídku dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Celkové hodnocení přínosnosti MAS Šumavska na řešení problémů a nejasností dopadlo velmi pozitivně, stejně jako celkové hodnocení spokojenosti s MAS Šumavsko. Respondenti jsou ve výrazné většině se spoluprací s MAS Šumavsko velmi spokojeni a vnímají jí velmi přínosně v rámci svého rozvoje vzdělávání, přičemž všichni dotázaní mají zájem spolupracovat s MAS Šumavsko i nadále. Z dotazníkového šetření vyplývá, že základní školy působící na sledovaném území MAS Šumavsko jsou se spoluprací s MAS Šumavsko velmi spokojeni.

5.1.3 Vyhodnocení třetí výzkumné otázky

Následuje vyhodnocení třetí výzkumné otázky:

Jak jsou základní školy celkově spokojeny s projekty?

Nyní bude vyhodnocena první část dotazníku, ve kterém byly zjišťovány zkušenosti a spokojenost základních škol s dosavadní realizací projektů. Nejdříve budou představeny faktory ovlivňující úspěšnost realizace projektů (viz níže výsledky odpovědí na otázku 1.1).

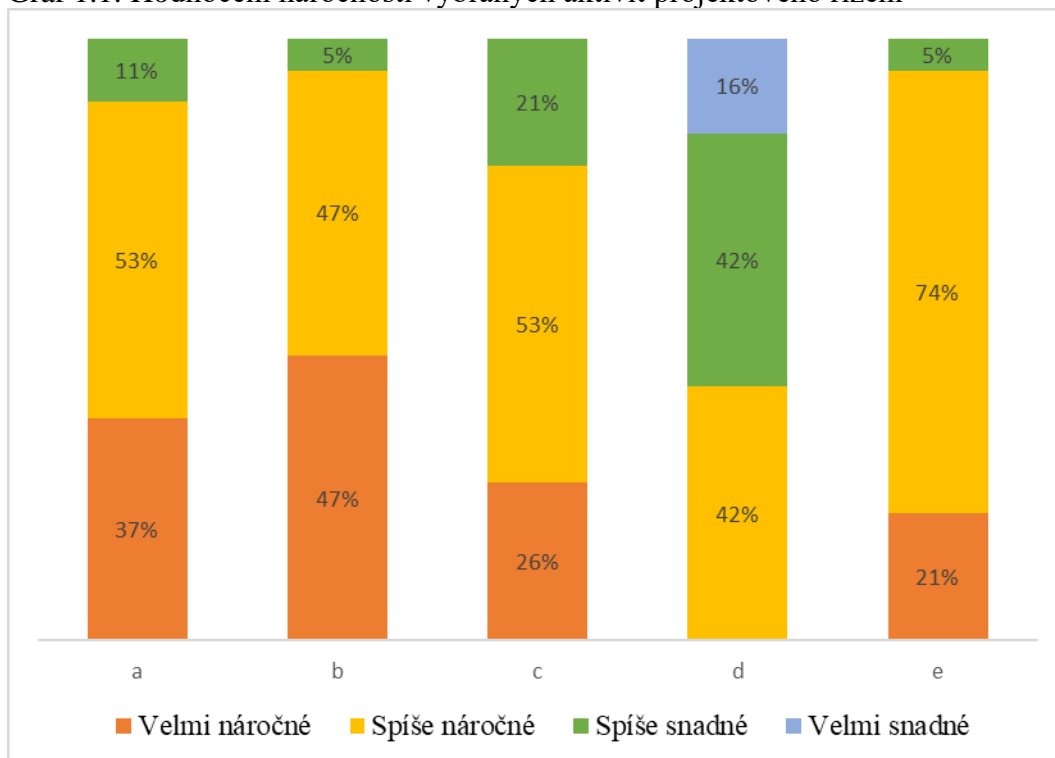
Otázka 1.1: Jak byste ohodnotil/a náročnost následujících aktivit projektového řízení?

- a) vytvoření projektu, tj. žádosti o finanční podporu
- b) zadávání a kontrola plnění veřejných zakázek
- c) administrace projektu, tj. především psaní monitorovacích zpráv
- d) spolupráce s partnery projektu
- e) realizace dílčích aktivit projektu vlastními silami (např. tvorba nových osnov nebo výukových materiálů)

Tabulka 1.1: Hodnocení náročnosti vybraných aktivit projektového řízení

	a	b	c	d	e
Velmi náročné	7	9	5		4
Spíše náročné	10	9	10	8	14
Spíše snadné	2	1	4	8	1
Velmi snadné				3	
Celkem	19	19	19	19	19

Graf 1.1: Hodnocení náročnosti vybraných aktivit projektového řízení

Z grafu 1.1 je patrné, že projektové řízení je u většiny respondentů hodnoceno jako náročné. Mezi aktivity, které považují respondenti za nejvíce náročné, patří zadávání a kontrola plnění veřejných zakázek a realizace dílčích aktivit projektu vlastními silami.

Naopak jako spíše či velmi snadnou aktivitu projektového řízení respondenti považují spolupráci s partnery projektů, což svědčí o vysokém sociálním kapitálu dotázaných základních škol. Lze z toho usuzovat, že představitelé škol jsou v navazování spolupráce s místními partnery, zapojovanými do projektů, úspěšní a jejich vzájemná spolupráce funguje ve většině případů velmi dobře.

Dále je zajímavé, že administrace projektů, spočívající především ve vytváření monitorovacích zpráv pro poskytovatele dotace, ale také samotné napsání projektu (vytvoření žádosti o finanční podporu), je v porovnání s realizací jednak dílčích aktivit projektu vlastními silami, ale také v porovnání s problematikou veřejného zadávání plnění dílčích aktivit projektu, hodnoceno jako méně náročné. A to i přesto, že z výsledků předchozích otázek náročnost administrace projektů vyplývá.

V další části diplomové práce následuje vyhodnocení důležitosti předpokladů pro úspěšnou realizaci projektu (viz výsledky odpovědí na otázku 1.2 na následující stránce).

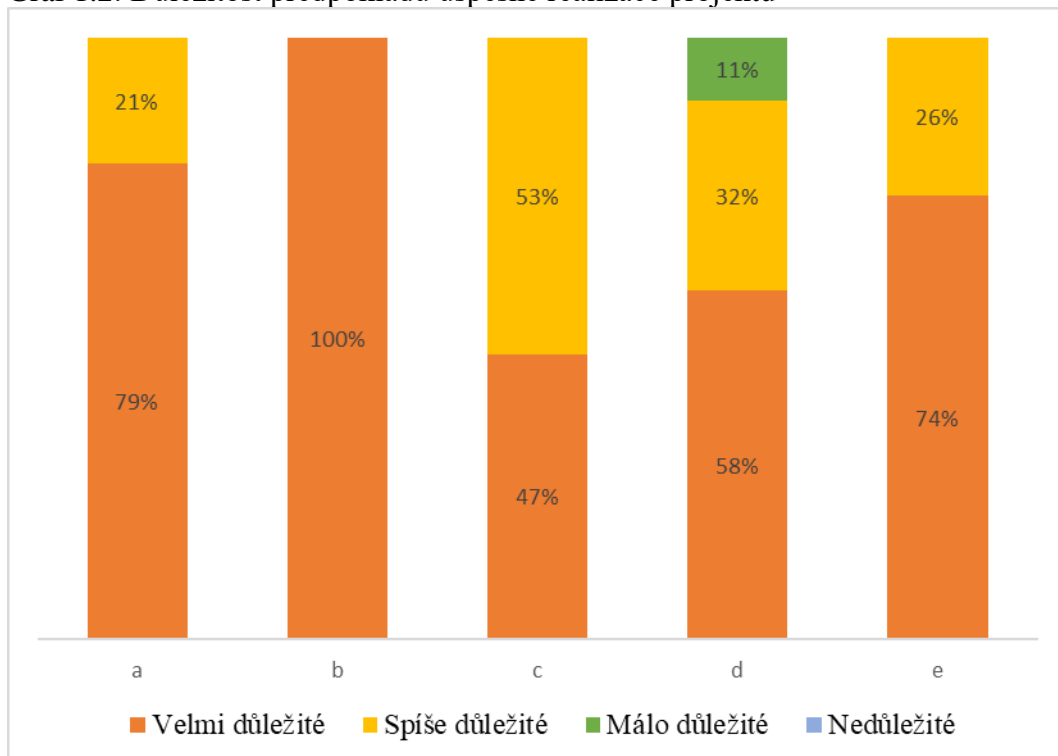
Otázka 1.2: Jak důležité se Vám zdají následující předpoklady, aby realizace projektu proběhla úspěšně?

- a) zkušenost Vaší školy z předešlých projektů
- b) kvalitně zpracovaný projekt
- c) znalosti a dovednosti zaměstnanců Vaší školy zapojených do projektu
- d) podpora ze strany státu/obce (např. proškolení v projektovém řízení nebo metodická podpora)
- e) podpora ze strany místní akční skupiny Šumavsko (např. konzultační, administrativní)

Tabulka 1.2: Důležitost předpokladů úspěšné realizace projektu

	a	b	c	d	e
Velmi důležité	15	19	9	11	14
Spíše důležité	4		10	6	5
Málo důležité				2	
Nedůležité					
Celkem	19	19	19	19	19

Graf 1.2: Důležitost předpokladů úspěšné realizace projektu

Všichni respondenti ohodnotili všechny v dotazníku uvedené předpoklady pro úspěšnou realizaci projektů jako důležité, vyjma podpory ze strany státu/obce myšlené jako např. proškolení v projektovém řízení nebo formou metodické podpory, kterou dva dotázaní zhodnotili jako málo důležité. Jako nejzásadnější předpoklad pro úspěšnou realizaci projektu všichni dotazovaní shodně určili kvalitně zpracovaný projekt.

Z výsledku dotazování plyne, že podpora ze strany státu nebo obce není základními školami tolik oceňována jako podpora od MAS Šumavsko představující místní partnerství. To svědčí o naplňování endogenního principu nazývaného též jako přístup zdola-nahoru, tedy principu, který upřednostňuje vnitřní potenciály dané lokality.

Nyní následuje vyhodnocení faktorů ovlivňujících úspěšnost výsledného dlouhodobého příznivého dopadu projektů na rozvoj vzdělávání v základní škole. Toto vyhodnocení je zobrazeno v následující tabulce a v grafu (viz níže na další stránce výsledky odpovědí na otázku 1.3).

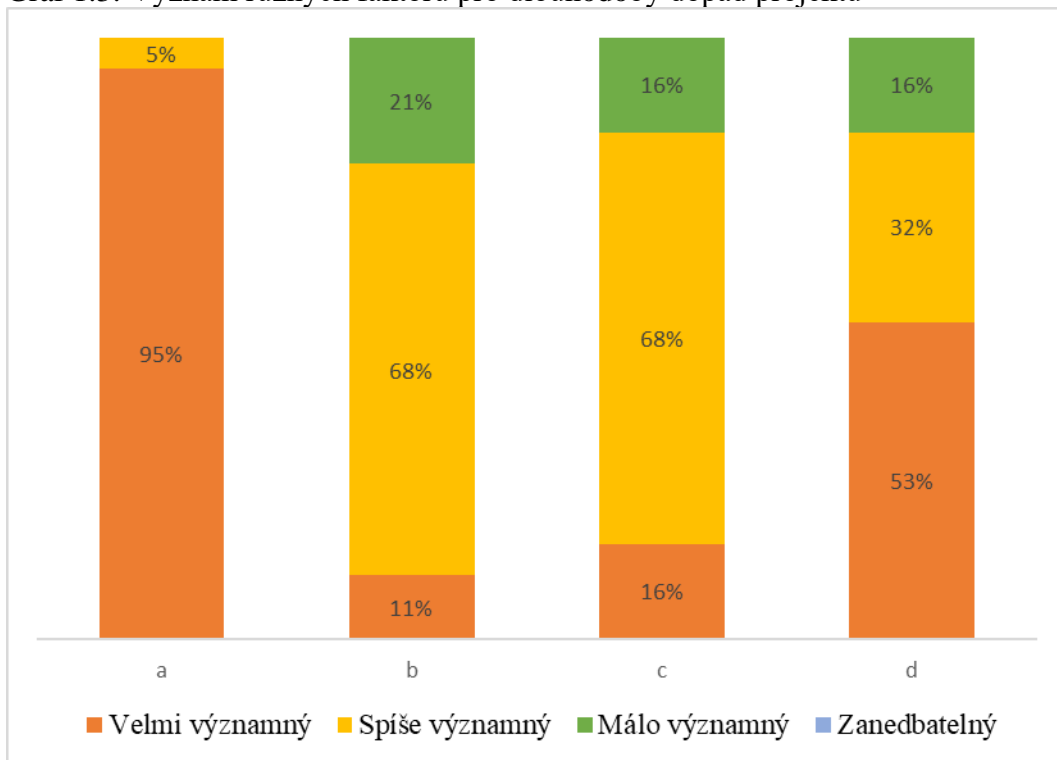
Otázka 1.3: Jak významné jsou z Vašeho pohledu následující faktory pro výsledný dlouhodobější příznivý dopad projektu na Vaši školu?

- a) vhodně zvolené zaměření investičního/neinvestičního projektu
- b) zapojení externích odborníků
- c) propojení formálního vzdělávání s neformálním
- d) individuální přístup k žákovi

Tabulka 1.3: Význam různých faktorů pro dlouhodobý dopad projektu

	a	b	c	d
Velmi významný	18	2	3	10
Spíše významný	1	13	13	6
Málo významný		4	3	3
Zanedbatelný				
Celkem	19	19	19	19

Graf 1.3: Význam různých faktorů pro dlouhodobý dopad projektu

Výrazně větší část respondentů hodnotí všechny faktory uvedené v dotazníku jako významné pro výsledný dlouhodobější příznivý dopad projektů na rozvoj základních škol. Všichni respondenti dále hodnotí nejvýznamněji vhodně zvolené zaměření investičního/neinvestičního projektu.

Aby byly realizované vhodně zaměřené projekty, k tomu slouží právě spolupráce základních škol a jejich aktivní účast na tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje, vznikající v MAS Šumavsko. Přístup LEADER aplikovaný MAS Šumavsko vychází totiž z přesvědčení, že jedině místní společenství, tedy i základní školy, znají nejlépe silné a slabé stránky dané lokality a jsou schopna dobře řešit své vlastní problémy. Účastí na tvorbě zmiňované Strategie mohou základní školy spolurozhodovat o tom, co bude ve sledované lokalitě prostřednictvím realizace projektů zkvalitňováno a dále rozvíjeno.

Z výsledků dotazování také plyne, že jedním ze zásadních faktorů ovlivňujících úspěšnost výsledného dlouhodobého příznivého dopadu projektů na rozvoj vzdělávání je dle představitelů základních škol také již dříve zmiňované propojování formálního vzdělávání s neformálním. Obdobně respondenti hodnotí také individuální přístup k žákovi, jenž je zároveň jedním z očekávání rodičů (jakožto jednoho z dotčených aktérů vzdělávání), jejichž splněním by mělo docházet k zajištění a udržení pozitivního psychosociálního klimatu školy, tj. jednoho z cílů rozvoje regionálního školství.

Dále bylo v dotazníku zkoumáno, jaké faktory odrazují základní školy od vstupu do projektu (viz níže na následující stránce výsledky odpovědí na otázku 1.5).

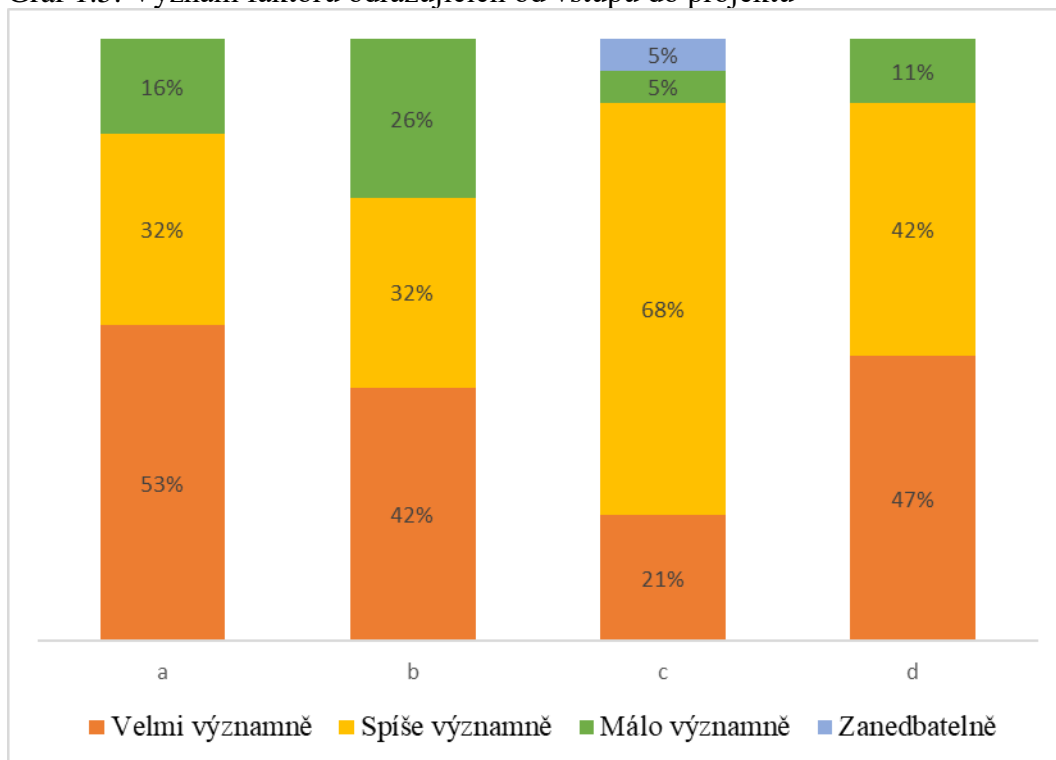
Otázka 1.5: Do jaké míry Vás od vstupu do projektu odrazuje

- a) náročnost administrace projektu
- b) nedostatek pracovních sil
- c) nedostatečná metodická podpora ze strany poskytovatele dotace
- d) složitá orientace v dotačních programech

Tabulka 1.5: Význam faktorů odrazujících od vstupu do projektu

	a	b	c	d
Velmi významně	10	8	4	9
Spíše významně	6	6	13	8
Málo významně	3	5	1	2
Zanedbatelně			1	
Celkem	19	19	19	19

Graf 1.5: Význam faktorů odrazujících od vstupu do projektu

Největšími nedostatky projektů jsou dle respondentů nedostatečná metodická podpora ze strany poskytovatele dotace a složitá orientace v dotačních programech EU. Tyto nedostatky projektů ovšem vyrovnává MAS Šumavsko, která poskytuje základním školám celou řadu podpůrných aktivit včetně tolik potřebného metodického vedení. Zároveň je jednou z jejích nabízených aktivit také výpomoc s vyhledáváním a sledováním vyhlásování výzev pro předkládání projektů napříč celým spektrem dotačních programů EU.

Dalším výrazným důvodem pro neúčast v projektu je dále hodnocena stále ještě velmi vysoká náročnost administrace projektu. Ačkoliv u projektů zjednodušeného vykazování aplikovaných pro školy, tzv. šablon projektů EU, se poskytovatel dotace pokusil tuto náročnost výrazně ponížít. A pro každou jednotlivou výzvu vytváří MŠMT takové podmínky, aby předkládání a vykazování projektů bylo pro školy jednoduché.

S nedostatkem pedagogických sil využitelných a potřebných pro práci na projektech se potýká většina škol. Pouze něco málo přes jednu čtvrtinu respondentů nevnímá nedostatek pracovních sil jako riziko vstupu do projektu. Zde je prostor pro aplikaci dalšího principu uplatňovaného přístupem LEADER, aplikovaného MAS Šumavsko, a sice využití spolupráce na společném projektu s dalšími subjekty buď v dané lokalitě, nebo i mezi různými územími v rámci ČR, případně za využití nadnárodní spolupráce dvou nebo více států. Daná spolupráce může pomoci dosáhnout kritického množství zdrojů nutného pro životaschopnost konkrétního projektu, mezi které lze zařadit i zdroje personální. MAS Šumavsko realizuje (dle přehledu projektů v Příloze 1) řadu individuálních projektů, ve kterých spolupracuje na výstupech více základních škol, a to v některých případech i ve spojení s dalšími lokálními organizacemi.

V závěru vyhodnocení třetí výzkumné otázky bude ještě zhodnocena celková dosavadní spokojenost škol s projekty (viz níže výsledky odpovědí na otázku 1.6).

Otázka 1.6: Jak byste zhodnotil/a celkovou dosavadní spokojenost s projekty?

Tabulka 1.6: Hodnocení dosavadní spokojenosti s projekty

	n	%
Velmi spokojen/a	6	32
Spíše spokojen/a	13	68
Spíše nespokojen/a		
Velmi nespokojen/a		
Celkem	19	100

Základní školy jsou sice všechny doposud spokojeny s projekty, ale pouze jedna třetina je velmi spokojená. Zbývající dvě třetiny jsou jen spíše spokojeny. Je tedy patrné, že základní školy mají vůči realizaci a přínosnosti projektů jisté výhrady.

Mezi hlavní nedostatky jsou dle předchozího textu zařazeny náročná administrace projektů a nevhodnost jejich zaměření.

Shrnutí hodnocení třetí výzkumné otázky v rámci prvního dotazníkového šetření:

Pro respondenty je projektové řízení, zahrnující v sobě řadu dílčích činností, náročné. Shledávají v něm mnohé nedostatky, nejistoty a rizika, jež realizace a aktivní účast v projektu školám přináší. Mezi ně jsou řazeny především nedostatečná metodická podpora ze strany poskytovatele dotace, složitá orientace v dotačních programech a náročná administrace projektu. Nicméně i přes tyto nedostatky jsou základní školy s dosavadní účastí v projektech a s obdrženými výsledky, včetně dlouhodobějšího příznivého dopadu projektů na rozvoj vzdělávání spokojeni. Přičemž pro výsledný dlouhodobější příznivý dopad projektů na rozvoj základních škol je nejvýznamněji hodnoceno vhodně zvolené zaměření projektu. A s ohledem na úspěšnou realizaci projektu se všichni respondenti shodují, že nejdůležitější je kvalitně zpracovaný projekt.

5.2 Výsledky druhého dotazníkového šetření

Následuje hodnocení druhého dotazníku a vyhodnocení všech šesti stanovených výzkumných otázek. Druhý dotazník vyplnilo 47 respondentů, rodičů žáků základní školy v Husinci na Prachaticku.

5.2.1 Vyhodnocení první výzkumné otázky

První výzkumná otázka zní:

Jak je využíváno neformální vzdělávání v podobě účasti žáků sledované školy na zájmových kroužcích?

Tato výzkumná otázka je hodnocena na základě výsledků otázek 2.1, 2.2 a 2.4, viz níže na následující stránce.

Otázka 2.1: Navštěvuje Váš syn/Vaše dcera nějaký zájmový kroužek na základní škole nebo v blízkém okolí?

Tabulka 2.1: Využití zájmových kroužků

	n	%
Ano	36	77
Ne	11	23
Celkem	47	100

Otázka 2.2: Pokud ne, uveďte prosím důvod

Tabulka 2.2: Důvod nevyužití zájmových kroužků

	n	% ze všech
Nabídka neodpovídá zájmům dítěte	4	9
Z časových důvodů	2	4
Z finančních důvodů	3	6
Z osobních důvodů	1	2
<i>Důvod neuveden</i>	1	2
Celkem	11	23

Otázka 2.4: Je Váš syn/Vaše dcera členem/členkou čtenářského klubu školní knihovny?

Tabulka 2.4: Členství ve čtenářském klubu školní knihovny

	n	%
Ano	15	32
Ne	32	68
Celkem	47	100

Shrnutím obdržených odpovědí lze konstatovat, že více než tři čtvrtiny žáků navštěvuje nějaký zájmový kroužek buď na základní škole, nebo v blízkém okolí. Důvodem, proč někteří žáci do žádného zájmového kroužku nedochází, je především nedostatečná nabídka kroužků, dále finanční důvody, časové důvody, kdy rodiče nemohou své děti do kroužků vodit, případně jiný osobní blíže neuvedený důvod. Opačný výsledek vyšel při zjišťování, kdo z žáků je členem čtenářského klubu školní knihovny jako jednoho konkrétního druhu zájmového kroužku základními školami často podporovaného. Dle obdržených výsledků dvě třetiny žáků do školního čtenářského klubu nedochází.

Dle tabulky s přehledem projektů realizovaných základními školami (Příloha 1) vznikají na školách v rámci projektových aktivit také zájmové kroužky podporující rozvoj neformálního vzdělávání. Dle názorů některých oslovených rodičů ovšem tato nabídka není příliš pestrá. MAS Šumavsko by tedy mohla, v rámci komunitně vedeného místního rozvoje, zapojit do poskytování zájmového vzdělávání dětem a žákům také neziskové organizace, spolky a jiné komunity, tj. všechny činné a aktivní organizace z daného území.

Zároveň někteří rodiče nemají časové možnosti vodit své děti do zájmových kroužků. Nicméně aktuálně platná Strategie MAS Šumavsko Živé a šťastné Šumavsko s podporou rodičů v této oblasti počítá a v rámci sociální oblasti, jednoho z témat rozvoje území, MAS Šumavsko mj. myslí také na zajištění doprovodu dětí na kroužky a další zájmové činnosti. Rozsah této aktivity by tedy mohl být, z hlediska z dotazníku vyplývajícího zájmu rodičů, rozšířen.

Shrnutí hodnocení první výzkumné otázky v rámci druhého dotazníkového šetření:

Většina žáků navštěvuje nějaký zájmový kroužek, přičemž kroužky jsou jednou z forem neformálního vzdělávání, které je z hlediska celkového rozvoje žáků, dle provedené literární rešerše, vedle formální povinné výuky hodnoceno jako neméně důležité. Lze také konstatovat, že realizací projektů podporovaný rozvoj neformálního vzdělávání pro žáky základní školy je výraznou většinou rodičů oceňováno a využíváno.

5.2.2 Vyhodnocení druhé výzkumné otázky

Znění druhé výzkumné otázky:

Jak přispívají projekty k rozvoji jednotlivých kapitálů žáka, případně jeho rodičů, tj. především lidského, kulturního a sociálního?

Rozvoj kapitálů žáků a jejich rodičů byl zjišťován v sedmi okruzích otázek. U žáků byl ověřován jejich osobní rozvoj v šesti vzdělávacích oblastech, které bývají z projektů na základních školách často podporovány a rozvíjeny. Rozvoj kapitálů rodičů byl poté sledován dotazováním na jejich zapojení do projektů realizovaných základní školou a dále bylo zjišťováno, jaká zlepšení jim daná účast přinesla.

Jako první oblast rozvoje žáků byla určena čtenářská aktivita a dovednost. Výsledky tohoto šetření jsou uvedeny níže v tabulce i v grafu (viz níže výsledky odpovědí na otázku 2.3).

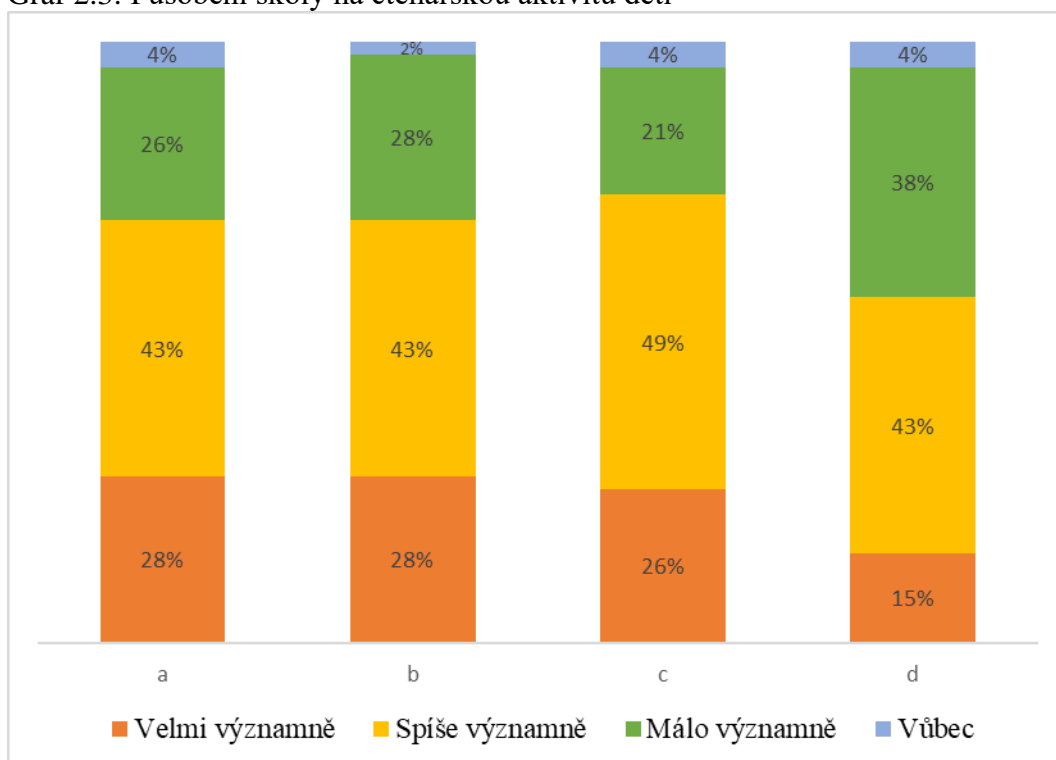
Otázka 2.3: Vyplňte prosím, v jaké míře základní škola působí na čtenářskou aktivitu Vašeho syna/Vaší dcery ve volném čase

- a) rád/a čte
- b) iniciativně si vybírá knížky ke čtení sám/sama
- c) o knížkách si rád/a povídá
- d) rozumí textu, který čte

Tabulka 2.3: Působení školy na čtenářskou aktivitu dětí

	a	b	c	D
Velmi významně	13	13	12	7
Spíše významně	20	20	23	20
Málo významně	12	13	10	18
Vůbec	2	1	2	2
Celkem	47	47	47	47

Graf 2.3: Působení školy na čtenářskou aktivitu dětí

Z grafu 2.3 lze vyčíst, že většina rodičů významně hodnotí, že si jejich děti o knížkách rády povídají, sami si iniciativně vybírají knížku ke čtení a že celkově mají ke čtení kladný vztah. Naopak u porozumění textu jsou výsledky spíše nerozhodné. Téměř polovina respondentů (42 %) se domnívá, že jejich děti příliš čtenému textu nerozumí. A rozvoj čtenářské gramotnosti je jedním z témat stanovených Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR určených pro tvorbu KAP (Krajských akčních plánů vzdělávání). Na rozvoj čtenářské gramotnosti je kladen důraz i v zaměření projektů (viz Příloha 1). Jedná se především o zavádění čtenářských dílen do výuky, dále o individualizaci výuky pro zvýšení efektivity rozvoje čtenářské gramotnosti nebo také o vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti využívání digitálních technologií s cílem podpořit jejich aktivitu v zavádění inovativních forem a metod výuky směřujících k rozvoji čtenářské gramotnosti žáků. K rozvoji čtenářské gramotnosti by mělo přispívat i využívání doplňkových výukových sešitů s úkoly v rámci mimočítankového čtení, viz výše. I přes dosavadní aktivitu ze strany poskytovatelů dotací, včetně MAS Šumavsko, kteří vytváří oblasti podpory v rámci výzev pro předkládání projektů, je tedy patrné, že problematika rozvoje čtenářských dovedností u žáků základních škol by měla být rozvíjena, podporována a inovována i nadále.

Druhou oblastí působící na rozvoj žáků je neustále se rozvíjena a základními školami čím dál více podporována interaktivní výuka, ve které jsou využívány interaktivní tabule, tablety a další zařízení umožňující aktivní zapojení žáků do vzdělávacího procesu, což by mělo mít za následek zvyšování atraktivnosti vyučování posilující motivaci žáků k učení a také rozvoj digitální ale i dalších gramotností. Bylo zkoumáno, jestli žáky tento druh výuky zajímá a baví více než běžné vyučování a zda využívají některé z dotykových či jiných interaktivních zařízení také ve svém volném čase (viz výsledky odpovědí na otázky 2.5 a 2.6 uvedené na následující stránce).

Otázka 2.5: V porovnání s klasickým vyučováním Vašeho syna/Vaši dceru výuka s využitím interaktivních prvků baví?

Tabulka 2.5: Zájem dítěte o výuku s interaktivními prvky

	n	%
Více	36	77
Stejně	10	21
Méně		
Nevím	1	2
Celkem	47	100

Otázka 2.6: Využívá Váš syn/Vaše dcera dotyková nebo jiná interaktivní zařízení i ve svém volném čase?

Tabulka 2.6: Využití interaktivních zařízení dítětem ve volném čase

	n	%
Ano	32	68
Spíše ano	8	17
Spíše ne	5	11
Ne	2	4
Celkem	47	100

Na obě otázky rodiče ve většině případů odpověděli kladně, tj. většina žáků interaktivní vyučování baví více než běžná výuka bez využití interaktivních prvků a zároveň většina žáků nějaké dotykové nebo interaktivní zařízení užívá i mimo školní vyučování ve svém volném čase.

Nicméně zhruba 15 % dotázaných rodičů sdělila, že jejich děti doma interaktivní zařízení, jako např. tablet, doma nepoužívají. To znamená, že je dobře, že se s multimediální technikou, díky podpoře z projektů, žáci seznamují v rámci vyučování na základní škole. Využíváním interaktivní techniky je zvyšována efektivita učení a tím i jeho kvalita. Výuka je totiž více názorná, aktivně žáky zapojuje do procesu učení, a to za využití kombinace více lidských smyslů najednou, tj. zrakového, sluchového a hmatového.

Co se týká technicky zaměřených aktivit na základní škole, na jejichž rozvoj je kladen také veliký důraz, i zde většina rodičů uvedla, že jejich děti mají k těmto aktivitám kladný nebo spíše kladný vztah (viz níže výsledky odpovědí na otázku 2.7).

Otázka 2.7: Jaký má Váš syn/Vaše dcera vztah k technicky zaměřeným aktivitám na základní škole?

Tabulka 2.7: Vztah dítěte k technicky zaměřeným aktivitám ve škole.

	n	%
Kladný	23	49
Spíše kladný	18	38
Spíše záporný	4	9
Záporný	2	4
Celkem	47	100

Výsledek, kdy většina žáků má k technicky zaměřeným aktivitám kladný vztah, je velmi pozitivní ve vztahu k již zmiňovaným KAP (Krajským akčním plánům vzdělávání). Jedním z obligatorních témat rozvoje vzdělávání v kraji je totiž právě podpora polytechnického vzdělávání, tj. přírodovědného, technického a environmentálního. I v rámci aktuálně platné Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Šumavsko je podporován zájem žáků o technicky zaměřené předměty. V tomto případě s důrazem na řemeslnou výrobu spojenou se dřevem a kamenem. MAS Šumavsko v rámci projektů podporuje např. vznik nových řemeslných dílen ve školách.

Čtvrtou oblastí rozvoje bylo pro účely druhého dotazníkového šetření stanoveno životní prostředí. I zde bylo zkoumáno, jakým způsobem základní škola ve vybrané oblasti vzdělávání působí na rozvoj kapitálů žáků, tj. lidského a kulturního. V tomto případě ovšem v silném propojení s přírodou, tedy s environmentálním kapitálem, který představuje bohatství přírody (viz níže na následující stránce výsledky odpovědí na otázku 2.8).

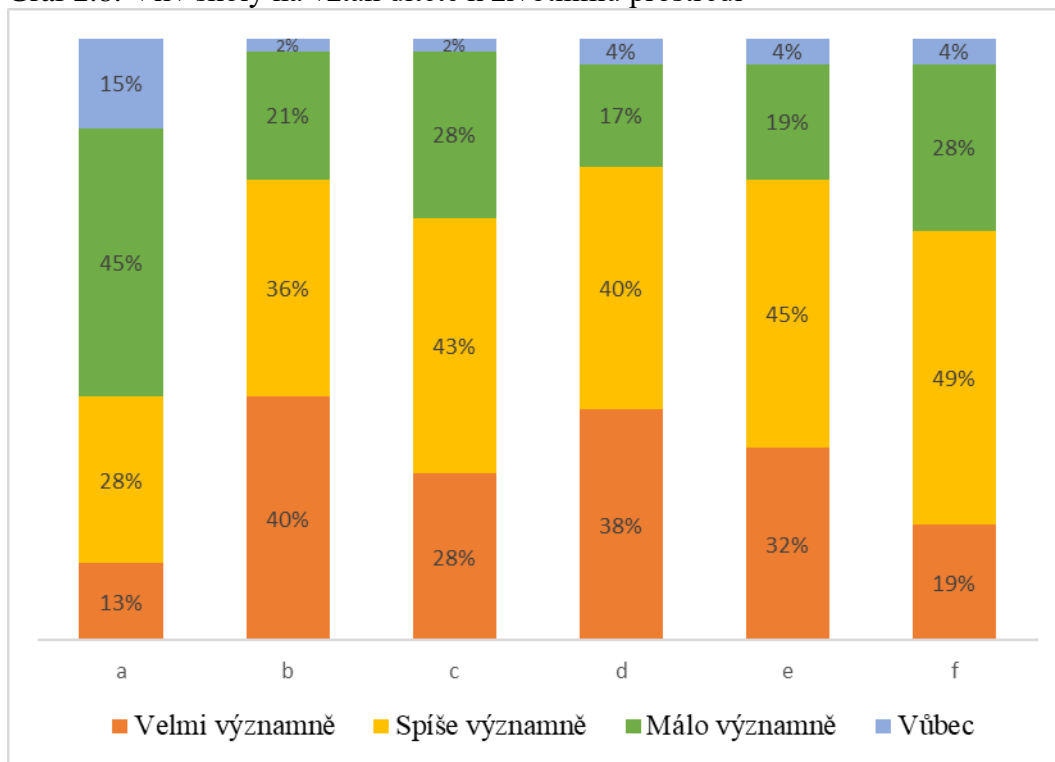
Otázka 2.8: Vyplněte prosím, v jaké míře vzdělávání na základní škole v oblasti životního prostředí působí na Vašeho syna/Vaši dceru ve volném čase

- a) rád/a pěstuje rostliny
- b) má kladný vztah ke zvířatům
- c) rád/a chodí do přírody
- d) zajímá se, co a jak v přírodě funguje
- e) šetří životní prostředí (např. šetří s vodou, třídí odpad)
- f) projevuje zájem o přírodovědné učivo

Tabulka 2.8: Vliv školy na vztah dítěte k životnímu prostředí

	a	b	c	d	e	f
Velmi významně	6	19	13	18	15	9
Spíše významně	13	17	20	19	21	23
Málo významně	21	10	13	8	9	13
Vůbec	7	1	1	2	2	2
Celkem	47	47	47	47	47	47

Graf 2.8: Vliv školy na vztah dítěte k životnímu prostředí

Většina rodičů uvedla, že v rámci rozvoje vzdělávání v oblasti životního prostředí na základní škole shledávají následující zlepšení u svých dětí. Nejvýrazněji je dle odpovědí patrné, že se většina žáků zajímá, co a jak v přírodě funguje, má kladný vztah ke zvířatům a snaží se šetřit životní prostředí např. tím,

že šetří vodou nebo třídí odpad. Významně také žáci projevují zájem o přírodovědné učivo a rádi chodí do přírody.

Málo či vůbec významně naopak rodiče hodnotí přístup dětí k pěstování rostlin. Aby bylo dosaženo rozvoje kulturního a lidského kapitálu žáků i v této oblasti, mohly by být nápomocny projektové aktivity zaměřené např. na výstavbu venkovní učebny včetně potřebného vybavení pro rozvoj výuky přírodního zaměření, modernizaci učebny přírodních věd, a pak především, pokud mají školy potřebný prostor, také na zakládání multifunkční zahrady s prostorem pro výuku, a to za využití rovněž zážitkových metod vyučování.

Dále, v návaznosti na vyhodnocení působení základní školy na rozvoj žáků ve vybraných oblastech vzdělávání, bude zhodnoceno také zjištění názorů rodičů z hlediska využití a prospěšnosti nadstandardních aktivit školy, jakými jsou nejčastěji doučování nad rámec vyučování a zážitkové aktivity pro žáky realizované někdy také ve spolupráci s rodiči. Obojí často financované z projektů (viz Příloha 1).

Výsledky k doučování nad rámec vyučování jsou zobrazeny níže (viz výsledky odpovědí na otázky 2.9 a 2.10).

Otázka 2.9: Využil/a Váš syn/Vaše dcera možnost doučování na základní škole?

Tabulka 2.9: Využití doučování ve škole

	n	%
Ano	15	32
Ne	32	68
Celkem	47	100

Otázka 2.10: Pokud ano, v jaké míře došlo ke zlepšení Vašeho syna/Vaší dcery?

Tabulka 2.10: Zlepšení doučovaného dítěte

	n	% ze všech
Velmi významně	5	11
Spíše významně	9	19
Málo významně	1	2
Zanedbatelně	1	2
Celkem	16	34

Dle výsledků z dotazníkového šetření bylo doučování využito sice pouze u zhruba třetiny sledovaných žáků, nicméně až na dva případy bylo rodiči hodnoceno pozitivně a prospěšně. Zde je chyba v odpovědi jednoho z respondentů, který buď odpovídal na otázku 10, ačkoliv neměl, protože uvedl odpověď „ne“ u otázky 9. Případně naopak daný respondent chybně vyplnil u otázky 9 odpověď „ne“, ačkoliv v následující otázce 10 hodnotil vliv doučování na své dítě.

Ve většině případů rodiče zaregistrovali zlepšení u svých doučovaných dětí, což je pozitivní hodnocení práce pedagogických pracovníků, jejichž aktivita nad rámec klasického vyučování bývá, dle přehledu projektů (Příloha 1), často financována právě z projektů. Doučování žáků ohrožených školním neúspěchem je zároveň v souladu s jedním z hlavních cílů v oblasti vzdělávání stanovené evropským strategickým dokumentem Evropa 2020. Tímto cílem je snížení podílu dětí, které předčasně ukončí školní docházku.

U zážitkových aktivit byla již účast vyšší, a sice cca dvě třetiny žáků se účastnily některé z těchto podpůrných aktivit (viz níže výsledky odpovědí na otázku 2.11).

Otázka 2.11: Účastnil/a se Váš syn/Vaše dcera (příp. také za Vaší účasti) nějakých zážitkových aktivit na základní škole? (např. při nástupu do první třídy nebo při přechodu na II. stupeň)

Tabulka 2.11: Účast na zážitkových aktivitách pořádaných školou

	n	%
Ano	32	68
Ne	8	17
Nevím	7	15
Celkem	47	100

Při hodnocení vlivu zážitkových aktivit na žáky byl zjišťován v následující otázce především rozvoj jejich sociálního kapitálu. Podrobněji viz výsledky odpovědí na otázku 2.12 na následující stránce.

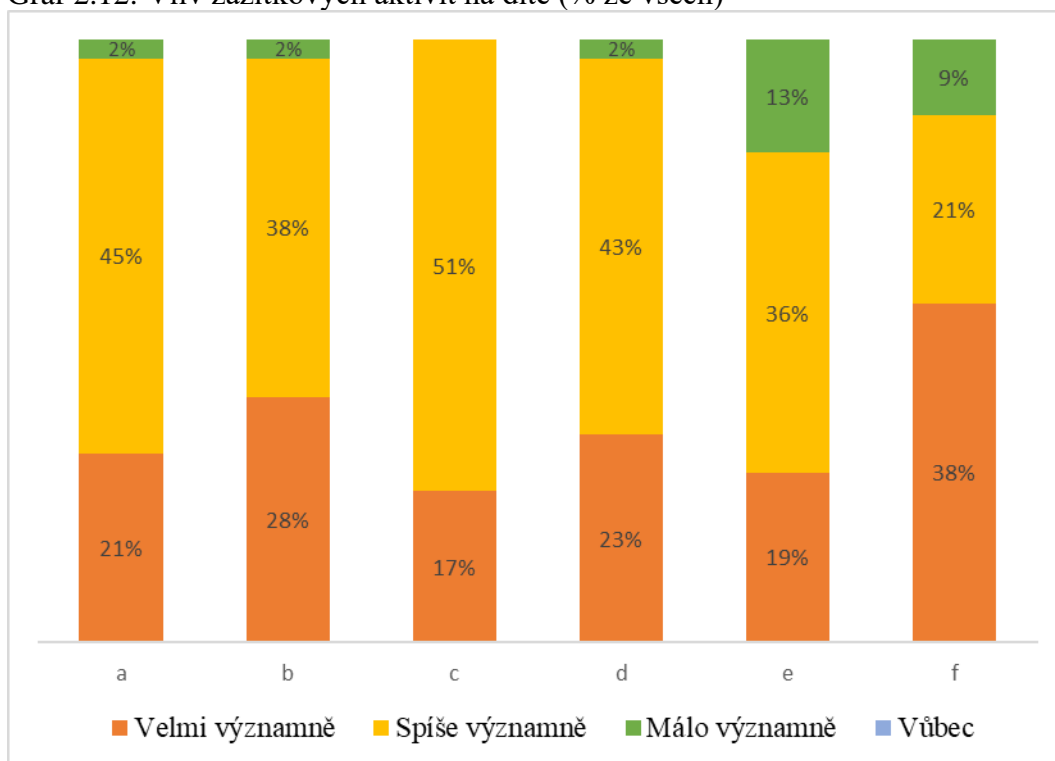
Otázka 2.12: Pokud ano, pomohly tyto aktivity Vašemu synovi/Vaší dceři?

- a) navázat přátelství se spolužáky
- b) vytvořit důvěru k vyučujícím
- c) zkvalitnit vzájemnou spolupráci mezi Vaším synem/Vaší dcerou a ostatními spolužáky
- d) zkvalitnit vzájemnou spolupráci mezi Vaším synem/Vaší dcerou a učiteli
- e) získat kladný vztah ke škole
- f) lépe překonat počáteční nejistoty

Tabulka 2.12: Vliv zážitkových aktivit na dítě

	a	b	c	d	e	f
Velmi významně	10	13	8	11	9	18
Spíše významně	21	18	24	20	17	10
Málo významně	1	1		1	6	4
Vůbec						
Celkem	32	32	32	32	32	32

Graf 2.12: Vliv zážitkových aktivit na dítě (% ze všech)

Z grafu 2.12 lze vyčíst, že podpurné zážitkové aktivity přináší žákům významné zlepšení sociálního kapitálu. Všechny v dotazníku vytipované oblasti rozvoje žáků, které by mohly být účastí na zážitkových aktivitách podpořeny, většina rodičů zhodnotila jako významné. Všichni rodiče jsou názoru, že zážitkové aktivity

pomohly zkvalitnit vzájemnou spolupráci mezi jejich dětmi a ostatními spolužáky. Většina, až na jednoho respondenta, také významně hodnotí zlepšení v navázání přátelství se spolužáky, vytvoření důvěry žáka k učitelům a zkvalitnění vzájemné spolupráce mezi žákem a vyučujícími.

Účastí na zážitkových aktivitách realizovaných základní školou, a to za finanční podpory z projektů, žáci získávají navýšení svého bohatství v podobě převážně sociálního kapitálu, který mj. integruje jedince do sociálních skupin. V případě žáků tedy do třídního kolektivu, protože zážitkové aktivity zkvalitňují a upevňují vztahy a kontakty uvnitř třídy (a to mezi žáky a pedagogy i mezi žáky navzájem) a zároveň zvyšují vzájemnou důvěru. To vše příznivě působí na rozvoj vzájemné spolupráce v rámci výuky, čímž dochází ke zvýšení kvality celého vzdělávacího procesu.

Na druhou stranu část rodičů méně příznivě zhodnotila získávání kladného vztahu ke škole jejich dětmi. K tomuto zjištění je třeba doplnit, že očekávání žáků z hlediska jejich zapojení do vzdělávání zahrnuje větší rozsah než jen dobré sociální vztahy, které jsou zážitkovými programy příznivě podporovány. Pro nastavení pozitivního psychosociálního klimatu školy (jednoho z cílů rozvoje regionálního školství, jenž představuje dlouhodobý kontinuální proces) je zapotřebí i realizace a podpora dalších aktivit. Jedná se například o srozumitelné a dobře organizované vyučování, spravedlivý přístup pedagogů ke všem žákům, objevné učení přinášející radost aj.

Nyní následuje hodnocení možného navýšení především sociálního kapitálu u rodičů, a sice v případě jejich aktivního zapojení do některého z projektů realizovaného základní školou (viz níže výsledky odpovědí na otázky 2.13 a 2.14).

Otázka 2.13: Byl/a jste někdy přizván/a ke spolupráci na projektu realizovaném základní školou, na kterou chodí Váš syn/Vaše dcera

Tabulka 2.13: Přizvání rodiče ke spolupráci na projektu

	n	%
Ano	15	32
Ne	32	68
Celkem	47	100

Většina rodičů uvedla, že ke spolupráci na projekt nebyla základní školou nikdy přizvána. U zbývajících cca třetiny rodičů, která se některého z projektů účastnila, bylo zjištěno, že většině z nich projekt přinesl určité zlepšení (viz níže výsledky odpovědí na otázku 2.14).

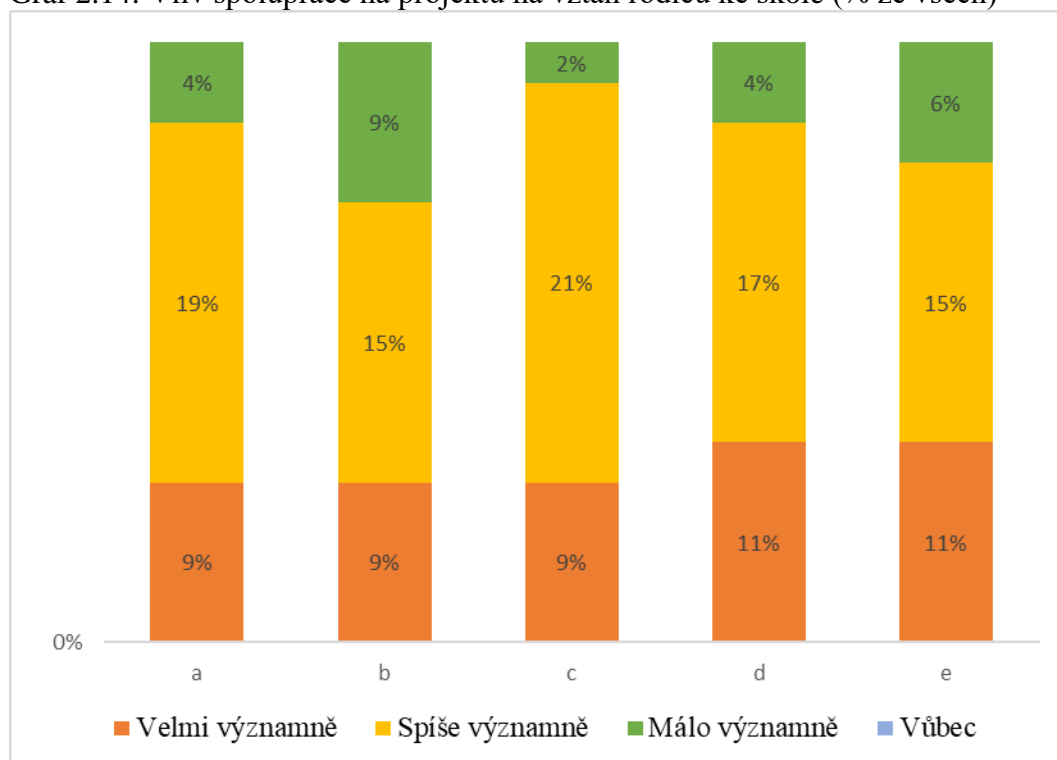
Otázka 2.14: Pokud ano, v jaké míře projekt ovlivnil Váš vztah ke škole?

- a) zlepšení spolupráce a posílení vztahů s pedagogy
- b) zlepšení vzájemné komunikace s vedením školy
- c) navázání nebo prohloubení vztahů s ostatními rodiči
- d) zvýšení důvěry k organizaci školy
- e) posílení Vašeho vztahu k lokalitě

Tabulka 2.14: Vliv spolupráce na projektu na vztah rodičů ke škole

	a	b	c	d	e
Velmi významně	4	4	4	5	5
Spíše významně	9	7	10	8	7
Málo významně	2	4	1	2	3
Vůbec					
Celkem	15	15	15	15	15

Graf 2.14: Vliv spolupráce na projektu na vztah rodičů ke škole (% ze všech)

Nejvíce si rodiče cení navázání nebo prohloubení vztahů s ostatními rodiči, dále zlepšení spolupráce a posílení vztahů s pedagogy a zvýšení důvěry k organizaci školy. O něco méně rodičů, přesto stále většina respondentů kladně hodnotí posílení jejich vztahu k lokalitě a zlepšení vzájemné komunikace s vedením školy.

Pozitivním hodnocením účasti rodičů na spolupráci v projektech realizovaných základní školou, ve které studují jejich děti, lze konstatovat, že základní školy prostřednictvím realizace projektů rozvíjí sociální soudržnost všech aktérů vzdělávání (žáků, pedagogů i rodičů), která zároveň příznivě ovlivňuje kvalitu jejich života. Projekty pozitivně posilují i vztah rodičů k celé lokalitě, což může přispívat k jejich větší angažovanosti na veřejném životě v podobě endogenního přístupu k regionálnímu rozvoji, tj. spolupodílení se na spolupráci a koordinaci společných aktivit daného území směřující ke zvyšování kvality života všech obyvatel.

Shrnutí hodnocení druhé výzkumné otázky v rámci druhého dotazníkového šetření:

V rámci druhé výzkumné otázky bylo zjišťováno, do jaké míry základní škola působí na rozvoj kapitálů žáků a jejich rodičů. V první části byl hodnocen rozvoj dílčích vybraných schopností a dovedností žáků, tedy především zvyšování jejich lidského a kulturního kapitálu, ve vytipovaných oblastech rozvoje vzdělávání v základní škole, dle Přílohy 1 nejčastěji podporovaných v rámci realizace projektů. Bylo vyzkoumáno, že většina rodičů hodnotí působení základní školy na rozvoj žáků ve sledovaných vzdělávacích oblastech kladně. V oblasti rozvoje čtenářských dovedností rodiče nejvíce oceňují jejich kladný vztah k četbě. Interaktivní výuku většina rodičů hodnotí pro žáky jako prospěšnou, posilující motivaci k učení a rozvíjející jejich schopnosti a dovednosti napříč všemi oblastmi výuky. K čím dál více podporované oblasti technického vzdělávání je u sledovaného vzorku žáků zjištěn kladný vztah a neméně důležitý rozvoj vzdělávání v oblasti životního prostředí je také rodiči hodnocen kladně. Díky škole totiž žáci nachází příznivý vztah k přírodě, zvířatům, zajímají je další poznatky z této oblasti a mají zájem na ochraně životního prostředí. Zde tedy lze vysledovat rozvoj lidského a kulturního kapitálu v úzké vazbě na environmentální kapitál, tj. bohatství přírody.

V druhé části byl sledován růst především sociálního kapitálu žáků, a sice v rámci doplňkových aktivit školy v podobě doučování nad rámec vyučování, a pak hlavně z hlediska účasti na některém ze zážitkových programů školy. Doučování je dle rodičů vnímáno jako prospěšné pro rozvoj žáka. Zážitkové programy jsou také hodnoceny pozitivně, pomáhají žákům navázat přátelství, vzájemnou důvěru a dobře fungující spolupráci nejen s učiteli, kteří program organizují, ale také s ostatními zúčastněnými spolužáky. Co se týká rozvoje kapitálů rodičů, lze konstatovat, že účast na projektech jim přinesla zlepšení především v podobě navýšení sociálního kapitálu. Jedná se zejména o prohloubení vztahů s ostatními rodiči, zlepšení spolupráce a posílení vztahů s pedagogy, zvýšení důvěry k organizaci školy, ale také posílení jejich vztahu k lokalitě, ve které žijí.

Rozvoj základní školy prostřednictvím realizace projektů dle zjištěných názorů respondentů přispívá k rozvoji jednotlivých kapitálů žáka i jeho rodičů.

5.2.3 Vyhodnocení třetí výzkumné otázky

Třetí výzkumná otázka:

Jaký je zájem rodičů o celoživotní vzdělávání?

Vyhodnocování třetí výzkumné otázky proběhlo v rámci druhé části dotazníku, směřovaného rodičům jedné vybrané husinecké školy, jejíž cílem bylo zjistit, do jaké míry jsou rodiče obeznámeni a případně také spokojeni s aktivitami MAS Šumavsko. Toto vyhodnocení navazuje na výše popsany rozvoj především sociálního kapitálu, kterého se rodičům dostává díky účasti na realizaci projektů školy, otázkou týkající se zájmu rodičů o celoživotní vzdělávání s tím, že další vzdělávání může být rodičům poskytnuto přímo v budově a pod vedením základní školy, kam dochází jejich děti, pokud by nějaké kurzy nabízela. Rodiče se ale také mohou účastnit nejrůznějších seminářů, workshopů, exkurzí a stáží organizovaných MAS Šumavsko (viz níže na následující stránce výsledky odpovědí na otázku 2.19).

Otázka 2.19: Jaký je Váš zájem o celoživotní vzdělávání?

Tabulka 2.19: Zájem rodičů o celoživotní vzdělávání

	n	%
Velmi vysoký	7	15
Spíše vysoký	18	38
Spíše malý	17	36
Velmi malý	3	6
Žádný	2	4
Celkem	47	100

Z tabulky 2.19 plyne, že výsledky této otázky jsou vyrovnané, tj. zhruba polovina dotázaných rodičů projevuje o další vzdělávání spíše či velmi vysoký zájem, druhá polovina naopak spíše či velmi malý zájem. Ze všech 47 respondentů pak pouze dva hlasovali, že o další vzdělávání nemají vůbec žádný zájem.

Co se týká preferované oblasti vzdělávání, ta je zhodnocena následovně (viz níže výsledky odpovědí na otázku 2.20).

Otázka 2.20: Jaké téma vzdělávání by Vás zajímalo? (můžete zaškrtnout více odpovědí)

Tabulka 2.20: Témata vzdělávání, o které mají rodiče zájem

	n	% ze všech
informační a komunikační technologie	17	36
životní prostředí a udržitelný rozvoj	7	15
společenské vědy (např. sociologie, právo, historie, ekonomie, politologie)	5	11
cizí jazyky	17	36
různé praktické činnosti (např. šití, modelování)	17	36
Sport	11	23
Zadáno respondentem: Psychologie	2	4
Zadáno respondentem: Pedagogika	1	2

Nejvíce rodiče táhne vzdělávání v oblasti informačních a komunikačních technologií, dále rozvoj cizích jazyků nebo studium různých praktických činností, jako je šití nebo modelování. Následuje pak výrazný zájem o sportovní činnosti. O společenské vědy projevuje zájem 8 dotázaných (pokud se přičtou také tři respondenti, kteří blíže specifikovali oblast zájmu, a sice psychologii a pedagogiku) a o životní prostředí a udržitelný rozvoj 7 dotázaných.

Shrnutí hodnocení třetí výzkumné otázky v rámci druhého dotazníkového šetření:

Většina rodičů projevuje zájem o celoživotní vzdělávání, ať již ve větší či menší míře, a spolu s ním tedy i o rozvoj lidského, kulturního, ale také sociálního, případně též symbolického a ekonomického kapitálu, protože se hlasování o výběru preferované oblasti osobního rozvoje zúčastnilo 44 respondentů z celkových 47. Nicméně z této většiny 20 rodičů v dotazníku uvedlo, že jejich zájem je spíše či velmi malý. Dále bylo zjištěno, že mezi rodiči převažuje zájem především o praktické činnosti.

Je proto důležité, aby MAS Šumavsko ve své aktivitě i nadále zahrnovala podporu dalšího vzdělávání dospělých žijících v dané lokalitě. Celoživotní učení totiž vytváří předpoklady pro individuální životní spokojenost a zároveň podporuje endogenní model rozvoje využívající intelektuální kapitál, jenž představuje bohatství spočívající ve vědění a znalostech existujících ve všech lidech daného regionu.

5.2.4 Vyhodnocení čtvrté výzkumné otázky

Čtvrtá výzkumná otázka:

Do jaké míry znají rodiče MAS Šumavsko?

Tato výzkumná otázka se zabývá hodnocením zkušeností rodičů s MAS Šumavsko. Nejdříve bylo ověřeno, do jaké míry rodiče ví o MAS Šumavsko a jejích aktivitách, případně odkud. V další části bylo zkoumáno, zda a případně při jaké příležitosti se rodiče dostali s MAS Šumavsko do kontaktu. Vše je hodnoceno opět pomocí přehledných tabulek (viz níže výsledky odpovědí na otázky 2.16, 2.17, 2.18).

Otázka 2.16: Znáte MAS Šumavsko?

Tabulka 2.16: Povědomí rodičů o existenci MAS Šumavsko

	n	%
Ano	30	64
Ne	17	36
Celkem	47	100

Z dotazníkového šetření vyplývá, že 30 respondentů, tj. většina dotázaných již měla možnost se s MAS Šumavsko seznámit.

Otázka 2.17: Pokud ano, odkud o ní víte? (můžete vybrat více odpovědí)

Tabulka 2.17: Zdroj informací rodičů o existenci MAS Šumavsko

	n	% ze všech
Ze školy Vašeho syna/Vaší dcery	15	32
Od známých/z doslechu	5	11
Z online propagace	2	4
Z tištěných materiálů	7	15
Z účasti na školení organizovaném MAS Šumavsko	6	13
Z účasti na projektu MAS Šumavsko	9	19
Z jiných akcí organizovaných MAS Šumavsko	5	11

U většiny rodičů došlo ke kontaktu s MAS Šumavsko právě ve spolupráci se základní školou, do které dochází jejich děti. Dále se rodiče setkali s MAS Šumavsko při účasti na jejich projektu, z tištěných materiálů (např. letáků nebo publikací), z účasti na školení organizovaném MAS Šumavsko, od známých či z doslechu, ale také z nejrůznějších dalších akcí organizovaných MAS Šumavsko (jako jsou festivaly, výstavy, konference apod.). Nejméně je pak MAS Šumavsko známá, dle výsledků dotazníku, z online propagace.

Je tedy patrné, že rodiče jsou o projektových aktivitách probíhajících na základní škole ve spolupráci s MAS Šumavsko průběžně informováni. V některých případech jsou rodiče dokonce do spolupráce na projektu zapojováni, což jim, jak už bylo konstatováno dříve, přináší navýšení sociálního kapitálu představující dobře fungující vztahy se školou, vzájemnou komunikaci a důvěru. Dle Průchy (2009, s. 321) jsou dobré vztahy mezi školou a rodiči žádoucí a důležité, aby bylo udržováno pozitivní psychosociální klima školy, jenž napomáhá úspěšné spolupráci ve třídě, a tedy i k celkově větší efektivitě vzdělávání žáků. Zároveň základní škola tímto způsobem rodičům zprostředkovává kontakt s MAS Šumavsko, což představuje pro rodiče další navýšení sociálního kapitálu. Rodiče žáků tak mohou využít některou z podpor, jenž MAS Šumavsko poskytuje místním obyvatelům. Rodiče se mohou například zúčastnit vzdělávacího kurzu, nějaké kulturní akce apod.

Otázka 2.18: Spolupracoval/a jste již někdy s MAS Šumavsko? Pokud ano, zaškrtněte prosím, při jaké příležitosti (můžete vybrat více odpovědí)

Tabulka 2.18: Spolupráce rodičů s MAS Šumavsko

	n	% ze všech
Na tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje	4	9
Jako člen/členka MAS Šumavsko		
Předložil/a jste MAS Šumavsko svůj vlastní projekt k realizaci	1	2
Účastnil/a jste se vzdělávací akce organizované MAS	9	19
Navštívil/a jste festival nebo výstavu organizovanou MAS Šumavsko	1	2
MAS Šumavsko Vám zřídila nové pracovní místo	1	2
MAS Šumavsko Vás podpořila při zakládání sociálního podniku		
MAS Šumavsko pečuje o Vašeho syna/dceru v době mimo školní vyučování		

Co se týká konkrétní a aktivní spolupráce rodičů s MAS Šumavsko, tu udává 12 respondentů, tj. menšina dotazovaných. Nejčastěji, v podobě 9 odpovědí, se jedná o účast rodičů na vzdělávacích akcích organizovaných MAS Šumavsko. Dalším typem společné aktivity je čtyřikrát zmíněna spolupráce na tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje, ve formě např. zaslání podnětu na zlepšení kvality života ve městě. Po jedné odpovědi je dále v dotazníku zaškrtnuto: předložení vlastního projektu k realizaci MAS Šumavsko, návštěva festivalu nebo výstavy organizované MAS Šumavsko a jednomu respondentovi dokonce MAS Šumavsko zřídila nové pracovní místo.

Lze konstatovat, že rodiče u MAS Šumavsko zatím projevují největší zájem o vzdělávací akce. MAS Šumavsko by proto měla udržovat a nejlépe i dále rozšiřovat nabídku svých kurzů, aby rostl především lidský, ale také i sociální kapitál u více obyvatel a tím i vnitřní potenciál dalšího rozvoje celé lokality odpovídající endogennímu modelu rozvoje.

Zároveň by mělo být ze strany MAS Šumavsko aktivněji podporováno získávání místních obyvatel do spolupráce na vytváření Strategie komunitně vedeného místního rozvoje. Endogenní strategie totiž vychází z poznání, že místní aktéři jsou sami nejlépe schopni stanovit strategické cíle a kontrolovat rozvojový proces. Místní aktéři jsou považováni za hnací sílu rozvoje dané lokality.

Dále bylo v dotazníku zjišťováno, jestli mají rodiče nějaké povědomí o tom, že by MAS Šumavsko v jejich městě nebo v jeho blízkém okolí již něco konkrétního zlepšila za dobu své působnosti (viz níže výsledky odpovědí na otázku 2.22).

Otázka 2.22: Máte povědomí o tom, že by MAS Šumavsko ve Vašem městě a jeho okolí něco zlepšila? Pokud ano, vyberte prosím, v jaké oblasti (můžete vybrat více odpovědí)

Tabulka 2.22: Povědomí o přínosech MAS Šumavsko

	n	% ze všech
Nové cyklotrasy/stojany na kola/úschovna kol/půjčovna kol/odpočívadla		
Značení stezek v lese/zajištění bezpečnosti pohybu v lese	1	2
Výstavba naučných prvků/naučných stezek	1	2
Výstavba fitness prvků	1	2
Výstavba a údržba sportovišť/relaxačních prostor	1	2
Výstavba a údržba dětských hřišť	3	6
Zlepšení vzhledu obcí v podobě zakládání a udržování zeleně	2	4
Zvýšení kvality základní dopravní a technické infrastruktury		
Zvýšení příležitostí k setkávání se sousedy/s obyvateli města/blízkých obcí na nejrůznějších kulturních a společenských akcích	3	6
Možnost vzdělávání na nejrůznějších workshopech, seminářích, exkurzích a stážích	11	23
Sladění profesního a rodinného života	4	9
Rozvoj agroturistiky	1	2
Zadáno respondentem: Spolupracuje se školami	1	2
Zadáno respondentem: Prevence rizikového chování	1	2

Z tabulky plyne, že o zlepšení ví 18, tj. méně než polovina rodičů, přičemž nejvíce platná byla, z hlediska respondentů, MAS Šumavsko v oblasti nabídky vzdělávacích seminářů, workshopů, exkurzí a stáží, kterou uvádí 11 rodičů. Dále respondenti v počtu 4 vnímají přínosnost MAS Šumavsko v podobě sladění profesního a rodinného života (např. organizace příměstských táborů nebo dětských skupin) a v počtu 3 respondentů výstavbu a údržbu dětských hřišť nebo zvýšení příležitostí k setkávání se sousedy na nejrůznějších kulturních a společenských akcích i v rámci oživení nevyužívaných prostor města. Dva rodiče v dotazníku uvádějí, že MAS Šumavsko se zasloužila o zlepšení vzhledu města v podobě zakládání a udržování zeleně. Další oblasti zlepšení kvality života ve městě ze strany MAS Šumavsko je hodnoceno vždy jedním respondentem. Pouze v případě rozvoje cykloturistiky a zvyšování kvality dopravní a technické infrastruktury nemá povědomí o zlepšení žádný z dotázaných rodičů. Tím je potvrzen výše popsáný zájem rodičů,

tj. místních obyvatel dané lokality, o vzdělávací kurzy poskytované MAS Šumavsko s tím, že rozvoj vzdělávání místních obyvatel, utvářející vnitřní kapacitu lokality, je pro endogenní model rozvoje klíčový a velmi potřebný.

Shrnutí hodnocení čtvrté výzkumné otázky v rámci druhého dotazníkového šetření:

Z dotazníkového šetření vyplývá, že většina rodičů nejen že MAS Šumavsko zná, ale někteří z nich dokonce s MAS Šumavsko již spolupracovali a část rodičů si také všimla, jak prospěšná byla dosud z hlediska zvýšení kvality života ve městě. Tento výsledek lze ovšem přisoudit k možnému zkreslení odpovědí, které lze posuzovat tak, že rodiče, kteří byli ochotni obdržet dotazník vyplnit, pravděpodobně podobně aktivně přistupují i ke společenskému životu v místní lokalitě.

5.2.5 Vyhodnocení páté výzkumné otázky

Pátá výzkumná otázka:

Jaké je povědomí rodičů o možnosti účastnit se na tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje realizovaného MAS Šumavsko, jejíž cílem je zvyšování kvality života v dané lokalitě?

V rámci druhého dotazníkového šetření bylo zkoumáno, kolik respondentů má povědomí o možnosti spolupodílet se na tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje, kterou vytváří MAS Šumavsko a jejíž cílem je zkvalitňovat život na celém jeho spravovaném území, tedy i v místě bydliště dotazovaných rodičů žáků vybrané základní školy v městě Husinec na Prachaticku (viz níže výsledky odpovědí na otázku 2.21).

Otázka 2.21: Jste informován/a o možnosti účastnit se na tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS, jejíž cílem je zkvalitnit život ve městě?

Tabulka 2.21: Informovanost rodičů o možnosti účastnit se na tvorbě Strategie

	n	%
Ano a zúčastnil/a jsem se	3	6
Ano a neúčastnil/a jsem se	10	21
Ne, nevím o tom	34	72
Celkem	47	100

Shrnutí hodnocení páté výzkumné otázky v rámci druhého dotazníkového šetření:

Dle šetření bylo zjištěno, že opravdu většina rodičů v počtu 34 o možnosti účastnit se na tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje, kterou vytváří MAS Šumavsko, nemá povědomí. Zbývajících 13 respondentů o této možnosti sice informováni jsou, nicméně pouze tři z nich se do vytváření Strategie skutečně zapojili. To ovšem naznačuje nenaplnování přístupu LEADER, jelikož místní obyvatelstvo se ve větší míře na komunitně vedeném místním rozvoji nepodílí a nelze tak hovořit o endogenním modelu rozvoje spočívajícím v přístupu zdolanahoru.

5.2.6 Vyhodnocení šesté výzkumné otázky

Šestá výzkumná otázka:

Podpořili by rodiče další účast svého dítěte v projektech?

Závěrečnou šestou výzkumnou otázkou, která byla určena pro druhý dotazník směřovaný rodičům jedné vybrané základní školy, byla zkoumána dosavadní spokojenost respondentů s projekty. Bylo zjišťováno, zda by rodiče v budoucnu podpořili účast svých dětí v projektu (viz níže výsledky odpovědí na otázku 2.15).

Otázka 2.15: Podpořil/a byste účast Vašeho syna/Vaší dcery v projektu?

Tabulka 2.15: Podpora účasti dětí na projektu od rodičů

	n	%
Ano	31	66
Spíše ano	13	28
Spíše ne	2	4
Ne	1	2
Celkem	47	100

Shrnutí hodnocení šesté výzkumné otázky v rámci druhého dotazníkového šetření:

Z dotazníku vyplynulo, že 44 respondentů, tj. většina respondentů by účast svých dětí v projektu podpořila. To lze hodnotit jako projev důvěry ke škole i k MAS Šumavsko a také jako vyjádření názoru většiny rodičů, že projekty jsou přínosné.

6 Závěr

Cílem diplomové práce bylo ověření přínosnosti projektů spolufinancovaných EU z pohledu představitelů základních škol z území MAS Šumavsko a u jedné vybrané základní školy také z hlediska rodičů studujících žáků. Práce měla zároveň vyhodnotit, do jaké míry je MAS Šumavsko přínosná pro rozvoj vzdělávání na dotazovaných základních školách a u rodičů žáků jedné vybrané školy v dané lokalitě.

Pro účely výzkumu byl nejprve sestaven přehled projektů realizovaných základními školami na území MAS Šumavsko a poté vytvořeny dva online dotazníky na platformě Google Forms, které respondenti vyplňovali na zaslaném internetovém odkazu. První dotazník vyplnilo 19 představitelů základních škol, druhý dotazník odevzdalo 47 rodičů žáků studujících na jedné vybrané základní škole v Husinci na Prachaticku. Veškeré zjištěné údaje byly přehledně zpracovány do tabulek a grafů a slovně okomentovány za pomoci devíti výzkumných otázek.

Na základě výsledků z provedeného prvního dotazníkového šetření lze konstatovat, že se základní školy zaměřují a projekty využívají především na rozvoj a zvyšování kvality vzdělávání svých žáků, a to prostřednictvím zejména modernizace školních prostor a výukových metod. Naopak neprojevují příliš velký zájem o rozvoj celoživotního vzdělávání a také o přeshraniční spolupráci. To vytváří prostor pro uplatnění MAS Šumavsko, uplatňující LEADER přístup, v podporování (i přes zjištěný nezájem škol) žádoucích aktivit v oblasti rozvoje vzdělávání. Potřebnost projektů pro školy je dále výzkumem potvrzena také u rozvoje neformálního vzdělávání. Konkrétně se jedná o realizaci školních exkurzí vytvářených ve spolupráci s dalšími lokálními organizacemi a často zajišťovaných za finanční podpory plynoucí z fondů EU. Základní školy mají ovšem vůči realizaci projektů i jisté výhrady. Jedná se o náročnost administrace i samotné realizace projektů, o náročnost orientace v dotačních programech EU a ve vypsáních výzvách k předkládání projektů, dále o nedostatečnou metodickou podporu ze strany poskytovatele dotace, o personální náročnost a v neposlední řadě také o nevhodnost zaměření samotného projektu. Vyrovnat se s výše uvedenými obtížemi plynoucími

z realizace projektů napomáhá školám MAS Šumavsko poskytující prostřednictvím uplatňování přístupu LEADER řadu podpůrných aktivit s tím, že vhodnost zaměření projektů je školám zajišťována především jejich aktivním zapojením do tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje ve spolupráci s MAS Šumavsko. Z hlediska hodnocení MAS Šumavsko základními školami lze konstatovat, že jsou školy s komunikací i s kvalitou její činnosti spokojeny, třebaže školy připouští jistou proměnlivost ve spolupráci. To lze vysvětlit možnými výkyvy a změnami především v personálním, organizačním, případně metodickém řízení obou subjektů. Základní školy dokonce upřednostňují MAS Šumavsko před podporou ze strany státu nebo obce. Jedná se tedy o velmi kladné hodnocení MAS Šumavsko, která školám přináší navýšení sociálního kapitálu prostřednictvím rozvoje vzájemné spolupráce na projektech se zapojením především lokálních subjektů a vytváření sítí pro možnou výměnu zkušeností. Dále MAS Šumavsko přináší školám navýšení lidského kapitálu v podobě dalšího vzdělávání pedagogů, čímž je potvrzeno naplňování endogenního modelu rozvoje prostřednictvím MAS Šumavsko. Výzkumem je zároveň zjištěna vysoká úroveň sociálního kapitálu základních škol, protože jim dobře funguje spolupráce s partnery projektů. Ta jim nejenže nepřináší při realizaci projektů obtíže, ale naopak z ní těží v rámci rozvoje a zkvalitňování vzdělávání žáků především neformálního typu, jenž je v oblasti školství čím dál více propojován s formálním typem vzdělávání. Toto propojení totiž z teoretického hlediska podporuje větší efektivitu učení žáků. Základní školy zároveň v projektech kladou důraz na individuální přístup k žákovi formou individualizace výuky. Ta přispívá nejen k větší efektivitě výuky a tím i k určitému částečnému vyrovnávání sociálních nerovností ve třídě, ale také přispívá k pozitivnímu psychosociálnímu klimatu třídy, potažmo školy, jehož potřebností z hlediska zajištění kvalitního vyučování si teoretičtí představitelé z oblasti školství jsou dobře vědomi. Proto je nastavování a následně udržování pozitivního psychosociálního klimatu školy do strategických dokumentů zahrnováno jako jeden z cílů rozvoje regionálního školství. Dále lze konstatovat, že v některých případech základní školy v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti upřednostňují výhradně nápomocné čítanky, tj. MŠMT akreditované učebnice, před mimočítankovou četbou i přesto, že tato doplňková četba má své opodstatnění a místo ve výuce. To lze vysvětlit tím, že k mimočítankové četbě

musí pedagogové vytvářet strukturovaný plán vyučovací hodiny sami a tato příprava je časově náročná. Lze tedy opět potvrdit potřebnost a přínosnost projektů pro školy tentokrát z hlediska umožnění dalšího vzdělávání pedagogů v oblasti vytváření výukových sešitů s úkoly potřebných k mimočítankové četbě, ale také pro zajištění motivace pedagogů k tvorbě těchto výukových pomůcek prostřednictvím doplňkového finančního ohodnocení plynoucího z fondů EU.

Druhým dotazníkovým šetřením bylo zjištěno, že díky projektům je žákům navyšován lidský kapitál, a to prostřednictvím základních škol (v podobě především rozvoje interaktivní výuky zvyšující efektivitu učení), které do výuky čím dál více zařazují v projektech často pořizovanou multimediální techniku. Základní školy zároveň z projektů financují doučování žáků ohrožených školním neúspěchem, čímž dochází k naplňování jednoho z cílů strategie Evropa 2020. Lidský kapitál žáků je ovšem navyšován také za přispění MAS Šumavsko, která mj. podporuje zájem a zlepšování žáků v technicky zaměřených předmětech ve škole a zajišťuje doprovod žáků do zájmových kroužků. Projekty zároveň vytváří kladný vztah žáků k četbě (a tím k rozvoji čtenářské gramotnosti), k již zmíněným technicky zaměřeným aktivitám ve škole, k práci s interaktivními přístroji a k životnímu prostředí (tj. environmentálnímu kapitálu). Tento kladný vztah byl rodiči vyzorován v domácím prostředí, z čehož lze usuzovat, že projekty dále podporují také propojení teoretických znalostí žáků s praktickými dovednostmi využitelnými i mimo školu. Díky projektům je žákům navyšován také sociální kapitál. Děje se tak prostřednictvím základní školy, která z projektů financuje zážitkové, stmelující aktivity, které integrují žáky do třídy, zkvalitňují a upevňují vztahy a kontakty uvnitř třídy a zároveň zvyšují vzájemnou důvěru. K navyšování sociálního kapitálu dochází také za přispění MAS Šumavsko, a to v případě, že se na daném projektu, tj. na jeho řízení podílí. Díky projektům je ovšem navyšován sociální kapitál také rodičům, protože základní školy prostřednictvím projektů rozvíjí sociální soudržnost všech aktérů vzdělávání (žáků, pedagogů i rodičů) a tím současně zkvalitňují jejich život a napomáhají k vytváření pozitivního psychosociálního klimatu školy. Rodiče zároveň vnímají při spolupráci se školou posílení jejich vztahu k lokalitě. To by mohlo následně způsobit zvýšení motivace rodičů ke spolupráci na komunitně vedeném místním rozvoji, tj. realizaci endogenního modelu rozvoje.

Nicméně z výzkumu zjištěné nízké povědomí o možnosti zapojit se do tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a ještě nižší, téměř nepatrná aktivní spolupráce rodičů s MAS Šumavsko na zvyšování kvality lokálního života naznačuje spíše nízké naplňování zdola-nahoru utvářeného místního rozvoje. MAS Šumavsko by tudíž měla zapracovat na větší osvětě ohledně přístupu LEADER představovaným komunitně vedeným místním rozvojem a zároveň rodiče ke spolupráci na tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje aktivněji motivovat. To by bylo možné např. prostřednictvím rozjeté spolupráce se základními školami (se kterými jsou rodiče v úzkém kontaktu), a to v rámci realizace společných projektů. Dále výzkum potvrzuje jednak to, že rodiče hodnotí projekty jako přínosné, ale také lze rodiči potvrzenou podporu účasti dětí v dalších projektech vyhodnotit jako jejich vyjádření důvěry vůči škole, potažmo i k MAS Šumavsko. Tyto výsledky poukazují na vysoký sociální kapitál rodičů ve vztahu ke škole. Rodiče ovšem mají k projektům i jisté konkrétní výhrady. Domnívají se, že nabídka kroužků neformálního vzdělávání pro jejich děti není příliš pestrá. V projektech by proto základní školou, a to ve spolupráci s MAS Šumavsko, mělo být podpořeno zapojení dalších lokálních subjektů. Tím by mělo dojít jednak k rozšíření nabídky poptávaných kurzů, ale také i k naplňování přístupu LEADER. Při spolupráci s MAS Šumavsko rodiče naopak nejvíce využívají a oceňují dostatečně pestrou nabídku vzdělávacích akcí pro dospělé. Je proto třeba rodiči vytvářenou poptávku po celoživotním vzdělávání MAS Šumavsko dostatečně pokrývat i nadále, aby byl podpořen endogenní model rozvoje, pro který je bohatství spočívající ve vědění a znalostech obyvatelů celé lokality velmi potřebné. Rodiče by dále v projektech ocenili především zkvalitnění v poskytování větší podpory v oblasti porozumění textu dětmi (tj. v rozvoji čtenářské gramotnosti), ale i v dalších oblastech vzdělávání. Je zřejmé, že i přes rodiči potvrzenou přínosnost projektů je stále prostor na další zlepšování a zvyšování užítku realizovaných projektových aktivit, zejména z dlouhodobého hlediska. Toto zlepšování by se mělo odehrávat jednak na straně základní školy v roli realizátora projektů, ale také u MAS Šumavsko vnášející do projektů a tím i do prostředí zkoumané lokality prostřednictvím uplatňování přístupu LEADER mnoho prospěšného.

7 Seznam použitých zdrojů

BERNARD, J. *Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva*. Praha: Sociologický ústav Akademie věd ČR, 2010.

BÍNEK, J. a kol. *Synergie ve venkovském prostoru: Akteři a nástroje rozvoje venkova*. Brno: GaREP, 2009.

BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. *Teorie regionálního rozvoje (nástin, kritika, klasifikace)*. Praha: Karolinum, 2002.

ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 561/2004 Sb. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*. *Zákony pro lidi*. [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

EVROPSKÁ KOMISE. *Evropa 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění* [online]. 2010 [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/evropske-zalezitosti/evropske-politiky/strategie-evropa-2020/Evropa_2020_cz_Sdeleni_EK.pdf

EVROPSKÁ KOMISE. *Přístup LEADER – základní příručka*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2006.

GIDDENS, A. *Sociologie*. Praha: Argo, 2013.

HUDEČKOVÁ, H., LOŠŤÁK, M., ŠEVČÍKOVÁ, A. *Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova*. Praha: ČZU, 2015.

HUSÁK, J., HUDEČKOVÁ, H. *Conditions for development of rural community education in the Czech Republic*. *Journal of Efficiency and Responsibility in Education and Science* 10 (3): 64-70, 2017.

JANDOUREK, J. *Slovník sociologických pojmů*. Praha: Grada, 2012.

JEŽEK, J. a kolektiv. *Regionální rozvoj*. Plzeň: ZČU, 2014.

KUČEROVÁ, E. *Sociální potenciály rozvoje venkova – disertační práce*. Praha: ČZU, 2016.

MAIER, K. a kolektiv. *Udržitelný rozvoj území*. Praha: Grada, 2012.

MAJEROVÁ, V., KOSTELECKÝ, T., SÝKORA, L. *Sociální kapitál a rozvoj regionu*. Praha: Grada, 2011.

- MAS ŠUMAVSKO, Z. S. *Živé a šťastné Šumavsko: strategie komunitně vedeného místního rozvoje 2014 – 2020* [online]. 2018 [cit. 2020-03-17].
Dostupné z: http://www.massumavsko.cz/files/articles_files/Strategie%20MAS%20%C5%A0umavsko-3.zm%C4%9Bna_08_11_2018_final.pdf
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Iniciativy Společenství*. DotaceEU.cz [online]. 2018 [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Ostatni/Dulezite/Slovník-pojmu/I/Iniciativy-Společenství>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) v programovém období 2014-2020*. 2018.
- MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR. *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice – Bílá kniha*. Praha: Tauris, 2001.
- MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR. *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015-2020* [online]. 2014 [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-3>
- MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR. *EU peníze základním školám. Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online]. 2014 [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://www.op-vk.cz/cs/eu-penize-skolam/eu-penize-zakladnim-skolam/>
- MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR. *Co je OP VK? Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online]. 2013 [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://www.op-vk.cz/cs/siroka-verejnost/co-je-op-vk.html>
- MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR. *Metodický pokyn pro krajské akční plány vzdělávání (KAP)* [online]. 2015 [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/OP_VVV/Avizo_2/Priloha_c._2_Postupy_KAP_verze_3_5.pdf
- MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR. *Strategie vzdělávací politiky ČR do 2020* [online]. 2014 [cit. 2020-03-16]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/Strategie_2020_web.pdf
- MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR. *Databáze výstupů projektů OP VK* [online]. 2014 [cit. 2020-03-16]. Dostupné z: <https://database.op-vk.cz/>
- NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČESKÉ REPUBLIKY. *Komunitně vedený místní rozvoj v praxi České republiky* [online]. 2012 [cit. 2020-03-16]. Dostupné z: <http://nsmas.cz/dokumenty/komunitne-vedeny-mistni-rozvoj/podklady-z-cr/>

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČESKÉ REPUBLIKY.

Metoda LEADER, Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD), Rozvoj venkova se zapojením místních komunit [online]. 2015 [cit. 2020-03-16].

Dostupné z: <https://docplayer.cz/31645990-Metoda-leader-komunitne-vedeny-mistni-rozvoj-clld-rozvoj-venkova-se-zapojenim-mistnich-komunit.html>

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČESKÉ REPUBLIKY.

Národní strategický plán LEADER 2014+ Praha, 2011.

NÁRODNÍ SÍŤ VENKOVSKÝCH KOMUNITNÍCH ŠKOL. *Brána pro venkov* [online].

2016 [cit. 2020-03-16]. Dostupné z: <http://www.branaprovenkov.cz/>

POTŮČEK, M. a kol. *Průvodce krajinou priorit pro Českou republiku.*

Praha: Gutenberg, 2002.

PRŮCHA, J. *Pedagogická encyklopedie.* Praha: Portál, 2009.

RAY, C. *The EU LEADER Programme: Rural Development Laboratory.*

Sociologia Ruralis 40 (2). 2000.

SKOKAN, K. *Konkurenceschopnost, inovace a klastry v regionálním rozvoji.*

Ostrava: Repronis, 2004.

ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační programy 2007-2013.* Euroskop.cz [online]. 2008 [cit. 2020-03-17].

Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8641/sekce/operacni-programy-2007-2013/>

ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY. *Regionální politika.* Euroskop.cz [online]. 2019

[cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY. *Regionální politika 2007-2013.* Euroskop.cz [online]. Nedatováno [cit. 2020-03-17].

Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9196/sekce/regionalni-politika-2007-2013/>

ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY. *Regionální politika 2014-2020.* Euroskop.cz [online]. 2014 [cit. 2020-03-17].

Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9197/sekce/regionalni-politika-2014-2020/>

8 Přílohy

- Příloha 1 Projekty realizované základními školami na území MAS Šumavsko
- Příloha 2 Dotazník pro základní školy na území MAS Šumavsko
- Příloha 3 Dotazník pro rodiče žáků základní školy v Husinci na Prachaticku

Příloha 1 PROJEKTY REALIZOVANÉ ZŠ NA ÚZEMÍ MAS ŠUMAVSKO

TABULKA A: PŘEHLED PROJEKTŮ ZÁKLADNÍCH ŠKOL

POŘADÍ	ZŠ JAKO PŘÍJEMCE PODPORY Z FONDŮ EU	NÁZEV PROJEKTU	OBDOBÍ REALIZACE	OPERAČNÍ PROGRAM	CÍLE / KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU
1	ZŠ A MŠ BOROVÁ LADA - IČ:70990182	Šumavská škola	2011-2014	ESF: OP VK	pořízení moderního vybavení (PC, notebooky, výukový SW a pomůcky) pro zkvalitnění a zpestření výuky, proškolení pedagogů, vytvoření vzdělávacích materiálů
		Rozvoj jazyků	2015	ESF: OP VK	jazykově vzdělávací pobyt v zahraničí pro žáky, zahraniční jazykový kurz pro učitele, stínování pro pedagogy v zahraničí, čtenářské dílny
		Inkluze	2017-2019	ESIF: OP VVV	personální podpora, osobnostně profesní růst pedagogů, společné vzdělávání dětí a žáků, podpora mimoškolních aktivit, aktivity rozvíjející ICT, spolupráce s rodiči, spolupráce s veřejností
		Šablony II	2019-2021	ESIF: OP VVV	další vzdělávání pedagogů, sdílení zkušeností pedagogů z různých škol, tandemová výuka, využití ICT ve vzdělávání, doučování žáků, klub komunikace v cizím jazyce pro žáky, projektové dny ve škole i mimo školu, komunitně osvětové vzdělávání
2	ZŠ A MŠ ČKYNĚ - IČ:68544120	Škola pro život	2011-2014	ESF: OP VK	vytvoření a ověření (pedagogy ZŠ) 21 sad digitálních učebních materiálů na posílení efektivity a modernizace výuky v předmětech 1. a 2. stupně ZŠ za využití interaktivní tabule a multimediální techniky, individualizace výuky pro zvýšení efektivity rozvoje čtenářské a informační gramotnosti žáků, inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji výuky cizích jazyků, inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT, vzdělávání pedagogických pracovníků pro oblast digitálních technologií, prevence rizikového chování
		Čteme, přemýšlíme, mluvíme	2015	ESF: OP VK	příprava a zavedení čtenářských dílen do výuky předmětu Český jazyk a literatura, rozšíření nabídky školní knihovny o nové tituly, krátkodobý jazykově vzdělávací pobyt v zahraničí pro žáky
		Tvořím, objevuji, řeším	2015	ESF: OP VK	rozvoj technických dovedností žáků a vybavení školní dílny
		Šablony II: Tvoříme, spolupracujeme, řešíme	2019-2021	ESIF: OP VVV	aktivity rozvíjející ICT, spolupráce s rodiči, spolupráce s veřejností
3	ZŠ A MŠ DUB - IČ:70989095	EU peníze školám	2011-2013	ESF: OP VK	vytvoření sady digitálních učebních materiálů, vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti využívání digitálních technologií s cílem podpořit jejich aktivitu v zavádění inovativních forem a metod výuky směřujících k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti

POŘADÍ	ZŠ JAKO PŘÍJEMCE PODPORY Z FONDŮ EU	NÁZEV PROJEKTU	OBDOBÍ REALIZACE	OPERAČNÍ PROGRAM	CÍLE / KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU
4	ZŠ A MŠ HORNÍ VLTAVICE - IČ:70986282	EU peníze školám	2011-2012	ESF: OP VK	vzdělávání pedagogických pracovníků ve formách a metodách výuky směřujících k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti žáků a k individualizaci výuky v této oblasti, inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT, vzdělávání pedagogických pracovníků pro oblast digitálních technologií
5	ZŠ A MŠ HUSINEC - IČ:47258365	Komunitní škola	2009-2011	ESF: OP VK	vytvoření (pedagogy ZŠ) série nových výukových modulů pro práci se žáky za využití ICT a komunitního přístupu, vznik multifunkční zahrady s prostorem pro výuku komunitními a zážitkovými metodami, arboreta a přírodní zážitkové stezky, vybavení školy základními IT pomůckami včetně SW aplikací a vzdělávání pedagogů a žáků v jejich užívání, rozšíření www stránek školy, postupná a systematická inovace školního vzdělávacího plánu
		EU peníze školám	2011-2013	ESF: OP VK	vytvoření sad učebních materiálů (především digitálního typu) pro využití ve výuce, zkvalitnění výuky díky využití moderních ICT, modernizace a zkvalitnění ICT vybavení školy, vybavení speciální učebny multifunkčními žákovskými pracovišti pro výuku pomocí ICT
		Podporujeme inkluzi	2016-2018	ESIF: OP VVV	zlepšení kvality vzdělávání a výsledků v klíčových kompetencích
6	ZŠ A MŠ LENORA - IČ:70996342	EU peníze školám	2011-2012	ESF: OP VK	inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji výuky cizích jazyků, metodický kurz pro učitele cizích jazyků, roční jazykové kurzy pro učitele cizích jazyků, inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
7	ZŠ A MŠ MALENICE - IČ:75000172	EU peníze školám	2011-2014	ESF: OP VK	vytvoření digitálních učebních materiálů, modernizace IT vybavení školy a proškolení pedagogů pro využívání digitálních technologií ve vzdělávacím procesu i v profesním životě, zkvalitnění výuky zvýšením názornosti a atraktivity probíraného učiva
		Šablony II	2019-2021	ESIF: OP VVV	personální podpora výuky, zaměření na práci se žáky vyžadující podporu
8	ZŠ PRACHATICE, ZLATÁ STEZKA 387 - IČ:70841098	Škola porozumění	2010-2013	ESF: OP VK	vytvoření vzdělávacích materiálů v souladu s moderními trendy ve výuce a aplikovatelnost na moderní IT a interaktivní prostředky, kterými škola disponuje, modernizace vybavení školy zejména v oblasti IT, další vzdělávání pedagogických pracovníků
		Polytechnické vzdělávání	2015	ESF: OP VK	zvýšení kvality počátečního vzdělávání na základní škole v podobě rozvoje technických dovedností žáků na druhém stupni a rozvoj profesních dovedností učitelů pro výuku zaměřenou na zlepšování technických dovedností žáků základní školy
		Moderní vzdělávání	2019-2021	ESIF: OP VVV	personální podpora (školní asistent), osobnostně profesní rozvoj pedagogů, podpora mimoškolních aktivit: čtenářského klubu ZŠ, klubu zábavné logiky a deskových her pro žáky ZŠ, doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem

POŘADÍ	ZŠ JAKO PŘÍJEMCE PODPORY Z FONDŮ EU	NÁZEV PROJEKTU	OBDOBÍ REALIZACE	OPERAČNÍ PROGRAM	CÍLE / KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU
9	ZŠ PRACHATICE, ZLATÁ STEZKA 240 - IČ:70932174	Škola v pohybu	2011-2013	ESF: OP VK	vytvoření souboru kvalitních vzdělávacích materiálů, proškolení pedagogů a modernizace vybavení školy především v oblasti ICT
		Moderní vzdělávání	2015	ESF: OP VK	vytvoření tematických plánů a příprava 10 čtenářských dílen, vybavení školní knihovny 100 tituly dětských knih, nákup čteček a dalších pomůcek a zahraniční jazykové vzdělávací pobyt
		Zvýšení kvality vzdělávání	2017-2018	ESIF: OP VVV	osobnostně profesní rozvoj pedagogů zaměřený na inkluzi, personální podpora školního speciálního pedagoga, realizace čtenářského klubu a klubu zábavné logiky a deskových her pro žáky, podpora žáků ohrožených školním neúspěchem prostřednictvím možnosti doučování
		Výstavba zahradní učebny	2018-2019	ESIF: IROP	výstavba zahradní učebny a dalších výukových prvků a výsadeb v zahradě na ZŠ pro výuku přírodovědných předmětů
		Zvýšení kvality vzdělávání II	2019-2020	ESIF: OP VVV	odborné působení školního speciálního pedagoga, doučování žáků ohrožených školním neúspěchem, realizace čtenářského klubu a klubu zábavné logiky a deskových her a tematicky zaměřených projektových dnů s cílem podpořit rozvoj osobních a sociálních kompetencí žáků
10	ZŠ PRACHATICE, NÁRODNÍ - IČ:00583278	Interaktivní výukou ke klíčovým kompetencím	2009-2012	ESF: OP VK	vybudování interaktivní učebny a vytvoření didakticko-metodických materiálů pro práci s IT (interaktivní tabulí)
		Přes duhový most za vzděláním	2011-2013	ESF: OP VK	zlepšení podmínek pro vzdělávání
		Rozvoj kreativity ve výuce přírodovědných předmětů	2017-2019	ESIF: OP VVV	zatraktivnění přírodovědných předmětů pro žáky, podněcení a rozvoj jejich kreativity formou podpory škol jako center kolegiální podpory v oblasti přírodovědných předmětů, zkušenosti budou předávány vzájemným síťováním škol, projektem vznikne síť 42 českých základních škol
		Vybudování dětské skupiny	2017-2019	ESIF: OP Z	vznik dětské skupiny o kapacitě 20 míst
		Modernizace odborné učebny pro badatelskou výuku	2018	ESIF: IROP	modernizace učebny vytvoří podmínky pro badatelsky orientované vyučování, které staví na přirozené zvědavosti žáků a vede žáky k aktivitě, dále zřízení venkovního výukového prostoru

POŘADÍ	ZŠ JAKO PŘÍJEMCE PODPORY Z FONDŮ EU	NÁZEV PROJEKTU	OBDOBÍ REALIZACE	OPERAČNÍ PROGRAM	CÍLE / KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU
11	ZŠ PRACHATICE, VODŇANSKÁ - IČ:70932158	Vodňanka	2012-2014	ESF: OP VK	absolvování metodických kurzů všemi pedagogy cizích jazyků, vytvoření 24 sad digitálních učebních materiálů a zakoupení interaktivních tabulí a diaprojektorů, zajištění 4 osmihodinových preventivních programů se zaměřením na prevenci negativních jevů v kolektivech tříd, vytvoření 1,5 úvazku asistenta pedagoga, profesní růst pedagogů v oblasti aktivit na podporu čtenářské, informační a přírodovědné gramotnosti
		S novou dílnou za zručností	2015	ESF: OP VK	vybavení školní dílny, tvorba pracovních listů, aktivní zapojení žáků do vytváření výrobků s cílem podpořit technické dovednosti žáků
		Mámo, táto, hrajeme si	2017-2018	ESIF: OP Z	realizace příměstských táborů umožňujících rodičům vykonávat své zaměstnání v maximální míře díky nabídce služeb péče o dítě v době školních prázdnin
		Pomáháme dětem se vzděláváním	2017-2018	ESIF: OP VVV	vytvoření pozice pro speciálního pedagoga a školního asistenta, doučování žáků na podporu inkluzivního vzdělávání
		Rekonstrukce centra zájmového vzdělávání	2017-2018	ESIF: IROP	modernizace a rozšíření zázemí pro zájmové vzdělávání zejména v oblasti odborné jazykové přípravy a znalosti práce s digitální a výpočetní technikou prostřednictvím rekonstrukce stávajícího objektu školy a vytvořením nové učebny včetně vybavení nábytkem a IT a zajištění bezbariérového přístupu prostřednictvím schodolezu, zpřístupnění zájmového vzdělávání i žákům z ostatních škol z města Prachatice
		Půdní vestavba - zázemí pro výuku	2019-2020	ESIF: IROP	modernizace výuky a rozšíření zázemí pro výuku odborných předmětů půdní vestavbou školy a dále modernizací odborných učeben fyziky a chemie ve II. patře školy, tím zajištění bezbariérovosti prostor školy a zlepšení parametrů konektivity s cílem efektivního využívání nových ICT technologií ve výuce
12	ZÁKLADNÍ ŠKOLA, ZUŠ A MŠ STACHY - IČ:00583367	Škola hrou	2010-2013	ESF: OP VK	vytvoření souboru moderních vzdělávacích materiálů, další vzdělávání pedagogických pracovníků, modernizace vybavení školy zejména v oblasti IT a moderních interaktivních prostředků
		Moderní vzdělávání	2015	ESF: OP VK	zlepšení a zvýšení kvality vzdělávání a výsledků dětí a žáků v klíčových kompetencích
		Modernizace učebny přírodních věd	2018	ESIF: IROP	modernizace odborné učebny přírodních věd včetně zajištění bezbariérovosti a zkvalitnění výuky přírodovědných předmětů
		Šablony II	2018-2019	ESIF: OP VVV	personální podpora (školní asistent), další vzdělávání pedagogických pracovníků, doučování žáků ohrožených školním neúspěchem, vzájemná výměna zkušeností mezi pedagogy (tandemové vzdělávání), podpora mimoškolních aktivit: čtenářský klub, klub zábavné logiky a deskových her
13	ZŠ A MŠ STRÁŽNÝ - IČ:70993424	Pestrá škola	2010-2013	ESF: OP VK	vytvoření souboru moderních vzdělávacích materiálů, další vzdělávání pedagogických pracovníků, modernizace vybavení školy zejména v oblasti IT a moderních interaktivních prostředků

POŘADÍ	ZŠ JAKO PŘÍJEMCE PODPORY Z FONDŮ EU	NÁZEV PROJEKTU	OBDOBÍ REALIZACE	OPERAČNÍ PROGRAM	CÍLE / KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU
14	ZŠ A MŠ STRUNKOVICE NAD BLANICÍ - IČ:71004041	Zvýšení kvality vzdělávání	2009-2012	ESF: OP VK	vytvoření vzdělávacích programů pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů
		Moderní škola pro konkurenceschopnosti	2012-2014	ESF: OP VK	vytvoření 15 sad digitálních učebních materiálů pro využití při práci na interaktivních tabulích, vzdělávání pedagogických pracovníků ve formách a metodách výuky směřujících k rozvoji čtenářské, informační, matematické a přírodovědné gramotnosti, metodický kurz pro učitele cizích jazyků, vzdělávání pedagogických pracovníků pro oblast digitálních technologií
		Žijeme venkovem	2018-2019	ESIF: OP VVV	zlepšení a zvýšení kvality vzdělávání a výsledků dětí a žáků v klíčových kompetencích
15	ZŠ A MŠ SVATÁ MAŘÍ - IČ:70979537	EU peníze školám	2011-2013	ESF: OP VK	pořízení PC a interaktivních tabulí, proškolení pedagogů, vytvoření digitálních učebních materiálů
16	ZŠ A MŠ ŠUMAVSKÉ HOŠTICE - IČ:71003541	Škola pro život	2011-2014	ESF: OP VK	vytvoření 15 sad digitálních učebních materiálů pro využití ve výuce běžných vyučovacích předmětů
17	ZŠ A MŠ VACOV - IČ:70873682	Nová škola	2011-2014	ESF: OP VK	další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech čtenářská, informační a finanční gramotnost, anglický jazyk, vytvoření 22 sad vzdělávacích materiálů, pořízení nových PC a dalších komponentů IT
		Krok za krokem k moderní výuce	2013-2014	ESF: OP VK	vytvoření moderních výukových materiálů
		Moderní venkovská škola	2014-2015	ERDF: ROP JIHOZÁPAD	modernizace učeben školy v podobě instalování moderních interaktivních tabulí s dataprojektorem, nové bílé keramické tabule a zakoupení nastavitelných žákovských židlí a lavic
		Nebojíme se technických dovedností	2015	ESF: OP VK	proškolení pedagogů zaměřené na rozvoj technických dovedností žáků v polytechnické výchově, vybavení školní dílny nářadím pro žáky
		Přečíst, porozumět, poznat svět	2015	ESF: OP VK	zavedení čtenářských dílen do výuky českého jazyka včetně proškolení pedagogů, rozšíření nabídky školní knihovny, zlepšení jazykových kompetencí žáků výjezdem na zahraniční jazykově-vzdělávací pobyt
		Učíme se pro život	2017-2019	ESIF: OP VVV	další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech čtenářská a matematická gramotnost, cizích jazyků, inkluze a mentoringu, realizace čtenářského klubu pro žáky
		Venkovní učebna	2018	ESIF: IROP	výstavba venkovní učebny včetně pořízení vybavení pro rozvoj oblastí přírodních věd a technických oborů
		Podpora žáků a pedagogických pracovníků	2019-2021	ESIF: OP VVV	personální podpora školního asistenta, podpoření vzdělávacích akcí ve škole i mimo školu za účelem propojit teoretické znalosti ze školního prostředí s jejich využitím v praxi, další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech čtenářské a matematické gramotnosti, cizích jazyků a inkluze, zřízení klubu deskových her a zábavné logiky

POŘADÍ	ZŠ JAKO PŘÍJEMCE PODPORY Z FONDŮ EU	NÁZEV PROJEKTU	OBDOBÍ REALIZACE	OPERAČNÍ PROGRAM	CÍLE / KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU
18	ZŠ VIMPERK, SMETANOVA - IČ:47259477	Zkvalitnění podmínek pro vzdělávání	2011-2014	ESF: OP VK	inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramatiky, v oblasti přírodních věd, výuky cizích jazyků, prevence rizikového chování, a sice ve formě tvorby moderních výukových materiálů využitelných především prostřednictvím ICT, dále realizace metodického kurzu pro učitele cizích jazyků a vzdělávání pedagogů pro oblast digitálních technologií
19	ZŠ TGM VIMPERK - IČ:47259132	Škola hrou	2011-2013	ESF: OP VK	tvorba vzdělávacích materiálů ve formě např. pracovních listů a dalších vzdělávacích pomůcek, zvýšení individualizace výuky, modernizace vybavení školy zejména v oblasti ICT a další vzdělávání pedagogů
		Moderní jazykové vyučování	2015-2016	ESF: OP VK	rozvoj jazykových dovedností
		Polytechnické vyučování	2015-2016	ESF: OP VK	zvýšení kvality počátečního vzdělávání na základní škole v podobě rozvoje technických dovedností žáků na druhém stupni a rozvoj profesních dovedností učitelů pro výuku zaměřenou na zlepšování technických dovedností žáků základní školy
		Pomáháme si!	2017-2018	ESIF: OP VVV	zlepšení kvality vzdělávání a výsledků v klíčových kompetencích
		Pomáháme si! II	2019-2020	ESIF: OP VVV	zlepšení kvality vzdělávání a výsledků v klíčových kompetencích
20	SŠ A ZŠ VIMPERK, NERUDOVA - IČ:00477419	Škola s úsměvem	2012-2014	ESF: OP VK	vytvoření digitálních učebních materiálů a jejich pilotní ověření zajišťující inovaci a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
		Soubor inovativních metod popularizujících odborné vzdělávání	2013-2014	ESF: OP VK	zvýšení kvality vzdělávání a popularizace technických oborů a zvyšování motivace žáků základních škol v oblasti technického vzdělávání prostřednictvím rozšířením nabídky zájmových kroužků technického zaměření a tím zvýšení jejich manuální dovednosti a zájmu o techniku

POŘADÍ	ZŠ JAKO PŘÍJEMCE PODPORY Z FONDŮ EU	NÁZEV PROJEKTU	OBDOBÍ REALIZACE	OPERAČNÍ PROGRAM	CÍLE / KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU
21	ZŠ VLACHOVO BŘEZÍ - IČ:47258721	EU peníze školám	2011-2014	ESF: OP VK	pořízení PC a interaktivních tabulí, proškolení pedagogů, vytvoření digitálních učebních materiálů
		Cizí jazyk aktivně	2015	ESF: OP VK	rozvoj výuky cizích jazyků
		Čtenářské dílny	2015	ESF: OP VK	příprava a zavedení čtenářských dílen do výuky předmětu Český jazyk a literatura, rozšíření nabídky školní knihovny o nové tituly
		Zlepšení kvality výuky přírodovědně a technicky zaměřených projektů	2015	ERDF: ROP JIHOZÁPAD	rekonstrukce učebny fyziky, chemie a cvičné kuchyně
		Vzdělávání pro všechny	2016-2018	ESIF: OP VVV	realizace čtenářského klubu a klubu zábavné logiky a deskových her pro žáky, doučování žáků ohrožených školním neúspěchem
		Učebna pro jazykové vzdělávání	2018	ESIF: IROP	celková rekonstrukce jazykové učebny
		Vzdělávání pro všechny II	2018-2020	ESIF: OP VVV	realizace klubu zábavné logiky a deskových her pro žáky, klub komunikace v cizím jazyce, doučování žáků ohrožených školním neúspěchem
		Podpora rozvoje klíčových kompetencí	2019	ESIF: IROP	modernizace multifunkční učebny pro 1. stupeň, učebny rukodělných prací, stavební úpravy vedoucí k bezbariérovosti, zajištění požadovaných parametrů internetové konektivity, venkovní úpravy a tvorba zeleně
22	ZŠ VOLARY - IČ:00583391	Nová škola	2011-2013	ESF: OP VK	zkvalitnění výuky prostřednictvím činností při vyučování moderních digitálních technologií, další vzdělávání pedagogů, vytvoření 38 sad digitálních učebních materiálů, modernizace počítačové učebny, serveru školy a vybavení tříd
		Modernizace a rozšíření výuky na ZŠ Volary	2013-2014	ESF: OP VK	materiální vybavení školy: ICT technika, geopark, venkovní přístřešek, příprava výukových materiálů pro biologii, anglický jazyk a informatiku, vytvoření materiálů pro projekty v oblasti biologie a geologie, vytvoření webového portálu pro kariérní poradenství
23	ZŠ ZBYTINY - IČ:71004050	Šablony	2010-2013	ESF: OP VK	inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramatiky, v oblasti přírodních věd, a sice ve formě tvorby moderních výukových materiálů využitelných především prostřednictvím ICT
24	ZŠ A MŠ ZDÍKOV - IČ:00583383	Škola pro život - efektivní výuka	2011-2013	ESF: OP VK	inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramatiky, v oblasti přírodních věd, rozvoji cizích jazyků, a sice ve formě tvorby moderních výukových materiálů využitelných především prostřednictvím ICT, vzdělávání pedagogů

TABULKA B: PŘEHLED SPOLEČNÝCH PROJEKTŮ ZÁKLADNÍCH ŠKOL

POŘADÍ	PŘÍJEMCE A PARTNEŘI PROJEKTU	NÁZEV PROJEKTU	OBDOBÍ REALIZACE	OPERAČNÍ PROGRAM	CÍLE / KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU
1	ZŠ PRACHATICE, ZLATÁ STEZKA 240 - příjemce	Příroda je život	2009-2011	ESF: OP VK	rozvoj znalostí žáků ve vzdělávání pro udržitelný rozvoj s důrazem na environmentální oblast
	ZŠ PRACHATICE, VODŇANSKÁ - partner projektu				
	ZŠ PRACHATICE, NÁRODNÍ - partner projektu				
2	BFZ O.P.S. - příjemce	Rovnováha	2009-2012	ESF: OP VK	zvýšení dostupnosti, kvality a atraktivity nabídky dalšího vzdělávání pro pracovníky škol a školských zařízení prostřednictvím vytvoření a ověření vzdělávacích modulů rozdělených do pěti bloků, dalším cílem bylo publicitou zviditelnit a upozornit na potřebu a možnost dalšího vzdělávání pedagogů na základních školách
	ZŠ TGM VIMPERK - partner projektu				
	ZŠ NETOLICE - partner projektu				
	ZŠ VESELÍ NAD LUŽNICÍ - partner projektu				
	ZŠ PRACHATICE, ZLATÁ STEZKA 240 - partner projektu				
ZŠ A MŠ CEHNICE - partner projektu					
3	ZŠ PRACHATICE, VODŇANSKÁ - příjemce	Tvořivost, empatie, aktivita, myšlenka - kompetence	2009-2012	ESF: OP VK	vytvoření sítě partnerských škol, které vytvoří metodickou příručku a výukové materiály pro oblast rozvoje klíčových kompetencí
	ZŠ PRACHATICE, NÁRODNÍ - partner projektu				
	ZŠ A MŠ STRUNKOVICE NAD BLANICÍ - partner projektu				
	ZŠ PRACHATICE, ZLATÁ STEZKA 240 - partner projektu				
	ZŠ PRACHATICE, ZLATÁ STEZKA 387 - partner projektu				

POŘADÍ	PŘÍJEMCE A PARTNEŘI PROJEKTU	NÁZEV PROJEKTU	OBDOBÍ REALIZACE	OPERAČNÍ PROGRAM	CÍLE / KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU
4	ZŠ PRACHATICE, NÁRODNÍ - příjemce	Začlenění průřezových témat do výuky	2009-2011	ESF: OP VK	vytvoření jednotné metodiky průřezových témat a dalších pracovních či výukových materiálů, podpora kontinuální spolupráce školy s dalšími školami v regionu včetně výměny zkušeností
	ZŠ PRACHATICE, VODŇANSKÁ - partner projektu				
	ZŠ PRACHATICE, ZLATÁ STEZKA 240 - partner projektu				
	ZŠ PRACHATICE, ZLATÁ STEZKA 387 - partner projektu				
5	ZŠ PRACHATICE, ZLATÁ STEZKA 240 - příjemce	Šance pro všechny	2012-2014	ESF: OP VK	rozšíření poradenské služby ve škole o školního psychologa a školního speciálního pedagoga, zkvalitnění péče o žáky se speciálními vzdělávacími požadavky a žáky mimořádně nadané ve vyučování prostřednictvím asistentů pedagoga, rozšíření a zkvalitnění nabídky péče o žáky se speciálními vzdělávacími požadavky mimo vyučování v oblasti reedukace čtení a psaní, vytvoření a realizace programu pro zkvalitnění sociálního klimatu tříd prostřednictvím tzv. adaptačních kurzů a intervenčních programů
	ZŠ PRACHATICE, VODŇANSKÁ - partner projektu				
	ZŠ PRACHATICE, NÁRODNÍ - partner projektu				
6	SŠ VIMPERK - příjemce	Rozvoj technického vzdělávání v jihočeském kraji	2013-2015	ESF: OP VK	podpora vztahu žáků k technicky zaměřeným aktivitám prostřednictvím modernizace prostor pro výuku a volnočasové aktivity, účast žáků na hodinách praktické výuky v SŠ Vimperk, odborná činnost externích specializovaných pracovníků ve škole, materiálně technická podpora aktivit a exkurze do výrobních zařízení
	ZŠ VIMPERK, SMETANOVA - partner projektu				
	ZŠ PRACHATICE, ZLATÁ STEZKA 240 - partner projektu				

POŘADÍ	PŘÍJEMCE A PARTNEŘI PROJEKTU	NÁZEV PROJEKTU	OBDOBÍ REALIZACE	OPERAČNÍ PROGRAM	CÍLE / KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU
7	VŠ POLITICKÝCH A SPOLEČENSKÝCH VĚD S.R.O. KOLÍN - příjemce ZŠ PRACHATICE, ZLATÁ STEZKA 240 - partner projektu	Kooperativní model rozvoje ICT dovedností učitele	2014-2015	ESF: OP VK	profesní rozvoj pedagogů v oblasti využívání dotykových zařízení ve výuce žáků, rozšíření a zvýšení kvality nabídky kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vytvoření a pilotní ověření nového modulu vzdělávání a metodického vedení pedagogů doplněného online platformou
8	ZŠ PRACHATICE, ZLATÁ STEZKA 240 - příjemce EUREGIO - FREYUNG (BAVORSKO) - partner projektu GOETHE CENTRUM JIHOČESKÉ UNIVERZITY ČB - partner projektu	Jazykové kompetenční centrum pro němčinu a češtinu	2014-2020	ESIF: IROP	otevření kroužku němčiny, navázání kontaktů s bavorskou školou, setkání dětí z obou zemí

TABULKA C: PŘEHLED PROJEKTŮ REALIZOVANÝCH MAS ŠUMAVSKO VE SPOLUPRÁCI SE ZÁKLADNÍMI ŠKOLAMI

POŘADÍ	PARTNEŘI PROJEKTU	NÁZEV PROJEKTU	OBDOBÍ REALIZACE	OPERAČNÍ PROGRAM	CÍLE / KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU
1	ZŠ A MŠ MALENICE	Šance pro venkovské školy – znalosti, schopnosti, dovednosti	2009-2012	ESF: OP VK	pořízení moderních ICT výukových pomůcek (interaktivní tabule vč. příslušenství, informační koutky) a aplikace do výuky, vytvoření metodiky environmentálního vzdělávání pro ZŠ a sady pracovních listů pro 1.-9. ročník ZŠ a aplikace do výuky, realizace vzdělávacích akcí pro žáky partnerských škol s environmentální tematikou, vytvoření a provoz webového portálu projektu su-ma-va.cz, tvorba čtvrtletního společného zpravodaje pro všechny školy a využívání ve výuce, zvýšení spolupráce mezi školami navzájem (výměna zkušeností a know-how mezi učiteli, využívání společných metod a náplní výuky na školách)
	ZŠ A MŠ ŠUMAVSKÉ HOŠTICE				
	ZŠ A MŠ VACOV				
2	ZŠ A MŠ BOROVIČKY	Šance pro venkovské školy II – zručnost, zodpovědnost, zkušenost	2013-2014	ESF: OP VK	realizace jednodenních i vícedenních exkurzí, zapojení externích lektorů do výuky (besedy, výuka cizích jazyků, pracovní činnosti), realizace malých školních komunitních projektů a zavedení vzdělávacích zájmových kroužků do výuky, rozvoj technické zručnosti
	ZŠ A MŠ MALENICE				
	ZŠ A MŠ ŠUMAVSKÉ HOŠTICE				
	ZŠ A MŠ VACOV				
	ZŠ VLACHOVO BŘEZÍ				
3	ZŠ PRACHATICE, NÁRODNÍ	Vzděláváme společně	2018-2021	ESIF: OP VVV	Cílem projektu je prostřednictvím propojování formálního a neformálního vzdělávání, společnou tvorbou a ověřováním 5 nových vzdělávacích programů, podpořit rozvoj klíčových kompetencí žáků, pedagogických pracovníků a pracovníků v neformálním a zájmovém vzdělávání. Dále se jedná o prohloubení a upevnění dlouhodobé spolupráce mezi školami a organizacemi neformálního vzdělávání na Prachaticku.
	ZŠ PRACHATICE, VODŇANSKÁ				
	ZŠ PRACHATICE, ZLATÁ STEZKA 240				
	ZŠ PRACHATICE, ZLATÁ STEZKA 387				
	MĚSTSKÁ KNIHOVNA PRACHATICE				

Příloha 2

DOTAZNÍK PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLY NA ÚZEMÍ MAS ŠUMAVSKO

Vážená paní ředitelko / Vážený pane řediteli,
jmenuji se Jana Langová, jsem studentkou Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze a oslovuji Vás s prosbou o vyplnění **anonymního dotazníku** pro účely vypracování závěrečné magisterské diplomové práce.

Dotazník slouží pro zjištění Vašich názorů na přínosnost, a naopak nedostatky projektů spolufinancovaných Evropskou unií a dále také na spokojenost se spoluprací s Místní akční skupinou Šumavsko, do jejíž oblasti působnosti spadáte.

Dotazník prosím vyplňte do ... na tomto internetovém odkazu ... s tím, že vyplněný dotazník jednoduše odešlete pomocí tlačítka „odeslat“ v jeho závěru.

Vyplnění dotazníku by Vám mělo zabrat přibližně 10 minut.

Děkuji Vám za spolupráci
Jana Langová

I. ZKUŠENOSTI A SPOKOJENOST ZÁKLADNÍ ŠKOLY S REALIZACÍ PROJEKTŮ SPOLUFINANCOVANÝCH EVROPSKOU UNIÍ (DÁLE JEN „PROJEKTY“)

1) Jak byste ohodnotil/a náročnost následujících aktivit projektového řízení?

	velmi náročné	spíše náročné	spíše snadné	velmi snadné
a) vytvoření projektu, tj. žádosti o finanční podporu	1	2	3	4
b) zadávání a kontrola plnění veřejných zakázek	1	2	3	4
c) administrace projektu, tj. především psaní monitorovacích zpráv	1	2	3	4
d) spolupráce s partnery projektu	1	2	3	4
e) realizace dílčích aktivit projektu vlastními silami (např. tvorba nových osnov nebo výukových materiálů)	1	2	3	4

2) Jak důležité se Vám zdají následující předpoklady, aby realizace projektu proběhla úspěšně?

	velmi důležité	spíše důležité	málo důležité	nedůležité
a) zkušenost Vaší školy z předešlých projektů	1	2	3	4
b) kvalitně zpracovaný projekt	1	2	3	4
c) znalosti a dovednosti zaměstnanců Vaší školy zapojených do projektu	1	2	3	4
d) podpora ze strany státu/obce (např. proškolení v projektovém řízení nebo metodická podpora)	1	2	3	4
e) podpora ze strany místní akční skupiny Šumavsko (např. konzultační, administrativní)	1	2	3	4

3) Jak významné jsou z Vašeho pohledu následující faktory pro výsledný dlouhodobější příznivý dopad projektu na Vaši školu?

	velmi významný	spíše významný	málo významný	zanedbatelný
a) vhodně zvolené zaměření investičního/neinvestičního projektu	1	2	3	4
b) zapojení externích odborníků	1	2	3	4
c) propojení formálního vzdělávání s neformálním	1	2	3	4
d) individuální přístup k žákovi	1	2	3	4

4) Jak byste zhodnotil/a Vaše očekávání přínosnosti projektů?

	velmi žádoucí	spíše žádoucí	málo žádoucí	nežádoucí
a) modernizace zastarávajícího materiálně technického vybavení	1	2	3	4
b) rozvoj výukových metod	1	2	3	4
c) odborné proškolení pedagogů	1	2	3	4
d) vytvoření prostoru pro sdílení zkušeností s ostatními školami	1	2	3	4

e) možnost přeshraniční spolupráce	1	2	3	4
f) navázání či prohloubení regionální spolupráce s místními organizacemi	1	2	3	4
g) rozšíření výuky o celoživotní vzdělávání dospělých	1	2	3	4

5) Do jaké míry Vás od vstupu do projektu odrazuje

	velmi významně	spíše významně	málo významně	zanedbatelně
a) náročnost administrace projektu	1	2	3	4
b) nedostatek pracovních sil	1	2	3	4
c) nedostatečná metodická podpora ze strany poskytovatele dotace	1	2	3	4
d) složitá orientace v dotačních programech	1	2	3	4
e) jiné (prosím vyplňte) ...	1	2	3	4

6) Jak byste zhodnotil/a celkovou dosavadní spokojenost s projekty?

velmi spokojen/a – spíše spokojen/a – spíše nespokojen/a – velmi nespokojen/a

II. SPOLUPRÁCE ZÁKLADNÍ ŠKOLY S MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINOU (dále jen „MAS“) ŠUMAVSKO

7) Dosud jste byl/a se spoluprací s MAS Šumavsko

velmi spokojen/a – spíše spokojen/a – spíše nespokojen/a – velmi nespokojen/a

8) Od zahájení spolupráce se komunikace ze strany MAS Šumavsko

velmi zlepšila – spíše zlepšila – nezměnila se – spíše zhoršila – velmi zhoršila

9) MAS Šumavsko reaguje na Váš dotaz či požadavek

s menší prodlevou, ale vždy – s větší prodlevou, ale vždy – s menší prodlevou, ale jen někdy (někdy vůbec nereaguje) – s větší prodlevou, ale jen někdy (někdy vůbec nereaguje) – vůbec nereaguje

10) Jak vnímáte přínos MAS Šumavsko na řešení Vašich problémů či nejasností?

velmi přínosná – spíše přínosná – málo přínosná – nepřínosná

11) Jak byste ohodnotil/a následující činnosti MAS Šumavsko?

	velmi přínosná	spíše přínosná	málo přínosná	nepřínosná
a) umožnění účastnit se na tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a spolupodílet se tak na směřování rozvoje vzdělávání na území MAS Šumavsko	1	2	3	4
b) umožnění zapojit se do individuálního projektu administrovaného MAS Šumavsko (tj. škola se nechává řídit MAS a pouze plní zadané aktivity)	1	2	3	4
c) poradenství a podpora při tvorbě žádosti o finanční podporu z OP VVV, kterou školy předkládají MŠMT	1	2	3	4
d) metodická pomoc školám při administraci dílčích projektů schvalovaných MAS Šumavsko	1	2	3	4
e) zajištění přenosu dobré praxe formou workshopů, konferencí, seminářů, exkurzí apod.	1	2	3	4
f) organizování vzájemného setkávání s dalšími účastníky rozvoje regionálního vzdělávání na území MAS Šumavsko	1	2	3	4
g) možnost navázání přeshraniční spolupráce	1	2	3	4
h) informování o vypsaných výzvách k předkládání projektů	1	2	3	4

12) Jak velký zájem by měla Vaše škola o následující druhy metodické pomoci nabízené MAS Šumavsko?

	velmi vysoký	spíše vysoký	spíše nízký	žádný
a) zpracování zpráv o realizaci a udržitelnosti projektu včetně vypořádání připomínek	1	2	3	4
b) zadávání dat do monitorovacího systému	1	2	3	4
c) zajištění správnosti předávaných výstupů projektu	1	2	3	4
d) pomoc při kontrole na místě	1	2	3	4
e) příprava závěrečné zprávy o realizaci projektu v rámci ukončování projektu	1	2	3	4

13) Jaký vytváří MAS Šumavsko prostor pro zapojení škol do vytváření víceletého společného strategického dokumentu: Místní akční plán rozvoje vzdělávání?

velmi dostatečný – spíše dostatečný – spíše nedostatečný – velmi nedostatečný

14) Jak jste spokojen/a se zapracováním Vašich připomínek do strategických dokumentů rozvoje vzdělávání ze strany MAS Šumavsko?

velmi spokojeni – spíše spokojeni – spíše nespokojeni – velmi nespokojeni

15) V jaké míře projekty realizované ve spolupráci s MAS Šumavsko umožňují výměnu zkušeností mezi ostatními vzdělávacími organizacemi v regionu oproti běžným projektům?

více – stejně – méně

16) V jaké míře projekty realizované ve spolupráci s MAS Šumavsko poskytují prostor k navázání spolupráce s místními organizacemi pro budoucí společné aktivity v rámci regionu oproti běžným projektům?

více – stejně – méně

17) Jaká je nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci spolupráce s MAS Šumavsko?

velmi dostatečná – spíše dostatečná – spíše nedostatečná – velmi nedostatečná

18) Bude mít Vaše škola zájem spolupracovat s MAS Šumavsko i nadále?

ano – ne

III. OVĚŘENÍ VLIVU PROJEKTŮ NA ROZVOJ VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

19) V jaké míře přináší modernizace školy (výukových a volnočasových prostor) zlepšení v následujících oblastech rozvoje vzdělávání ve Vaší škole?

	velmi významně	spíše významně	málo významně	zanedbatelně
a) usnadnění výuky pedagogům	1	2	3	4
b) rozvoj digitální gramotnosti	1	2	3	4
c) vytvoření pozitivního psychosociálního školního klimatu	1	2	3	4
d) zatraktivnění výuky přinášející větší aktivitu žáků	1	2	3	4
e) zvýšení zájmu o celoživotní vzdělávání dospělých na Vaší škole	1	2	3	4
f) umožnění sdružování místních občanů v rámci nejrůznějších zájmových spolků obce ve Vaší škole (sportovní, kulturní, vzdělávací atd. účel)	1	2	3	4

20) V jaké míře přináší modernizace výukových metod zlepšení v následujících oblastech rozvoje vzdělávání ve Vaší škole?

	velmi významně	spíše významně	málo významně	zanedbatelně
a) propojování formálního, neformálního a informálního vzdělávání přispívající k větší efektivitě výuky	1	2	3	4
b) lepší překonávání sociálních nerovností ve třídě	1	2	3	4
c) větší využitelnost teoretických znalostí v podobě zvýšení praktických dovedností žáků	1	2	3	4
d) zlepšení vzájemné komunikace žáků s učiteli i se spolužáky v rámci výuky	1	2	3	4
e) rozvoj čtenářské, matematické i dalších gramotností	1	2	3	4

21) Jaký vliv má mimočítanková četba (např. v rámci školního čtenářského klubu) na rozvoj čtenářské gramotnosti?

velmi významný – spíše významný – málo významný – zanedbatelný

22) Výukové sešity s úkoly jako doplněk k mimočítankové četbě Vaše škola nakupuje

převážně mimo projekt – převážně v rámci projektu

23) Jaká je aktivita žáků v interaktivních hodinách?

vysoká – spíše vysoká – spíše nízká – nízká

24) Programy pro interaktivní výuku Vaše škola nakupuje

převážně mimo projekt – převážně v rámci projektu

25) Školní exkurze v rámci nejrůznějších tematických oblastí (např. environmentální) Vaše škola realizuje?

převážně mimo projekt – převážně v rámci projektu

Příloha 3

DOTAZNÍK PRO RODIČE ŽÁKŮ ZÁKLADNÍ ŠKOLY V HUSINCI NA PRACHATICKU

Vážená paní / Vážený pane,

jmenuji se Jana Langová, jsem studentkou Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze a oslovuji Vás, jakožto rodiče žáků základní školy v Husinci, s prosbou o vyplnění anonymního dotazníku pro účely vypracování závěrečné magisterské diplomové práce.

Dotazník slouží pro zjištění Vašich názorů na přínosnost projektů spolufinancovaných Evropskou unií a na spokojenost s Místní akční skupinou Šumavsko, která se spolupodílí na tvorbě životních podmínek ve Vašem městě a v jeho okolí.

Pokud na základní škole studuje více Vašich dětí najednou, posuzujte prosím v celém dotazníku pouze Vaše nejstarší dítě.

Dotazník prosím vyplňte do ... na tomto internetovém odkazu ... s tím, že vyplněný dotazník jednoduše odešlete pomocí tlačítka "odeslat" v jeho závěru.

Vyplnění dotazníku by Vám mělo zabrat 5 až 10 minut.

Děkuji Vám za spolupráci
Jana Langová

I. PŘÍNOSNOST PROJEKTŮ SPOLUFINANCOVANÝCH EVROPSKOU UNIÍ (DÁLE JEN „PROJEKTY“)

1) Navštěvuje Váš syn/Vaše dcera nějaký zájmový kroužek na základní škole nebo v blízkém okolí?

ano/ne

2) Pokud ne, uveďte prosím důvod

- a) nabídka kroužků neodpovídá zájmům Vašeho syna/Vaší dcery
- b) z časových důvodů (např. nemůžete vodit Vašeho syna/Vaši dceru v daný čas na kroužek)
- c) z finančních důvodů, kroužky jsou příliš drahé
- d) z osobních důvodů (např. nejste spokojeni s vedením kroužků)
- e) jiné důvody (neuvedené výše):

- 3) Vyplňte prosím, v jaké míře základní škola působí na čtenářskou aktivitu Vašeho syna/Vaší dcery ve volném čase

	velmi významně	spíše významně	málo významně	vůbec
f) rád/a čte	1	2	3	4
g) iniciativně si vybírá knížky ke čtení sám/sama	1	2	3	4
h) o knížkách si rád/a povídá	1	2	3	4
i) rozumí textu, který čte	1	2	3	4

- 4) Je Váš syn/Vaše dcera členem/členkou čtenářského klubu školní knihovny?
ano/ne

- 5) V porovnání s klasickým vyučováním Vašeho syna/Vaší dceru výuka s využitím interaktivních prvků baví?

více – stejně – méně – nevím

- 6) Využívá Váš syn/Vaše dcera dotyková nebo jiná interaktivní zařízení i ve svém volném čase?

ano – spíše ano – spíše ne – ne

- 7) Jaký má Váš syn/Vaše dcera vztah k technicky zaměřeným aktivitám ve škole?

kladný – spíše kladný – spíše záporný – záporný

- 8) Vyplňte prosím, v jaké míře vzdělávání na základní škole v oblasti životního prostředí působí na Vašeho syna/Vaší dceru ve volném čase

	velmi významně	spíše významně	málo významně	vůbec
a) rád/a pěstuje rostliny	1	2	3	4
b) má kladný vztah ke zvířatům	1	2	3	4
c) rád/a chodí do přírody	1	2	3	4
d) zajímá se, co a jak v přírodě funguje	1	2	3	4
e) šetří životní prostředí (např. šetří s vodou, třídí odpad)	1	2	3	4
f) projevuje zájem o přírodovědné učivo	1	2	3	4

9) Využil/a Váš syn/Vaše dcera možnost doučování na základní škole?

ano – ne

10) Pokud ano, v jaké míře došlo ke zlepšení Vašeho syna/Vaší dcery?

velmi významně – spíše významně – málo významně – zanedbatelně

11) Účastnil/a se Váš syn/Vaše dcera (příp. také za Vaší účasti) nějakých zážitkových aktivit ve škole? (např. při nástupu do první třídy nebo při přechodu na II. stupeň)

ano – ne – nevím

12) Pokud ano, pomohly tyto aktivity Vašemu synovi/Vaší dceři?

	velmi významně	spíše významně	málo významně	vůbec
a) navázat přátelství se spolužáky	1	2	3	4
b) vytvořit důvěru k vyučujícím	1	2	3	4
c) zkvalitnit vzájemnou spolupráci mezi Vaším synem/Vaší dcerou a ostatními spolužáky	1	2	3	4
d) zkvalitnit vzájemnou spolupráci mezi Vaším synem/Vaší dcerou a učiteli	1	2	3	4
e) získat kladný vztah ke škole	1	2	3	4
f) lépe překonat počáteční nejistoty	1	2	3	4

13) Byl/a jste někdy přizván/a ke spolupráci na projektu realizovaném základní školou, na kterou chodí Váš syn/Vaše dcera?

ano – ne

14) Pokud ano, v jaké míře projekt ovlivnil Váš vztah ke škole?

	velmi významně	spíše významně	málo významně	vůbec
i) zlepšení spolupráce a posílení vztahů s pedagogy	1	2	3	4
j) zlepšení vzájemné komunikace s vedením školy	1	2	3	4
k) navázání nebo prohloubení vztahů s ostatními rodiči	1	2	3	4

l) zvýšení důvěry k organizaci školy	1	2	3	4
m) posílení Vašeho vztahu k lokalitě	1	2	3	4

15) Podpořil/a byste účast Vašeho syna/Vaší dcery v projektu?

ano – spíše ano – spíše ne – ne

II. MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA (dále jen „MAS“) ŠUMAVSKO

16) Znáte MAS Šumavsko?

ano – ne

17) Pokud ano, odkud o ní víte? (můžete vybrat více odpovědí)

- a) ze školy Vašeho syna/Vaší dcery
- b) od známých/z doslechu
- c) z online propagace
- d) z tištěných materiálů (např. letáků nebo publikací)
- e) z účasti na školení organizovaném MAS Šumavsko
- f) z účasti na projektu MAS Šumavsko
- g) z jiných akcí organizovaných MAS Šumavsko (např. festival, výstava, konference)

18) Spolupracoval/a jste již někdy s MAS Šumavsko? Pokud ano, zaškrtněte prosím, při jaké příležitosti (můžete vybrat více odpovědí)

- a) na tvorbě *Strategie komunitně vedeného místního rozvoje* (např. zaslal/a jste MAS Šumavsko podnět na zlepšení kvality života ve městě)
- b) jako člen/členka MAS Šumavsko
- c) předložil/a jste MAS Šumavsko svůj vlastní projekt k realizaci
- d) účastnil/a jste se vzdělávacího semináře/kurzu/workshopu organizovaného MAS Šumavsko
- e) navštívil/a jste festival nebo výstavu organizovanou MAS Šumavsko
- f) MAS Šumavsko Vám zřídila nové pracovní místo
- g) MAS Šumavsko Vás podpořila při zakládání sociálního podniku
- h) MAS Šumavsko pečuje o Vašeho syna/Vaší dceru v době mimo školní vyučování (např. zajištění doprovodu žáků na kroužky, zajištění příměstských táborů v době školních prázdnin)

19) Jaký je Váš zájem o celoživotní vzdělávání?

velmi vysoký – spíše vysoký – spíše malý – velmi malý – žádný

20) Jaké téma vzdělávání by Vás zajímalo? (můžete vybrat více odpovědí)

- a) informační a komunikační technologie
- b) životní prostředí a udržitelný rozvoj
- c) společenské vědy (např. sociologie, právo, historie, ekonomie, politologie)
- d) cizí jazyky
- e) různé praktické činnosti (např. šití, modelování)
- f) sport
- g) jiné

21) Jste informován/a o možnosti účastnit se na tvorbě *Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS*, jejíž cílem je zkvalitnit život ve městě?

ano a zúčastnil/a jsem se – ano a nezúčastnil/a jsem se – ne, nevím o tom

22) Máte povědomí o tom, že by MAS Šumavsko ve Vašem městě a jeho okolí něco zlepšila? Pokud ano, vyberte prosím, v jaké oblasti (můžete vybrat více odpovědí)

- a) nové cyklotrasy/stojany na kola/úschovna kol/půjčovna kol/odpočívadla
- b) značení stezek v lese/zajištění bezpečnosti pohybu v lese (např. zábradlí, lávky)
- c) výstavba naučných prvků/naučných stezek
- d) výstavba fitness prvků
- e) výstavba a údržba sportovišť/relaxačních prostor
- f) výstavba a údržba dětských hřišť
- g) zlepšení vzhledu obcí v podobě zakládání a udržování zeleně (zahrady, parky, hřiště)
- h) zvýšení kvality základní dopravní a technické infrastruktury
- i) zvýšení příležitostí k setkávání se sousedy/s obyvateli města/blízkých obcí na nejrůznějších kulturních a společenských akcích i v rámci oživení nevyužívaných prostor města (např. výstavy, besedy, festivaly, přehlídky, plesy, soutěže)
- j) možnost vzdělávání na nejrůznějších workshopech, seminářích, exkurzích a stážích (např. řemeslná výroba, rozvoj cizích jazyků)
- k) sladění profesního a rodinného života (např. nabídka příměstských táborů a dětských skupin nejen u zaměstnavatelů)
- l) rozvoj agroturistiky
- m) jiné